

Tio budord

-

dubbelt
förkastade

Shelton – Quinn

Översättning: Suzanne Gundler, 2023.

Citerade bibeltexter är hämtade ur Svenska Reformationsbibelns online-version november 2023 om inget annat anges.

Om författarna

Danny Shelton är Three Angels Broadcasting Network's (3ABN) grundare och VD. 3ABN är en kristen TV- och radiokanal som sänder dygnet runt. År 1984 kände Danny sig manad att bygga en TV-station som skulle nå världen med evangeliets outspädda sanning. Idag, med produktionscentra i södra Illinois och Nisjnij Novgorod, Ryssland, skickar 3ABN sin signal till alla bebodda kontinenter på jorden, med flera hundra miljoner potentiella tittare. Danny har skrivit tre internationella bestsellers som har sålts i nästan tre miljoner exemplar.

Shelley Quinn är talare och avdelningschef för Word Warrior Ministries, och är programutvecklingschef på 3ABN. Som kristen författare och bibellärare reser hon runt i USA och utomlands och predikar Kristi evangelium på väckelsemöten, retreatar och lägermöten. Shelley är programvärd för *Exalting His Word* på 3ABN:s nätverk - ett program som är baserat på hennes bästsäljande bok, med fokus på den förvandlande kraften i Guds ord och hans Ande.

De tio buden

1. Jag är HERREN, din Gud, som har fört dig ut ur Egyptens land, ut ur trälldomshuset. Du ska inga andra gudar ha vid sidan av mig.

2. Du ska inte göra åt dig någon utskuren avgudabild eller något som liknar något av det som är uppe i himlen eller nere på jorden eller av det som är i vattnet under jorden. Du ska inte böja dig ner för dem, inte heller tjäna dem, för jag, HERREN, din Gud, är en nitälskande Gud, som hemsöker fädernas missgärning på barn intill tredje och fjärde generationen av dem som hatar mig. Men som visar barmhärtighet mot tusenden av dem som älskar mig och håller mina bud.

3. Du ska inte missbruka HERRENS, din Guds, namn, för HERREN ska inte låta den bli ostraffad som missbrukar hans namn.

4. Tänk på sabbatsdagen, så att du håller den helig. Sex dagar ska du arbeta och göra alla dina sysslor. Men den sjunde dagen, är HERRENS, din Guds sabbat. Då ska du inte utföra något arbete, varken du eller din son eller din dotter, din tjänare eller din tjänarinna, eller din boskap, eller den främling som bor innanför dina portar. För på sex dagar gjorde HERREN himlen och jorden och havet och allt som är i dem, och vilade på sjunde dagen. Därför har HERREN välsignat sabbatsdagen och helgat den.

5. Hedra din far och din mor, så att du får leva länge i det land, som HERREN, din Gud, ger dig.

6. Du ska inte dräpa.

7. Du ska inte begå äktenskapsbrott.

8. Du ska inte stjäla.

9. Du ska inte bära falskt vittnesbörd mot din nästa.

10. Du ska inte ha begär till din nästas hus. Du ska inte ha begär till din nästas hustru, eller till hans tjänare eller hans tjänarinna, eller hans oxe, eller hans åsna, eller till något som tillhör din nästa.

2 Mosebok 20:2-17

Vi tillägnar Guds folk denna bok
– frälsta
och helgade genom Kristus
och som kallas ”stora”
i himmelriket.

För sannerligen säger jag er: Förrän himmel och jord förgås, ska inte en minsta bokstav eller en enda prick i lagen förgås förrän allt har skett. Därför, den som upphäver ett av dessa minsta bud och lär människorna så, ska kallas den minste i himmelriket, men den som håller dem och lär så, ska kallas stor i himmelriket.

Matteus 5:18-19

Innehåll

Inledning	6
1. Dubbelt förkastade	10
2. Att hålla eller inte hålla?	18
3. Två lagar, två förbund – Del 1	26
4. Två lagar, två förbund – Del 2	39
5. Innan Sinai berg och efter uppståndelsen	56
6. Herrens dag	66
7. För människans skull	78
8. Det är ingen hemlighet – Katolska kyrkan påstår sig ha gjort ändringen	89
9. Att fira vår helgelse	103

Inledning

”Har du denna undervisning i en bok?” Jag blev överraskad av hans fråga. Jag brukar känna på mig vem som blir välsignad av de bibliska budskap som jag delar med mig av. Dessa väckelsemöten hade varit en fin serie. Gud hade berört många människors hjärtan. Men jag trodde inte att den här mannen var en av dem. Kvällen innan hade han verkat upprörd när jag föreläste. När jag hälsade på honom tidigare på dagen hade bemötandet varit – vi kan säga strävt. ”Har du denna undervisning i en bok?” När jag svarade ”Nej” såg han mig rakt i ögonen och sa: ”Det är en synd!” Jag gillar folk som inte går som katten kring het gröt. De rör om i grytan – sätter fart på en. När jag begrundade hans kommentar insåg jag att den kom som en anvisning från Herren.

Temat för väckelsemötena hade varit ”Kärlekens grundval”. Under det sista mötet hade den Helige Ande påverkat mig att tala om något som jag inte hade planerat att framföra – skillnaden mellan det gamla och det nya förbundet.

Varje gång jag har framfört mitt vittnesbörd om hur Herren ledde mig igenom ett bibelstudium om hans förbund för att lära mig sanningen om hans ”kärlekslag” brukar folk komma till mig och uppmana mig att skriva ner det i en bok. Jag hade planerat att göra det – *någon gång* – men jag hade redan bestämt vad min nästa bok skulle handla om. Ändå bad jag angående denna nya förnimmelse av Guds ledning. Plötsligt blev jag övertygad om att mitt förhalande var synd. Det *var* dags att skriva ner denna undervisning i en bok. Eftersom jag insåg att det var Guds tajming, berättade jag för min make, J. D. Han skulle se till att jag fullföljde uppgiften.

Bara några dagar senare åkte vi till Three Angel’s Broadcasting Networks (3ABN) globala huvudkontor. Första dagen vi var där gav Danny Shelton – verksamhetens ordförande – mig ett manuskript, *The Ten Commandments*

Twice Removed.” Skulle du kunna vara snäll och läsa det här? Jag skulle vilja höra din åsikt. Förlaget är berett att ta emot det, men om du har några förslag eller kommentarer får du gärna skriva ner dem i den här kopian.” Jag ögnade igenom innehållsförteckningen och hajade till. *Det här är min bok Herre! Det är uppdraget som jag just tog emot från dig. Varför skulle du ge mig en uppgift som redan har genomförts?* När jag läste manuskriptet blev jag förvånad över hur likartad vår undervisning var. Men jag hoppades ändå att det skulle finnas utrymme för två böcker. Min bok skulle vara tillräckligt annorlunda. Men Gud hade en annan plan.

Jag talade inte om för Danny att jag tänkte skriva en bok med detta innehåll, eller att jag var besviken över att han hade hunnit före. Senare i veckan föreslog jag några ändringar i hans inledande kapitel och erbjöd mig att skriva om det. När han hade läst det reviderade kapitlet frågade han: ”Skulle du vilja skriva om hela boken?” Utan att tveka tackade jag ja. När jag väl höll på med uppgiften övertygade Herren mig att inkludera den undervisning som jag självviskt behöll för mig själv – som jag ville spara till *min* bok. Jag vet att all undervisning som Gud ger mig är hans, *inte min*. Jag ångrade mig och beslutade mig för att lägga detta på altaret till Guds ära. ”Gud kommer att välsigna dig för detta,” sa J. D. ”Det handlar inte om vem som får äran. Det handlar om att presentera denna sanning så bra ni kan. Boken kan finnas kvar mycket längre än någon av er, och den kan förändra många människors liv.”

När jag först tackade ja till detta förslag förväntade jag mig inte någon uppmärksamhet, annat än att få ett hjärtligt tack för min insats. Det här var ett arbete som jag gjorde av kärlek till Gud. Men jag erkänner att jag ändå kämpade emot en kort stund vid ett par tillfällen. ”Jaget” stack upp sitt fula huvud och ville ha äran för den undervisning som Gud hade gett mig. Uppriktig bön fick jaget att dra sig tillbaka.

Några veckor senare åkte jag tillbaka till 3ABN. Jag hade diskuterat några ändringar i de första kapitlen med Danny, men jag hade inte visat honom någon mer text ännu. Herren överraskade mig verkligen när Danny sa: "Shelley, lägg till ditt namn som medförfattare. Det här kommer att bli lika mycket din bok som min." "Tack ska du ha," mumlade jag utan vidare kommentar – vilket är mycket ovanligt när det gäller mig. Men inuti gladde jag mig åt Herrens välvilja. Gud hade tagit emot mitt offer från altaret.

Guds vägar är högre än våra vägar. Hans tajming är alltid perfekt! Han gav uppdraget åt två av sina barn, att samarbeta för att skriva denna bok till hans ära. Gud visste att vi båda skulle bidra med varsin unik referensram till denna bok – hans bok – något som den andra personen inte hade tänkt på. Danny växte upp med dessa bibliska läror. Min kristna erfarenhet var den rakt motsatta. Trots att jag studerade Bibeln på allvar och arbetade deltid med pastorsarbete, hade jag accepterat flera populära doktriner utan att undersöka dem grundligt. Jag var ovetande om – till och med motsträvig mot – dessa bibliska sanningar tills Herren fångade min uppmärksamhet när jag närmade mig femtioårsåldern, och lärde mig ett nytt sätt att studera Bibeln på djupet. Gud anförtrodde detta projekt till två människor med två olika perspektiv. Och han verkade i var och en av oss och gjorde oss villiga att samarbeta till hans ära. Vi har skrivit *Ten Commandments Twice Removed* för att bli kvitt några vanliga irrläror som kristenheten sprider idag. I egenskap av författare som skulle skriva tillsammans var det viktigt för oss båda att materialet som presenterades var bibelbaserat. För att göra slut på felaktigheter kände vi att det var nödvändigt att lägga fram tillräckligt stöd från Bibeln. Så en stor del av vår bok är egentligen ett väl organiserat bibelstudium. Även om detta inte är någon *lätt* läsning så hoppas vi att vi har presenterat dessa sanningar i en logiskt följd som du kommer att tycka är *tydlig* och *övertygande* läsning.

På samma vis som det är med de flesta böcker som skrivits av flera författare, så är vår bok skriven med enbart en persons röst. Jag valde att skriva i första person, som om det var Danny som talade. Han färdigställde trots allt manuskriptet innan jag ens hade skrivit en enda mening.

Min bön är att Gud ska ge ditt sinne helig smörjelse och att den Helige Ande ska vara din Lärare. Han kan uppenbara sanningar som är större än det som är nedskrivet här. Jag ber att Herren ska använda vår bok som ett verktyg i hans händer för att få dig att hungra och törsta efter mer av hans absoluta sanning.

Att sammanställa Guds underbara läror och presentera dem med mitt eget sätt att skriva, får mig alltid att känna mig otillräcklig. Men, och jag säger detta i all ödmjukhet – jag önskar att någon hade satt en bok som den här i mina händer för fyrtio år sedan, oavsett hur den var skriven. Då kunde mitt livs historia ha skrivits om. Vad menar jag med det? Gud förvandlade mitt liv år 2000 när han ledde mig igenom flera månaders djupgående bibelstudium. Han lärde mig sanningen om hans förbund och de tio buden, hans kärlekslag.

Av detta lärde jag mig att förtrösta helt på Gud – att lita på honom för att bli helgad genom tro. *Frälsning genom nåd* och *rättfärdighet genom tro* blev mer än doktriner för mig. Gud andades in liv i dessa principer och de blev mina egna genom erfarenhet. Den mest enastående läxan jag lärde mig var kanske att lydnad är vägen till hans välsignelser.

Jag ber att din erfarenhet blir densamma med vår kärleksfulla Frälsare.

Shelley J. Quinn

Dubbelt förkastade

Vems agenda följer vi? När bön är förbjuden i allmänna skolor, julkrubbor är bannlysta från allmänna ytor och de tio buden handgripligen har avlägsnats från statens institutioner, då får det mig att undra. När jag sett nyheterna de senaste åren har det blivit tydligt för mig att jag inte är den enda kristna människan i Amerika som är bekymrad.

Förr brukade troende människor, som inte ville stämplas som galningar, bara visa: *"Det finns en dold agenda, att avlägsna Gud från vår regering."* Men bilden har ändrats. Agendan verkar inte så dold längre. Den utrensning av de tio buden från allmänna institutioner som skett på senare tid har väckt en passionerad reaktion från många grupper. Tänk på protesterna kring den tidigare domaren Roy Moore vid Alabamas högsta domstol, när försvarare strömmade till för att stödja att monumentet med de tio buden visades upp. Idag hör vi religiösa ledare, lekmän och bekymrade personer som varnar. I mitt eget bostadsområde har tusentals kristna invånare satt kopior av de tio buden på sina gräsmattor.

Varför? Vi har bevittnat de förskräckliga följderna av vår tystnad – efterdyningarna av att inte stödja Guds ord. Under de senaste hundra åren har ledare i regeringen och speciella ateistiska intressegrupper ökat sina attacker mot Bibeln. Exempelvis lär våra allmänna skolor nu ut *evolutionsteorin* som en absolut *sanning*. Det skulle antingen ha roat eller oroat Darwin, evolutionsteorins upphovsman. Det har berättats att han tog tillbaka många av sina antaganden under sina senare år. Ändå presenterar man inga alternativ till Darwins spekulationer för våra elever på allmänna läroanstalter. Lärare vågar inte andas ett enda ord om Bibeln

berättelse och bevisen för en kärleksfull Gud med fullkomlig skaparmakt. Det som majoriteten av "bibeltroende" betraktar som *sanning* förklarar vår regering vara *tabu*.

Visar förbudet av alla framställningar av bibliska sanningar att USA's regering har klumpat ihop våra grundläggande trospunkter i kategorin "teorier"? Ska livsavgörande beslut nu grundas enbart på "politisk korrekthet"? Vad har skett efter att vår nation slutade lita på Guds ord som högsta auktoritet? En konsekvens är att föraktet för de tio buden har bidragit till att man accepterat ett moraliskt förfall i vårt samhälle. Det som en gång i tiden avvisades som *synd* betraktas nu som ett *val*. Bibeln varnar i Romarbrevet 6:23 för att "syndens lön är döden".

Vilken tänkande och uppriktig människa kan förneka syndens konsekvenser idag? Tänk bara på aborter och sexuellt överförbara sjukdomar - som orsakas av promiskuöst sexuellt beteende bland heterosexuella och strategin att främja den homosexuella livsstilen - som har resulterat i att hundratusentals människor har dött i onödan. Föraktet för Guds bud är uppseendeväckande inom nöjesindustrin. Tiden för "I Love Lucy" och "Leave It to Beaver" är förbi. Komediserierna hånskrattar åt "gammalmodig" moral. Dramaserierna hånar Gud på alla vis.

När man alltmer uppmuntrar vällustiga synder skjuter den egocentrerade njutningslystnaden i höjden. Sex, pornografi, våld och kriminalitet har blivit den accepterade normen inom nöjesindustrin. Ungdomarna i Amerika lider när de blir överösta av omoraliska bilder. Angreppet på amerikanska värderingar har ökat antalet tonårsgraviditeter, självmord, droghandel, skolvåld och skjutningar genomförda av finniga barnungar. Att ta bort de tio budorden från allmänna skolor fick efterverkningar som överträffade vår kvävda kristna oro. När det inte finns någon morallag då finns det ingen anständighetslag att bryta. Folk är fria att leva utan begränsningar. Är det inte dags att återupprätta moraliska värderingar i Amerika? Tycker du inte att skilje-

linjen mellan rätt och fel ber om att definieras? Synd måste definieras för att vi ska inse att vi är fångade i dess snara. Gud gav oss en tydlig definition av synd i sina tio bud. Utan den kan inte människor inse sitt beklagliga tillstånd eller sitt behov av en Frälsare.

Guds ords strålkastare måste lysa in i vårt moraliska mörker innan vi söker efter en lösning från en kärleksfull Gud. Vad skulle annars motivera oss att vända oss till Kristus i uppriktig ånger och att ta emot honom som Frälsare? När hans klara ljus lyser in i våra liv bekänner vi våra synder för honom. När vi får börja om på nytt gläds vi åt förvissningen om att Gud är trofast och att han förlåter oss våra synder och renar oss från all orättfärdighet. (1 Joh. 1:9).

Vad blir resultatet? Borta är den skuld och fördömelse som ledde till en känsla av hopplöshet. Genom den Helige Andes kraft vinner vi seger över synden. Vi börjar, som Kristus lovade, att uppleva ”liv och ha det i överflöd”. (Joh 10:10) Men när man inte erkänner synd finns det ingen ånger och ingen förlåtelse. Människor som är separerade från Gud är utan hopp, och människor utan hopp blir farliga människor. Desperation leder till farligt beteende. Kristna människor inser detta. De vill att världen ska förstå det. Det är därför kyrkan, som i så många år har varit passiv, nu börjar agera. Många reser sig nu för att protestera emot att vår regering tar bort de tio buden. Striden har väckt en passion och kyrkan har återigen riktat strålkastarljuset mot Guds bud för att kämpa för saken.

En vilja att stödja ”rätten att uttrycka religiös övertygelse offentligt” är det som driver somliga människor att protestera mot att man tagit bort de tio buden, snarare än en längtan efter att verkligen tillämpa Guds lag. På motsatta sidan finns andra som tror på Guds bud men som är emot att de visas upp, bara för att man vill bevara åtskillnaden mellan kyrka och stat. USA:s grundare var övertygade om att regeringens roll är att skydda den frihet som en kärleksfull Gud har gett människan: ”Vi anser att dessa sanningar

är självskrivna, att alla människor är skapade jämlika, att de av sin Skapare har fått vissa rättigheter som inte kan tas ifrån dem. Bland dessa rättigheter är liv, frihet och strävan efter lycka. För att säkra dessa rättigheter har regeringar inrättats bland människor och de får sin rättmätiga makt med samtycke från de människor som blir styrda.” (Declaration of Independence, Second Continental Congress).

James Madison, som kallas ”Konstitutionens Fader”, menade att regeringen hade rätt att erkänna Bibelns Gud, men hävdade att människor inte ska lägga sig i religiösa rättigheter som Gud gett. Han skrev: ”När vi försäkrar oss själva om frihet att anta, bekänna och följa den religion som vi tror har gudomligt ursprung, kan vi inte förneka de människor samma rättighet vars sinnen ännu inte har övertygats av de bevis som har övertygat oss. Om denna frihet missbrukas är det ett brott mot Gud, inte mot människor. Därför måste man avlägga räakenskap inför Gud, inte inför människor.” (Memorial and Remonstrance Against Religious Assessments).

Det är Gud, inte människor, som ger religiös frihet. Det som Gud har gett kan människan inte ta bort. Om vi tar bort Gud från vår regering, och litar på att människor ska skydda religiösa friheter, då blir frågan uppenbar: Kan vi lita på att människan ger friheter som hon inte senare även tar bort?

I mer än 200 år lyckades vår regering respektera principerna i Guds heliga bud, utan att lagstifta om deras sanninghalt, samtidigt som de erkände sin plikt att skydda religionsfriheten. Regeringskontor och domstolar hade för vana att sätta upp de tio buden som ett tillkännagivande av de grundprinciper som vårt samhälle var grundat på. Men i dagens kulturella strid om att offentligt visa upp de tio buden, argumenterar man för ett helt annat scenario. Och den striden är lika osnygg som att försöka stoppa tillbaka tandkräm i tuben när man väl har tryckt ut den.

Den ännu mer krävande frågan som regeringen måste kämpa med: Om de ska godkänna en version av de tio

buden, vilken version ska de stödja? Den judiska, den katolska eller den protestantiska versionen? Detta eskalerar striden från moralfrågor till själva religionen, vilket åter skulle kunna tända religionsförföljelsens låga från slagfältet i vårt förflutna.

Vem definierar Guds sanning? Ska majoriteten bestämma? Jesus sa: "Gå in genom den trånga porten. För den port är vid, och den väg är bred som leder till fördärvet, och det är många som går in genom den. För den port är trång, och den väg är smal som leder till livet, och det är få som finner den." (Matt 7:13-14).

Jag stödjer åtskillnad mellan kyrka och stat. Men jag stödjer även rätten att uttrycka sin personliga tro både privat och offentligt. Min uppfattning är att man förr, genom att visa upp Guds bud offentligt, hjälpte hans ljus att belysa dåligt beteende och fick somliga att erkänna en högre moral. Jag erkänner att den strid som vi står inför idag om de tio buden, spelar djävulens agenda rakt i händerna. Han skulle gärna utradera Gud från vår regering så att vi drabbas av samma allvarliga konsekvenser som gudlösa kommunistiska regimer. Han skulle vara lika nöjd om han kunde utplåna gränsen som skiljer kyrka och stat åt. En snabb tillbakablick på världshistorien kommer att påminna oss om att under alla tider när kyrkan har styrt staten, eller tvärtom, har resultatet blivit våldsam förföljelse. Hur kan vår regering lagstifta om att sätta upp de tio buden på offentliga platser utan att bli indragna i att välja den ena religionen framför den andra? Den handlingen skulle bryta mot åtskillnaden mellan kyrka och stat, och genomdriva en religiös åsikt framför en annan. Vad är lösningen?

Vi kan inte beskylla regeringen för det uppluckrade stödet för Guds bud, och vi kan inte heller förvänta oss att lagstiftarna ska stärka stödet för att Guds lag med de tio buden ska hållas. Andliga problem kommer inte att lösas med juridiska strider. Påtvingad religion är falsk religion! Bara Gud kan förändra ett hjärta, och det är lösningen: "Detta är

det förbund som jag ska sluta med dem efter dessa dagar, säger Herren: Jag ska lägga mina lagar i deras hjärtan, och i deras sinnen ska jag skriva dem.” (Heb 10:16). Om vi verkligen vill kämpa för Guds tio bud, då är det upp till oss - till församlingen inte regeringen - att återupprätta stödet för dem genom att skriva dem i våra hjärtan och praktisera dem. Eftersom den är skriven i sten kan Guds lag bara definiera synd, och vi ser att vi är fördömda, ”för köttets sinne är fiendskap mot Gud, för det underordnar sig inte Guds lag och kan det inte heller.” (Rom 8:7). Det är upp till oss att visa upp Guds kärlekslag i våra liv! Skrivna i ett hjärta fyllt av Anden blir de tio budorden vår glädje. ”Att göra din vilja, min Gud, är min glädje, för din lag är i mitt hjärta.” (Ps 40:9).

Den kristna världen i stort stödjer utan tvivel de flesta av de tio buden. Men det finns några frågor som behöver besvaras. För mig verkar det som om det finns en del tvetydigheter. Ett oräkneligt antal kristna människor, som engagerar sig i striden för att stoppa borttagandet av Guds bud, håller fast vid trossatser som motsäger deras agerande. Det verkar som om de måste förklara en del saker. Här är en fråga som jag skulle vilja ställa till dem: *Varför är det viktigt att vår regering visar upp de tio buden, om ni tror att de har blivit fastspikade vid korset?* Eller den här frågan: *Om de tio buden är så viktiga för samhället, varför håller ni bara nio av dem?* Om någon av dessa frågor skulle kunna riktas till dig, låt mig ställa ännu en fråga: Har du någonsin studerat Guds lags tio bud riktigt grundligt? Du kanske är en kunnig bibel-elev, kanske till och med en pastor. Men har du någonsin själv studerat Bibeln när det gäller detta ämne? Jag hoppas att min fråga inte verkar oförskämd. Jag menar inte att förolämpa någon. Jag frågar bara eftersom jag har träffat så många kristna som en gång anslöt sig till dessa lärosatser, tills de verkligen sökte i Bibeln efter ett tydligt svar.

Faktum är att när jag först träffade Shelly Quinn (medförfattare till denna bok) så är detta vad hon sa till mig: Hela mitt liv fick jag lära mig att de tio buden hade spikats fast vid korset. När jag accepterade Guds kallelse att tjäna honom på heltid, gav Herren mig denna tanke: "Glöm bort vad du tror att du vet och kom och sätt dig ner vid mina fötter. Jag ska undervisa dig." Men jag erkänner att jag ändå gick till Bibeln för att bevisa att det jag trodde var korrekt. Men Gud bevisade att jag hade fel! När jag själv studerade Bibeln blev jag förvånad över hur tydlig sanningen var när det gäller detta ämne. De tio buden är fortfarande bindande för kristna som är frälsta genom nåd. Jag insåg att det bara var ett bud som jag inte höll – sabbaten. Efter att ha studerat Guds syften med sabbaten blev jag en glad sabbatsfirare! Många kristna har berättat om en liknande serie händelser. Ett djupgående studium av Bibeln gav överväldigande bevis som korrigerade deras tro. Samma kristna personer firar idag Guds tio bud – alla buden!

Det är min övertygelse att vi måste lita på att Gud visste precis vad han gjorde när han satte ihop alla tio buden tillsammans i ett paket. Ja, han gjorde dem till ett paket! I Jakobs bok i Nya Testamentet, varnas vi för att om vi bryter mot ett bud så är vi skyldiga till att ha brutit alla. (Jak 2:10). Och låt oss inte förbise Kristi råd. Han sa att om vi bryter ett av de minsta av buden, eller lär andra att göra det, kommer vi att kallas för de "minsta" i himmelriket. (Matt 5:19). Skulle vi sopa hans instruktioner under mattan av bekvämlighetsskäl, och glömma bort dem? De flesta kristna samfund håller inte de tio buden som en sammanhållen enhet. I bästa fall håller de bara fast vid nio. Min fråga är: *Har vi auktoritet att välja vilka av de tio buden vi vill hålla?*

Sorgligt nog ignorerar de flesta kristna det enda bud som Gud inrättade till vår glädje i tidens begynnelse. Det bud som man glömt bort är just det bud som Gud uppmanar oss att *tänka på* och helighålla, "helt och hållet" för att ta tid med honom. Jag talar om Guds sjundedagssabbat (lördag).

Det kan verka som en oviktig sak för dig just nu, men den tornar upp sig vid den omedelbara framtidens horisont. Bibelns författare profeterade om att en makt skulle genomdriva sin egen agenda och "ha för avsikt" att förändra Guds oföränderliga lag (de tio buden). Vi lever när den profetian uppfylls nu. Tycker du inte att det därför är nödvändigt att undersöka skriften och be den Helige Ande att uppenbara Guds sanningar?

Vems agenda är det som kontrollerar majoriteten av kristna idag? Jag hyser inga tvivel om att den agenda som man följer blint inte har sitt ursprung hos Gud eller hos människan. Det var Kristi ärkefiende som satte denna plan i verket. Satan har inte bara framgång i sitt försök att ta bort de tio buden från vår regerings institutioner. Han har redan lyckats ta bort dem från de flesta kristnas hjärtan idag. Eftersom Guds tio bud är en paket-plan och att bryta ett bud gör oss skyldiga till att ha brutit alla, måste vi dra slutsatsen att de tio buden har blivit *dubbelt borttagna* - inte bara från vår regering utan från de flesta av våra kyrkor också.

Kom med mig så ska vi undersöka skriften för att bedöma vad Bibeln har att säga om denna viktiga sak. Vad var det för "lagens bokstav" som Kristus spikade fast vid korset? Har vi, som somliga tror, blivit befriade från att hålla alla tio buden eftersom vi har funnit "vila" i Jesus och inte längre behöver någon sabbatsvila? Överförde Gud sin helgade sabbatsdag från lördag till söndag när Kristus uppstod? Vet vi varför vi går till kyrkan på söndagen istället för på lördagen? Med Bibeln som vår vägvisare kommer vi att undersöka allt detta och mycket mer i vårt sökande efter sanningen om detta avgörande ämne. Vems agenda följer vi? Det kommer vi att ta reda på när vi tar oss igenom detta studium. I ljuset av sitt ord tror jag att Gud tydligt kommer att ge oss svaret. Sedan kommer bara en fråga att återstå: *När sanningen väl blivit uppenbarad, vems agenda kommer vi då att välja att följa?*

Att hålla eller inte hålla?

Jesus sa: "För Människosonen har kommit för att söka upp och frälsa det som var förlorat ... Jag är vägen, sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig." (Luk 19:10; Joh 14:6). Kristus har en brinnande längtan efter att rädda dem som håller på att gå under. Han underströk i sina liknelser om det förlorade fåret, det förlorade myntet och den förlorade sonen den enorma glädjen över att de blev återfunna. Syftet med att han kom var att han skulle förgöra djävulens verk och söka upp och rädda dem som gick förlorade.

Människor som har en kristen tro förstår, att vara "skild" från Herren Jesus innebär att vara "förlorad." Som Kristi efterföljare har vi lärt oss att det är vår förmån (och skyldighet) att dela med oss av de goda nyheterna om frälsningen. Guds rike breder ut sig när de som har blivit *räddade* av Jesus, som är vägen, sanningen och livet, delar med sig av sitt vittnesbörd och vittnar för dem som är andligt *förlorade*. Men hur kan vi känna igen dem som går förlorade?

När vi hör en person som är ful i munnen och som missbrukar Guds namn tror vi att de behöver höra om kärlekens helige och rättfärdige Gud. Om vi ser någon som lever i äktenskapsbrott eller som dyrkar "andra gudar," förstår vi att de inte är förenade med Kristus. Om vi läser om en man som just har rånat en bank eller mördat, då vet vi att han behöver uppleva Jesu frälsande kraft. Varje gång en persons handlingar avspeglar en uppenbar nonchalans för Guds bud märker vi att de är skilda från Jesus. Bibeln kallar dem förlorade – *andligt döda*. "Om vi håller hans bud så vet vi därmed att vi känner honom. Den som säger: Jag känner honom, och inte håller hans bud, är en lögnare och sanningen finns inte i honom." (1 Joh 2:3-4).

Kan någon känna Kristus utan att lyda hans bud? Läs de där verserna igen. Fundera sedan på hur Johannes säger att vi ska kunna identifiera dem som är Guds barn: "Om ni vet att han är rättfärdig, så vet ni att var och en som gör det som är rättfärdigt är född av honom." (1 Joh 2:29).

Bibeln definierar många saker som synd. Att prata bakom ryggen, skryt, otro och hädelse kategoriseras som synd. Paulus säger att allt som inte sker av tro är synd. (Rom 14:23). Jakob varnar oss och säger att om vi vet vad som är det rätta men vägrar att göra det, då syndar vi. (Jak 4:17), medan Johannes slår fast att all orättfärdighet är synd. (1 Joh 5:17). Dessa verser beskriver attityder och handlingar som kategoriseras som synd, men de ger oss ingen tydlig definition av synd. Hur vet vi vad som är det rätta att göra? Hur inser vi vad som är orättfärdighet? Att bryta mot Guds bud är motsatsen till att praktisera rättfärdighet. Visste du att det faktiskt är så Bibeln definierar synd? "Var och en som gör synd bryter också mot lagen, för synd är brott mot lagen." (1 Joh 3:4). Där har du den, den enda tydliga definitionen av synd i Bibeln. Synd är laglöshet, att bryta mot Guds lag, genom tvivel, otro, likgiltighet eller uppror.

Den standard som våra handlingar döms efter är de tio buden, som utgör Guds riktiga sätt att tänka och agera. Att inte ha någon tro är också brott mot hans bud, för då har vi gjort mänskligt förstånd till en avgud och satt vår egen uppfattning högre än Guds ord. "Den som gör synd är av djävulen, för djävulen har syndat från begynnelsen..." (1 Joh 3:8). Synd skiljer oss från Gud. Separation från Gud berövar oss evigt liv med honom. Satan är mästare på att separera. Hans mål är att orsaka separation mellan Gud och oss genom att införa synd.

Varför betraktar kristna sådana handlingar som att missbruka Guds namn, att tjäna andra s.k. gudar, vanära föräldrar, mord, äktenskapsbrott, stöld, lögn och att ha begärelse som syndigt? För att vi vet att dessa handlingar bryter mot

Guds lag. Men Guds tio bud innehåller mer än så, och det ställer oss inför ett problem.

Hur skulle du reagera om jag använde det fjärde budet för att illustrera "brott mot lagen" som kan skilja dig från en kärleksfull Frälsare? När jag påstår att det innebär att man bryter Guds lag om man ignorerar Guds sjundedagssabbat (lördag), då byter många kristna sida. Samma människor som sa "amen" till den lista av synder som räknades upp ovan, hoppar över till den andra sidan och säger, "Vänta ett ögonblick! De tio buden spikades fast vid korset. De gäller inte längre." Det verkar som om folk i detta läger väljer att tro att det enda bud som spikades fast vid korset var Guds heliga sabbat – den dag som Gud reserverade för att utveckla ett nära förhållande med honom.

Jag är glad att Bibeln förklarar att "den handskrift som genom sina stadgar vittnade emot oss" spikades fast på korset. Vi ska undersöka det närmare. Jag hoppas att Bibeln kommer att bevisa för dig att denna vers handlar om Mose lag. Bland andra bevis från Bibeln som vi undersöker ska vi se om Guds sabbat inrättades vid skapelsen och om hans bud var kända innan Sinai berg. Höll de stora patriarkerna Abraham, Isak och Jakob *hela* Guds lag med de tio buden?

Men just nu, låt mig kasta ut några "aptitretare" åt dem som tror att Guds sjundedagssabbat (lördag) annullerades på korset:

1. "Men be att er flykt inte sker under vintern, inte heller på sabbaten." (Matt 24:20).

I detta sammanhang (Matt 24:15-24) varnade Jesus för en nödens tid som skulle komma många år *efter hans död*. Om Jesus visste att sabbaten inte längre skulle gälla efter hans uppståndelse, varför instruerade han sina efterföljare att be om att deras flykt inte skulle ske på sabbaten?

2. "För sannerligen säger jag er: Förrän himmel och jord förgås, ska inte en minsta bokstav eller en enda prick i lagen förgås förrän allt har skett." (Matt 5:18).

Vi vet att Kristus hänvisade till lagen med de tio buden här. I detta sammanhang förstärkte Kristus buden, han utvidgade dem från enbart lagens "bokstav" till att inkludera lagens "anda". Att koka av ilska och att ha ett kränkande språk beskrev han som en mordisk anda (vers 21-23). Han beskrev åtrå som andligt äktenskapsbrott. (vers 27-28).

Tror du inte att Jesus, om han tänkte avskaffa sabbatsbudet vid sin uppståndelse, säkert skulle ha vittnat om att Guds lag skulle ändras *innan* himmel och jord föricks? Gamla Testamentets profetior om Messias ankomst och världens slut kommer inte att uppfyllas fullständigt förrän Guds folk slutligen kläs i odödlighet när "den sista basunen" ljuder. (Se 1 Kor 15:50-58).

3. Herren säger: "För liksom de nya himlarna och den nya jorden som jag skapar blir bestående inför mig, så ska ... sabbatsdag efter sabbatsdag (ska) alla människor komma och tillbe inför mig..." (Jes 66:22-23, SFB15)

Om sabbaten togs bort vid hans uppståndelse för att vi har funnit vila i Kristus, varför skulle Gud återupprätta den i de nya himlarna och på den nya jorden? I all evighet kommer Guds återlösta folk att samlas varje sjundedags-sabbat för att särskilt tillbe och vara tillsammans med vår Gud, Skaparen.

4. "Tänk på sabbatsdagen, så att du håller den helig." (2 Mos 20:8). Varför är det fjärde budet det enda av de tio som börjar med orden "Tänk på"?

Vet du vad som förvånar mig mest? Många samfund håller med om att Guds lag med de tio buden fortfarande gäller idag, men de väljer att ignorera det fjärde budet. I denna bok kommer vi att hänvisa till uttalanden som stödjer budorden från katoliker, baptister, metodister, lutheraner, medlemmar av episkopal-kyrkan och andra. Alla dessa bekräftar att det fjärde budets sjundedagssabbat (lördag) aldrig ändrades eller "avskaffades" i Nya Testamentet. De er-

känner faktiskt att söndagsfirande är ett resultat av människors traditioner, istället för instruktioner som inspirerats av Gud från den heliga Bibeln. De går till och med så långt att de medger att det inte finns en enda bibeltext i hela Bibeln som ger auktoritet åt överförandet av sabbaten från lördag till söndag. Det är tydligt för alla dessa kristna människor att Gud aldrig förordnade den förändring som människan har gjort i hans lag. Ändå praktiserar de människors tradition att helighålla söndagen.

Så här sa Spurgeon, den populära baptisten på 1800-talet, om Guds bud: "Guds lag är en gudomlig lag, helig, himmelsk och fullkomlig. De som hittar fel i lagen, eller nedvärderar den på minsta sätt, förstår inte dess avsikt och har ingen korrekt uppfattning om själva lagen. Paulus säger: "Alltså är lagen visserligen helig ... Men jag är köttslig, såld under synden." Med allt som vi någonsin säger om rättfärdiggörelse genom tro har vi aldrig för avsikt att sänka den uppfattning som våra åhörare har om lagen, för lagen är ett av Guds mest enastående verk... Det är inte ett enda bud för mycket. Det är inte ett enda bud för lite, utan den är så *enastående* att dess *fullkomlighet* är bevis på dess gudomlighet. Ingen mänsklig lagstiftare kunde ha åstadkommit en sådan lag som vi finner i dekalogen (de tio buden). Det är en fullkomlig lag, för alla mänskliga lagar som är riktiga kan återfinnas i denna korta sammanfattning, typexemplet för allt som är gott och fullkomligt gentemot Gud, eller mellan människa och människa." (C. H. Spurgeon, Sermons, serie 2, predikan 18, sid 280).

"HERRENS lag är fullkomlig och ger själen nytt liv..." (Ps 19:8). Kan dödliga människor ta risken att ändra, radera eller ignorera ens *ett* bud ur Guds fullkomliga uppsättning med tio bud? Vad är det som får uppriktiga och gudfruktiga kristna att ignorera Herrens specifika instruktioner när det gäller det fjärde budet? De tio buden – *att hålla eller inte hålla*? Det är en allvarlig fråga. Du är skyldig dig själv att undersöka detta viktiga ämne i ljuset av Guds skrifter för att

hitta svaret. Det är absolut nödvändigt att du känner till sanningen.

Men, kanske du tänker, *kan majoriteten av bibeltroende ha fel i denna fråga?* Låt mig fråga dig - hade inte majoriteten av bibeltroende gått vilse vid Kristi första ankomst?

Jag tror inte vi kan lita på vad "majoriteten" gör. Jesus varnade för att folkmassorna skulle följa den breda vägen som leder till undergång. Däremot sa han att den port som leder till evigt liv är trång, och att det bara är ett fåtal som finner den. (Matt 7:13-14).

Satan vill förgöra oss genom att orsaka separation mellan vår himmelske Fader och oss. Synd ger upphov till separation. Som vi såg är Bibelns definition av "synd" överträdelse eller att bryta mot Guds lag med de tio buden. Du kan leta igenom Bibeln från 1 Mosebok till Uppenbarelseboken och du kommer inte att hitta någon annan definition av synd som är tydligare och mer komplett. När jag har berättat om detta förr har jag blivit chockad av en del människors reaktion som har sagt: "Ja, det är *din* uppfattning!" Jag försäkrar dig att det inte bara är min personliga övertygelse.

Metodisternas historiska förståelse av de tio buden uttrycktes av John Wesley: "Denna 'handskrift som genom sina stadgar' vittnade emot oss utplånade vår Herre. Han tog bort den och spikade fast den på korset. (Kol 2:14). Men morallagen med de tio buden, som upprätthölls av profeterna, tog han inte bort... Morallagen vilar på en helt annan grund än ceremoniallagen eller den rituella lagen ... Varje del av denna lag måste fortsätta att gälla för hela mänskligheten och under alla tidsåldrar." (Sermons on Several Occasions, 2-Vol. Edition, band 1, sid 221)

Lyssna på vad Billy Graham sa: "Precis som Wesley finner jag att jag måste förkunna lagen och domen innan jag kan förkunna nåd och kärlek ... De tio buden ... är Guds morallagar för människors beteende. Somliga tror att de har blivit återkallade. Det är inte sant. Kristus förkunnade lagen. Den gäller än i dag. Gud har inte förändrats. Men folk har för-

ändrats... Varje människa som någonsin levt, utom Jesus Kristus, har brutit de tio buden. *Synd är överträdelse av lagen* (kursivering tillagd). Bibeln säger att alla har syndat och saknar härligheten från Gud.

De tio buden är en spegel som ska visa oss hur mycket vi saknar för att nå upp till Guds standard, och spegeln som visar våra tillkortakommanden driver oss till korset där Kristus betalade skulden för synden. Förlåtelse finns vid korset och ingen annanstans, enligt Bibeln..." (George Burnham and Lee Fisher, Billy Graham and the New York Crusade, sid 108, 109).

Jesus kom för att rädda mänskligheten genom att förgöra djävulens gärningar. "Om ni förblir i mitt ord, är ni verkligen mina lärjungar. Och ni ska lära känna sanningen, och sanningen ska göra er fria." (Joh 8:31-32). Sanningen är en person, och Kristus gjorde anspråk på den egenskapen, "Jag är ... sanningen". (Joh 14:6). När vi vandrar i vår kärleksfulla Herres sanning kommer han verkligen att göra oss fria.

Jag ber att jag genom Guds nåd ska kunna presentera den allra underbaraste Jesus som du någonsin har sett, genom att presentera Guds lags sanning. Vad menar jag? När vi fortsätter studera kommer vi att finna att Guds lag med de tio buden egentligen är en avskrift, en spegelbild av Guds egen kärleksfulla karaktär. Den lilla tabellen som följer kommer att ge en glimt av hur Guds lag med de tio buden avspeglar hans karaktär. Den Helige Ande inspirerade människor att nedteckna Guds karaktärs under som han visade dem i sin lag.

KARAKTÄR

Gud är fullkomlig

Gud är helig

Gud är Ande

Gud är kärlek

Gud är ljus

Gud är sann

Gud är rättfärdig

Gud är rättfärdighet

Gud är rättvis

Gud är ren

Gud är god

Gud är trofast

Gud är visdom

Gud är stor

Gud är Fridens Gud

Gud är oföränderlig

LAGEN MED DE TIO BUDEN

Lagen är fullkomlig (Ps 19:8; Jak 1:25)

Lagen är helig (Rom 7:12)

Lagen är andlig (Rom 7:14)

Lagen är kärlek (1 Tim 1:5; Rom 13:10)

Lagen är ljus (Ords 6:23)

Lagen är sann (Neh 9:13;

Ps 119:142,151)

Lagen är rättfärdig (Rom 8:4)

Lagen är rättfärdighet (Ps 119:172)

Lagen är rättvis (Rom 7:12 B2000)

Lagen är ren (Ps 19:9)

Lagen är god (Rom 7:12; 1 Tim 1:8)

Lagen är trofast (Ps 119:86)

Lagen är visdom (Ps 111:10; 119:98)

Lagen är stor (Hos 8:12)

Kärlek till lagen ger stor frid
(Ps 119:165)

Lagen är oföränderlig (Matt 5:18)

Min bön är att Gud ska leda alla till en ingående kunskap om "vägen, sanningen och livet". Jag ber att den Helige Ande ska utplåna de tvivel och bedrägerier som djävulen har serverat när det gäller Guds lag. Och jag ber att Kristus ska uppsöka och rädda det som majoriteten har förlorat – sanningen om hans tio budords lag.

3

Två lagar, två förbund Del 1

”Jag fann dina ord och jag åt dem, och ditt ord blev mitt hjärtas glädje och fröjd! För jag är kallad efter ditt namn, O HERRE, härskarornas Gud.” (Jer 15:16). Är det inte spännande när Guds sanningar uppenbaras för oss? När den Helige Ande upplyser oss så vi förstår Bibeln och visar oss essensen i Guds sanning som var höljad i dunkel tidigare, då har vi orsak att glädja oss. Gud talar till oss! Tyvärr konkurrerar de krav som ställs på oss från vår snabba, högteknologiska multimedia-värld med vårt engagemang att studera Bibeln. De tävlar, och vinner alltför ofta! Majoriteten av dagens tidspressade kristna ägnar inte mycket energi åt att studera Bibeln på allvar. De flesta kristna litar enbart på vad våra samfund har lärt oss. Vi vet *vad* vi tror, men vi kan inte alltid förklara utifrån Bibeln *varför* vi tror så. Det gör att vi hamnar i en utsatt position andligt.

Det finns så många motstridiga övertygelser inom den kristna gemenskapen. Hur vet vi säkert att det som vi tror är sanningen? Det finns bara ett sätt. Vi måste söka i Bibeln själva. Jesus sa att om vi förblir i hans ord kommer vi att lära känna sanningen, och sanningen kommer att göra oss fria. (Joh 8:31-32). En av de mest missförstådda bibelsanningarna idag gäller kanske skillnaden mellan de två stora uppsättningarna av ”lagen”. Detta missförstånd skapar förvirring kring kontrasten mellan det gamla och det nya förbundet.

I detta kapitel och i nästa, kommer vi att undersöka vad Bibeln visar om dessa ämnen och ta reda på sanningen. Denna korta sammanfattning skrevs för den tidspressade kristna människan. På bara en kort stund kommer du att

klart förstå hur skriften definierar Bibelns två stora lagar samt det gamla och det nya förbundet.

”Gör allt du kan för att kunna träda fram inför Gud som en som består provet, som en arbetare som inte behöver skämmas, utan rätt delar sanningens ord.” (2 Tim 2:15). Vill du själv veta vad Bibeln verkligen säger och betyder? Detta studium kommer att hjälpa till att göra sanningen tydlig och enkel. Det kommer att lägga en nödvändig grund för att förstå Guds ord och hans vilja för dig idag.

Bibelns två stora lagar

Många kristna tror att Guds lag med de tio buden spikades fast på korset. De grundar denna uppfattning på Kolosserbrevet 2:14: ”och utplånade den handskrift som genom sina stadgar vittnade emot oss, och han tog bort den genom att spika fast den på korset.” Det är avgörande att kunna fastställa den exakta naturen hos denna ”*handskrift*” med stadgar, denna skrivna lagbok med alla dess föreskrifter och krav, som spikades fast på korset. Var det Guds tio bud? Eller var det faktiskt lagboken som skrevs av Mose? Bibeln talar om två stora ”lagar”:

1. Guds lag (de ”tio buden” eller ”vittnesbördets två stentavlor”), även känd som morallagen, kärlekens lag och dekalogen.
2. Mose lag (”Lagboken” eller ”förbunds boken”), även känd som ceremoniallagen och den mosaiska lagen.

Gud hade särskilt planerat de underbara syften som han ville att var och en av dessa lagar skulle tjäna. Men en diffus förståelse av skillnaderna mellan dessa två har fått många uppriktiga kristna att bli förvirrade, särskilt när man ska tolka Nya Testamentets hänvisningar till *lagen*. Varför råder det en sådan förvirring? Bibelns författare använder ofta samma ord ”lag” för att referera både till *Guds lag* och

Mose lag. Om vi inte klart förstår deras olika syften är det lätt att missförstå texternas sammanhang och dra felaktiga slutsatser. Paulus skrev till exempel: "För alla de som håller sig till laggärningar är under förbannelse ... ingen blir rättfärdig inför Gud genom lagen ... lagen är inte av tro ... Kristus har friköpt oss från lagens förbannelse." (Gal 3:10-13). Men han inspirerades även att skriva: "Upphäver vi då lagen genom tron? Nej, inte alls! Utan vi befäster lagen. ... Alltså är lagen visserligen helig, och budordet heligt och rättfärdigt och gott." (Rom 3:31; 7:12). Kan du identifiera vilken av de två lagarna som Paulus talade om i dessa två bibeltexter? Efter detta studium kommer du att veta att han i Galaterbrevet 3:10-13 talade om *Mose lag*, och i Romarbrevet 3:31 och 7:12 talade om *Guds lag* med de tio buden, som upprättats i våra hjärtan genom tro. Har du någon gång känt att det fanns ett moln av förvirring som skymde Paulus skrifter? Den dimman kommer snabbt att dunsta bort när vi undersöker skillnaderna mellan dessa lagar. Med ökad förståelse kan vi gå till Nya Testamentet och på rätt sätt förstå sanningens ord. När vi läser aposteln Paulus brev om "lagen" kommer vi att kunna granska sammanhanget och avgöra om han talade om Guds lag eller Mose lag.

Paulus var författare till Kolosserbrevet. Under gudomlig inspiration skrev han att Kristus hade spikat fast "den handskrift som genom sina stadgar vittnade *emot* oss". En felaktig tolkning gör att en del människor hävdar att Paulus lärde att Guds lag är avskaffad. När du är färdig med detta kapitel och nästa hoppas jag att du inser att Paulus aldrig menade att stadgarna som vittnade *emot* oss skulle blandas ihop med Guds lag med de tio buden. Vi ska låta Bibeln bevisa att Paulus aldrig avfärdade lagen med de tio buden som Gud skrev med sitt eget finger på stentavlor.

Bibeltexter motsäger inte varandra. Bibelns författare motsäger inte varandra. Motsägelser beror på att man tar bibeltexter ur sitt sammanhang och tillämpar dem på fel

sätt. Vid första anblicken kan vissa texter *verka* som om de inte stämmer överens med varandra. I dessa fall är det viktigt att undersöka sammanhanget först, och därefter utforska andra ställen där Bibeln undervisar om detta ämne. Ibland är det nödvändigt att gå till det originalspråk som texterna skrevs på för att helt förstå hur författaren använde sina ord. Är du likadan som jag, som tycker att du klarar dig bra med att bara tala engelska? Det är inget problem för den som studerar Bibeln idag, inte ens för dem som har "språkliga utmaningar". Många studiehjälpmedel finns tillgängliga som kan ge oss ökad förståelse av grekiska och hebreiska ord.

"Hela Skriften är utandad av Gud och nyttig till undervisning, till tillrättavisning, till upprättelse, till fostran i rättfärdighet, för att en gudsmänniska ska bli fullt färdig, väl rustad till allt gott verk." (2 Tim 3:16, 17). När Paulus skrev dessa ord avsåg han Gamla Testamentet. Men hans uttalande är också sant när det gäller Nya Testamentet. Hans hänvisning var inspirerad för att vara *inkluderande*, inte *exkluderande*.

Du kan vara säker på att Gud aldrig sa emot sig själv när han delade sina gudomliga tankar med Bibelns många författare. Förstår du varför det inte kan finnas några motsägelser mellan Gamla och Nya Testamentets skrifter? Om vi blir förvirrade av något som verkar motsägelsefullt måste vi söka i båda testamentenas böcker för att råda bot på vår begränsade förståelse. En del påstår sig vara "nytestamentliga kristna", och menar att de bara söker undervisning från Nya Testamentet. Sorgligt nog har någon lärt dessa välmenande troende att Nya Testamentet upphävde lärorna i det gamla. Paulus håller inte med. Han skrev att Gud inspirerade "hela skriften" för att rusta oss för goda gärningar. Gamla testamentet innehåller en mängd texter som gör oss rustade - fem, sex gånger mer än Nya Testamentet. Det är omöjligt att tolka det ena utan det andra. Gamla testamentet innehåller det nya och det Nya Testamentet förklarar det gamla.

Du kommer att hitta Jesus Kristus i varje bok i Bibeln. Den uppståndne Kristus sa till sina lärjungar: "Detta är de ord som jag sa till er, medan jag fortfarande var hos er, att allt måste uppfyllas som är skrivet om mig i Mose lag och i profeterna och i psalmerna." (Luk 24:44). Jesus sa också: "Därför är var och en skriftlärd, som är lärd angående himmelriket, lik en husfar, som ur sitt förråd bär fram nytt och gammalt." (Matt 13:52). Det finns andliga skatter i Gamla och Nya Testamentet. Misstaget att kasta ut det gamla testamentet har stängt dörren så man inte kan förstå Guds lags tio buds *eviga* natur. Visste du att Gamla Testamentet visar att Guds lag gällde innan han gav den till Mose, huggen i sten? Vi ska se närmare på det i kapitel fem, där vi kommer att se att Guds folk bröt mot hans tio bud, vilket ledde Gud till att stifta Mose lag. Om vi kastar ut Gamla Testamentet kan vi inte veta att Mose skrev lagboken ("Mose lag") eller att han nedtecknade ungefär 640 olika *regler* med egen hand. Utan denna insikt, hur skulle vi kunna ana att "den handskrift som genom sina stadgar vittnade *emot* oss", som spikades fast på korset var Mose lag? Hur skulle vi få veta att Guds morallag, de tio buden, är evig och den enda definitionen av synd i Bibeln? "Var och en som gör synd bryter också mot lagen, för synd är brott mot lagen." (1 Joh 3:4). Synd är att ignorera Guds lag. Vi erkänner att mord, stöld, lögn, äktenskapsbrott, hat, svordomar och alla möjliga synder existerar idag. Är det inte sant att vår värld befinner sig i kaos på grund av synd? För att vi ska kunna lägga märke till att det finns synd i världen måste det finnas en lag som identifierar synd som "synd".

Gamla och Nya Testamentet är överens. "Den själ som syndar, han ska dö. ... För syndens lön är döden..." (Hes 18:20; Rom 6:23). Det är omöjligt för synd att existera *om det inte* finns en lag som definierar den. Vi kan tillämpa denna princip på tidens begynnelse, när det bara fanns två skapade personer på vår planet. Gud instruerade Adam och Eva och sa: "Du kan fritt äta av alla träd i lustgården men av

trädet med kunskap om gott och ont ska du inte äta...” (1 Mos 2:16-17). Gud varnade dem och sa att de skulle dö om de syndade genom att ignorera denna enkla lag. Beskriver inte historien att de åt av det förbjudna trädet? Och vad hände? De led en andlig död omedelbart och till sist även kroppslig död. Det är syndens lön! Men om Gud inte hade infört denna lag kunde de ha njutit av den saftiga frukten utan några negativa konsekvenser. Utan någon lag att bryta kunde de inte ha varit skyldiga till ”laglöshet”. Synd kan inte existera om det inte finns någon lag på plats som definierar den.

Låt oss snabbspola framåt till idag. Är alla människor skyldiga till att ha syndat? Vad säger Bibeln? ”Om vi säger att vi inte har synd, bedrar vi oss själva och sanningen finns inte i oss.” (1 Joh 1:8) För att få en bättre förståelse av synd, låt oss undersöka Bibelns två stora lagar. Visar Bibeln att Guds lag med de tio buden är *evig*? Och det motsatta, visar Bibeln att Mose lag var ett tillägg, en *tillfällig* plan för att råda bot på brott mot Guds lag? Förordnade Gud att den andra omgången lagar (Mose lag) *bara* skulle gälla tills Kristus hade upprättat det nya förbundet på korset? Involverar det nya förbundet de tio buden? Bibeln gör det tydligt och enkelt att förstå, *och det finns inget viktigare för denna generation att fatta!*

Guds lag med de tio buden

När Mose gick igenom de tio buden med folket sa han: ”Dessa ord talade HERREN med mäktig stämma till hela er församling på berget, från mitten av elden, från molnet och töcknet, och han tillade inget mer. Han skrev dem på två stentavlor och gav dem åt mig.” (5 Mos 5:22). Gud uttalade de tio buden. De var fullständiga. Han skrev dem på de två stentavlorna. Läs den där versen igen och lägg märke till att ”han tillade INGET MER”. Guds lag var fullkomlig och han var nöjd med att inte lägga till något mer till sina tio bud.

Som versen vi nyss läste påpekade, så talade Gud först sina bud för hela den bävande menigheten vid Sinai berg. (2 Mos 20:1-17). Men eftersom folket var rädda för Herrens närvaro begärde de att Gud skulle tala direkt till Mose från den dagen och framåt. Därför gick Mose ensam upp på Sinai berg för att ta emot stentavlorna med Guds bud inristade. En annan beskrivning av hur Gud gav sina bud till Mose visar detta: Då ”gav han honom vittnesbördets två tavlor, tavlor av sten, skrivna med Guds finger”. (2 Mos 31:18). Gud skrev sin lag med tio bud, *med sitt eget finger* i sten. Han överlät inte åt någon människa att skriva hans ”vittnesbörds två tavlor”. Bibeln säger att Gud skrev på båda sidorna, på framsidan och baksidan, på båda tavlorna. Vi blir åter igen försäkrade om att det var Gud som gjorde det. ”Tavlorna var Guds verk, och skriften var Guds skrift, inristad på tavlorna.” (2 Mos 32:16). Men vem skrev den andra uppsättningen tavlor efter att de första hade slagits sönder?

Du är förmodligen bekant med den del av berättelsen när Mose klättrade nerför berget, såg folkets avguderier när de tillbad guldkalven, och i ett anfall av helig vrede kastade de första stentavlorna i marken. (2 Mos 32:19). Men visste du att efter denna händelse anförtrorde Gud fortfarande inte åt människan att skriva hans lag permanent i sten? Det stämmer, Gud gjorde det inte heller den andra gången. (2 Mos 34:1). Så här beskrev Mose de andra minnestavlorna med de tio buden: ”På den tiden sa HERREN till mig: Hugg ut åt dig två stentavlor, likadana som de förra, och kom upp till mig på berget, och gör dig en ark av trä. Och jag ska skriva på tavlorna de ord som var på de första tavlorna, som du slog sönder, och du ska lägga dem i arken. Och jag gjorde en ark ... och högg ut två stentavlor ... och jag gick upp på berget ... Han skrev på tavlorna detsamma som var skrivet förra gången, de tio budorden...” (5 Mos 10:1-4).

Gud skrev den andra uppsättningen tavlor med sitt eget finger och instruerade Mose att lägga hans två förbunds-

tavlor *inuti* arken. Den trofasta tjänaren Mose gjorde som Gud hade sagt till honom. ”Han tog vittnesbördet och lade det *in i* arken ... och han satte nådastolen ovanpå arken.” (2 Mos 40:20). De tio buden placerades *inuti* förbundsarken, i det Allra Heligaste i tabernaklet. Har du någon gång funderat på vad det illustrerade?

Arken representerade Guds makts tron. Gud gav Mose instruktioner att placera hans lag med de tio buden på en permanent plats, *inuti* arken. (5 Mos 10:2). Från sitt domarsäte på arken grundade han sitt styre på sina tio bud, transkriptionen av hans rättfärdiga karaktär. ”Det behagade HERREN för hans rättfärdighets skull att låta sin lag förhärligas och äras.” (Jes 42:21).

Vad vet vi om Guds lag så här långt? Låt oss repetera:

- Guds lag var fullkomlig när han uttalade den och han lade inte till något mer till sina tio bud.
- De tio buden var inristade i sten och kallades ”de två förbundstavlor”.
- Gud skrev de tio buden (båda uppsättningarna) med sitt eget finger.
- De tio buden placerades *inuti* förbundsarken.

Lagboken – Mose lag

Låt oss nu litet kort se på Mose lag. Jag tror att du kommer att ha nöje av det, för med bara några få paragrafer kommer du att förstå det gamla förbundet ur Guds synvinkel. Det gamla förbundet var ett uttryck för Guds åtagande att rädda världen från synd genom Israel. Mose skrev ner förbundets villkor i *förbundsoken*, som Bibeln även kallar *lagboken*. Detta är ordningsföljden för händelserna på Sinai berg som upptecknats i 2 Mosebok: Gud uttalar de tio buden inför hela menigheten. (2 Mos 20:1-17). Folket ber

Mose att vara deras mellanhand inför Gud. (2 Mos 20:18-19). Gud förkunnar det speciella förbundet med Israel för Mose. (2 Mos 20:22-23:33). Mose läser upp förbundet och dess lagar högt för folket. (2 Mos 24:3). Mose skriver förbunds boken, bygger ett altare och bekräftar förbundet med offerblod. (2 Mos 24:4-8). Mose går upp på berget och är där i fyrtio dagar och nätter (2 Mos 24:12-18). Gud skriver de tio buden på sten och ger dem till Mose. (2 Mos 31:18). Mose krossar de två stentavlorna. (2 Mos 32:19). Gud skriver den andra uppsättningen stentavlor med sitt eget finger och ger dem till Mose. (2 Mos 34:1).

Efter att Gud hade uttalat sin lag med de tio buden för menigheten närmade sig Mose ensam Gud. Herren gav honom speciella civilrättsliga lagar och ceremoniella stadgar som Israel skulle följa. När Mose kom tillbaka från mötet återgav han dessa speciella förbundsvillkor för folket och de samtyckte till att utföra allt som Herren hade talat.

Det är intressant att lägga märke till kontrasten här. Det var Gud som talade de tio buden för hela folket innan han etsade in dem i sten. Men när villkoren för det speciella förbunds kontraktet mellan Gud och Israel förkunnades för nationen var det Mose som trädde in som medlare mellan dem. I 2 Mosebok kap 24 står det hur Mose därefter skrev ner allt som Herren sagt i "förbunds boken" och byggde ett altare. Innan han bekräftade förbundet med offerblodet läste han upp allt som han hade skrivit i *förbunds boken* för folket. Återigen accepterade de villkoren och tillkännagav att de skulle hålla förbundet. Så tog Mose blodet och stänkte det både på själva boken och på allt folket (Heb 9:19; 2 Mos 24:8) och sa: "Detta är förbundets blod, som HERREN har slutit med er i enlighet med alla dessa ord." (2 Mos 24:7-8). "Och det skedde, när Mose hade avslutat att skriva ner orden i denna lag i en bok, ända till slutet, att Mose befallde leviterna, som bar HERRENS förbundsark, och sa: Ta denna lagbok och lägg den vid sidan av HERRENS, er Guds, förbundsark, för att den ska finnas där som ett vittne mot

dig.” (5 Mos 31:24-26). Mose skrev dessa speciella förbundsstadgar med egen hand i lagboken (*förbunds-boken*). Från ett djur som offrades fick man ”förbundets blod,” det förbund som Gud hade ingått med Israel. Denna lagbok (handskriften med stadgar) placerades på en *tillfällig* plats, *bredvid* arken, och den låg där som ett *vittne mot folket*.

Varför var Mose lag ett vittne mot detta upproriska folk? Bibeln ger detta allvarliga svar, som en varning till dem som vände sig bort från Gud för att tjäna andra *gudar*: ”Alla förbannelser som är skrivna i denna bok, ska vila på honom, och HERREN ska utplåna hans namn under himlen. ... enligt alla förbannelserna i förbundet som är uppskrivet i denna lagbok.” (5 Mos 29:20-21). Förutom de välsignelser som Gud lovade Israel om de var trogna (2 Mos 34:10; 5 Mos 28:1-14) innehöll *lagboken* förbannelser över dem som inte uppfyllde alla dess krav.

Gud som älskar alla vet att synd ger upphov till smärta och förstörelse. Herren avsåg att förbannelserna i *lagboken* skulle fungera avskräckande så att de inte syndade. När han kom som Israels Befriare gav han dem bud som skulle vara till nytta för dem: ”Jag är HERREN, din Gud, som lär dig vad som är nyttigt, och som leder dig på den väg du ska gå. O, att du hade lyssnat på mina bud! Då skulle din frid varit som en ström och din rättfärdighet som havets vågor.” (Jes 48:17-18).

Guds uppfostran har alltid kommit från ett kärleksfullt hjärta, för att skydda hans barn från syndens dödliga makt. Gud gläder sig inte åt den ogudaktiges död. (Hes 33:11). ”Har du inte själv vållat dig detta genom att du övergav HERREN din Gud, när han ledde dig på vägen? ... Din egen ondska kommer att straffa dig, och ditt avfall är det som ska döma dig.” (Jer 2:17, 19). När syndare dör är det en direkt konsekvens av deras egna val. Guds tålmod och godhet mot folket under det gamla förbundet är mycket uppenbara i Bibeln. Det speciella förbund som han ingick med Israel hade som syfte att lära dem nödvändiga läxor för att rädda

nationen. Tyvärr började den judiska nationen att tillämpa lagboken som ett medel för att uppnå rättfärdighet och de förvred Guds syfte med den, till sin egen undergång. Århundraden senare kommenterade Paulus detta genom att säga att om man kunde ha uppnått rättfärdighet genom Mose lag, då hade Kristus dött förgäves. (Gal 2:21).

Den enda typ av rättfärdighet som någonsin existerat ur Guds synvinkel, är *rättfärdighet genom tro*. Ja, även under det gamla förbundet visste Guds sanna efterföljare att de inte kunde *förtjäna* rättfärdighet. Jeremia förklarade att Guds namn är: "HERREN vår rättfärdighet." (Jer 23:6). Och Hosea utropade: "Så åt er i rättfärdighet, skörda barmhärtighet, bryt er ny mark. För det är tid att söka HERREN, till dess att han kommer och låter rättfärdighet regna över er." (Hos 10:12). Jesaja visste att även det bästa som människan kunde erbjuda Gud bleknade i jämförelse med Guds helighet: "Men vi har alla blivit som något orent och all vår rättfärdighet som smutsiga klädtrisor." (Jes 64:6). Han förklarade också att: "Jag vill storligen glädja mig i HERREN. Min själ ska fröjda sig i min Gud, för han har klätt mig i frälsningens klädnad och svept in mig i rättfärdighetens mantel." (Jes 61:10).

Den enda frälsning som någonsin existerat ur Guds synvinkel är *frälsning av nåd genom tro*. Under det gamla förbundet såg *syndaren framåt i tro* varje gång ett lamm slaktades som ett offer för synd. Och han visste att lammets blod symboliserade den kommande Messias försonande blod. Nu *ser vi tillbaka i tro* på samma försonande blod från Guds Lamm som var slaktat från världens grundläggning. (Upp 13:8).

Mose lag beskrev ceremonier och rutiner som gavs åt Israel och som pekade framåt till Jesus som det verkliga Guds Lamm. På grund av detta kallades den ibland för *ceremoni-allagen* och hade en begränsad giltighetstid. Den nytestamentliga författaren till Hebreerbrevet påpekar dess syfte: "Detta är en liknelse som syftar på den nuvarande tiden,

under vilken både gåvor och offer frambärs, vilket inte kunde göra den som utförde tjänsten fullkomlig enligt samvetet, detta bestod endast i mat och dryck och olika slags reningar och köttsliga föreskrifter, vilka är pålagda fram till tiden för en bättre ordning.” (Heb 9:9-10). Enkelt uttryckt, Mose lag var bara en lärobok som skulle förbereda Guds folk för den tid när Kristus skulle komma för att införa en bättre ordning.

Mose lag var ett särskilt kontrakt som Gud upprättade med israeliterna. Paulus definierade tydligt det gamla förbundet som Moses skrifter (lagboken): ”Än i dag är samma slöja kvar när de läser det gamla förbundets skrifter (bokstavlig översättning från grekiska), och den lyfts inte bort, först i Kristus försvinner den. Ja, än i dag ligger en slöja över deras hjärtan när de läser Mose. Men när någon omvänder sig till Herren tas slöjan bort.” (2 Kor 3:14-16, SFB15).

Förbunds-boken och *lagboken* är samma sak. Bibelns författare använde dessa termer omväxlande. I 2 Konungaboken 22:8 fann översteprästen ”lagboken i HERRENS hus”. När kung Josia samlade folket och läste allt i boken för dem kallade han den förbunds-boken: ”Han läste upp för dem allt som stod i förbunds-boken som man hade funnit i HERRENS hus ... Kungen befallde allt folket: Fira påskhögtid åt HERREN er Gud så som det är föreskrivet i denna förbunds-bok.” (2 Kon 23:2, 21, SFB15). Vi finner att exakt samma sätt att uttrycka sig upprepas i en annan beskrivning av samma händelse i 2 Krönikeboken 34:14-15, 30.

Det gamla förbundet fanns i Moses skrifter, *lagboken*, inte enbart i Guds lag med de tio buden. Men det är inget tvivel om att de tio buden var den centrala delen av det gamla förbundet. Bibeln säger att Mose skrev ner *alla* de ord som Herren talade i sin bok. Och Mose bekräftade detta när han sa: ”Han förkunnade för er sitt förbund, som han befallde er att hålla, de tio budorden, och han skrev dem på två stentavlor. HERREN befallde mig på den tiden att jag

skulle lära er stadgar och bud, för att ni skulle lyda dem i det land ni går över till och tar i besittning.” (5 Mos 4:13-14). Och Mose kallade stentavlorna för ”förbundstavlor”. (5 Mos 9:11). De tio buden var förbundets hjärta.

Låt oss sammanfatta vad vi redan vet om Mose lag:

- Mose lag var skriven för hand av Mose.
- Den Mosaiska lagen innehöll civilrättsliga lagar och ceremoniella stadgar.
- Den var skriven på en pergamentrulle och kallades ”lagboken” eller ”förbundsoken”.
- Den innehöll förbannelser över dem som inte följde föreskrifterna i Mose lag.
- Lagboken var placerad *vid sidan* av arken, som ett vittnesbörd emot Israel.
- Mose lag hade symbolisk innebörd och var temporär.
- Mose lag var det gamla förbundet som upprättats med Israel.
- Lagboken omfattade de tio buden som förbundets centrala del.

När vi nu är rustade med korrekt information om *Guds lag* med de tio buden och *Mose lag*, låt oss se hur denna kunskap kan hjälpa oss att förstå Nya Testamentets hänvisningar till ”lagen”. När vi fortsätter med del två av detta studium i nästa kapitel kommer den Helige Ande att upplysa vårt förstånd när det gäller det nya förbundet. Och Bibeln kommer att bevisa – bortom allt tvivel – exakt vad det var som Kristus spikade fast på korset! Vi fann Guds ord, och du åt dem. Jag hoppas att de kommer att bli ditt hjärtas glädje, liksom de är för mig. Gud talar till oss genom sitt ord. Vi har skäl att vara glada!

4

Två lagar, två förbund

Del 2

Många människor blir förbryllade av Nya Testamentets hänvisningar till "lagen". En del människor känner att Paulus är tvetydig. När de försöker förstå hans texter om lagen blir de bara förvirrade, så de håller fast vid de texter som stödjer deras sätt att tänka och struntar i resten. Men vi behöver inte längre räknas till den skaran. Nu när vi känner till den tydliga skillnaden mellan *Guds lag* med de tio buden och *Mose lag* har vi förmånen att förstå Nya Testamentets hänvisningar till *lagen* i den aktuella textens sammanhang.

I det föregående kapitlet visade vår genomgång av Bibeln att det *gamla förbundet* som gavs av Gud var *Mose lag* som nedtecknades i *förbunds-boken (lagboken)*. Gamla Testamentet bevisade utan tvekan för oss att det gamla förbundet inte utgjordes enbart av de tio buden. Det viktiga med de stora tio buden var att de utgjorde hjärtat i det speciella förbund som Gud ingick med Israel. Vår genomgång av Gamla Testamentets texter avslöjade att *rättfärdighet genom tro* och *frälsning av nåd, genom tro* var lika mycket del av det gamla förbundet som av det nya. Ändå befallde Gud att de skulle följa hans rätta sätt att göra allting för att skydda sina barn från syndens härjningar. Vi såg också att Guds lag med de tio buden var fullkomlig och att han inte la till något mer. I sin stora kärlek gav Gud sina bud för att människan skulle få frid och för att leda oss på hans livsstig. (Jes 48:17-18).

Om frälsning alltid har varit av nåd genom tro, då måste vi åter granska definitionen av det nya förbundet. Har människan misslyckats med att uppnå Guds underbara mål? Och hur är det med Guds tio bud? Vi såg att de var placerade på en permanent plats – inuti hans ark-tron. Blev *Guds lag*

fastspikad på korset, eller är den en del av det nya förbundet? Vad är *frihetens lag*? Låt oss se vad Bibeln säger om dessa saker.

Det nya förbundet och lagen

Mose ceremoniallag definierade den jordiska tempeltjänsten och alla de speciella *årliga* sabbaterna. Allt som fanns i ceremoniallagen var en skugga som visade på Jesus som den fysiska motsvarigheten: "Lagen som ju har en skugga av det goda som kommer, men inte själva bilden av tingen, kan aldrig med samma offer som man ständigt bär fram år efter år fullkomna dem som träder fram." (Heb 10:1).

Mose lag föreskrev offer, högtider och ceremoniella stadgar som symboliserade Jesus. Paulus säger med eftertryck att ceremoniallagen upphörde när den spikades fast på korset: "Och ni, som var döda i era synder och i ert oomskurna kött, har han gjort levande med honom, i och med att han förlät alla era synder och utplånade den handskrift som genom sina stadgar vittnade emot oss, och han tog bort den genom att spika fast den på korset." (Kol 2:13-14).

Notera att Bibeln säger här att "*handskriften* som genom sina *stadgar*" (Mose lag) spikades fast på korset, inte är Guds lag med de tio buden! Låt oss undersöka bevisen litet närmare. Det är dags att göra en avstickare eftersom det verkar som om detta begrepp "handskrift med stadgar" har fått en annan betydelse i en del kristna cirklar. Vi kommer helt kort att se på det utifrån det hebreiska och det grekiska språket. Följande paragrafer kommer att vara litet tekniska, men ge inte upp. Det är nödvändigt att djupdyka i Bibeln här för dem som använder "nya tolkningar". Men vi kommer upp till ytan och hämtar luft strax.

Om det tillfälle när Mose återgav de ord för folket som han senare skulle skriva i förbunds-boken (Moses lagbok) står följande i Bibeln: "Och Mose kom till folket och berät-

tade alla HERRENS ord och *lagar*. Och allt folket svarade med en röst och sa: Alla de ord, som HERREN har sagt, vill vi göra.” (2 Mos 24:3, kursivering tillagd).

Det hebreiska ordet för ”lagar” i 2 Mos 24:3 är *mishpat*, som också översätts både med ”stadgar” och ”lag” (Strong’s Greek & Hebrew Dictionary). I Kolosserbrevet 2:14 är det grekiska ordet för ”stadgar” *dogma*, som även översätts ”förförordning”. Enligt Strong’s Greek & Hebrew Dictionary avser detta ord *dogma* (stadgar) ”Mose lags regler och krav och ger en antydning om stränghet och hotande dom”.

Strong’s (och många teologer) anser att ”handskriften med sina stadgar” som Kristus spikade fast på korset är samma sak som Mose lag. Men det har dykt upp en lära som föreslår att en annan tolkning av den grekiska texten skulle kunna vara, som i Philips Bible, att Kristus utplånade hela förteckningen över våra synder och spikade fast den på korset. Låt oss titta närmare på vad Paulus skriver och se om vi kan urskilja ett ordmönster som bättre kan förklara vad han menar.

Frasen ”den handskrift som genom sina stadgar vittnade emot oss” förekommer bara en gång i hela Bibeln. Men även om exakt dessa ord inte upprepas så dyker konceptet om ”att ha utplånat det skuldbrev som var skrivet i stadgarna (dogma, dogmasin) som vittnade emot oss” upp en andra gång i Efesierbrevet 2:15. Låt oss ta en snabb titt på det i dess sammanhang: ”För han är vår frid. Han har gjort de båda till ett och har brutit ner skiljemuren, då han i sitt kött tog bort fiendskapen, nämligen lagen med dess bud och föreskrifter, för att han av de två skulle i sig själv skapa en ny människa och så skapa frid. Så skulle han försona de båda med Gud i en kropp genom korset, sedan han genom det hade dödat fiendskapen.” (Ef 2:14-16).

I sammanhanget i Efesierbrevet 2:14-16 hänvisar Paulus till skiljemuren mellan jude och hedning. Mose lag var verkligen något som skiljde dem åt! Paulus förklarar att Kristus har avskaffat fiendskapen, de bud som fanns i stadgarna, ”i

sitt kött”, vilket liknar det språk som han använder i Kolosserbrevet 1:20-22 när han talar om Kristi död på korset.

Om vi låter Paulus skrifter tolka varandra verkar det klart vad Paulus säger när vi jämför Kolosserbrevet 2:14 med Efesierbrevet 2:15. ”Den handskrift som genom sina stadgar vittnade” och som Kristus spikade fast på korset, och ”lagen med dess bud och föreskrifter” som Kristus tog bort i sitt kött, var samma sak – inget annat än det som stod skrivet i Mose lag.

Det stör mig att Phillips översättning av Bibeln har valt att översätta Kolosserbrevet 2:13-14 på ett annat vis: ”Han har förlåtit er alla era synder. Han har fullständigt utplånat det skriftliga beviset på de brutna buden som alltid hängde över våra huvuden, och har fullständigt annullerat det genom att spika fast det på korset.” Detta är ingen ny idé. Kända grekiska teologer har förr i tiden övervägt denna möjliga översättning och avfärdat den som felaktig, vilket bevisades för mig i ett antal uppslagsböcker som jag sökte i (Strong’s, Vine’s Expository Dictionary och Robertson’s Word Pictures in the New Testament, bara för att nämna några). Det är uppenbart att han, som Guds fullkomliga Lamm, tog våra synder på sig på korset. Men kan vi hävda att vår syndaskuld utplånades i det ögonblicket? Hur är det med den bekännelse och ånger som krävs av oss? Och hur skulle den tolkningen av Kolosserbrevet 2:14 stämma överens med Efeserbrevet 2:14-16? Hur kunde utplånandet av ”det skriftliga beviset på de brutna buden” avskaffa fiendskapen mellan jude och hedning?

Det som Kristus spikade fast på korset var vår gamla natur (Rom 6:6) och det gamla förbundet, ”den handskrift som genom sina stadgar vittnade emot oss” (Lagboken som låg bredvid förbundsarken som ett vittne emot oss, 5 Mos 31:26). Samtidigt blev han borgensman för ett bättre förbund (Heb 7:22), genom att utgjuta sitt försonande blod (ett medel som gjorde att synden täcks över och efterskänks) för vår försoning. Det är Kristi blod, det bättre för-

bundets bättre blod, som utplånar våra synder när vi bekänner och vänder oss bort från dem.

Låt oss gå tillbaka till vår huvudtext: "Och utplånade den handskrift som genom sina stadgar vittnade emot oss, och han tog bort den genom att spika fast den på korset." (Kol 2:14). I samma textavsnitt i Bibeln fortsätter Paulus med att skriva: "Låt därför ingen döma er i fråga om mat eller dryck, eller i fråga om högtid eller nymånad eller sabbater, som är en skugga av det som skulle komma, Kristi kropp." (Kol 2:16-17). Alla de ceremoniella stadgarna, inklusive de speciella årliga sabbaterna (inte att förväxla med veckosabbaten, sjundedagssabbaten) var bara en skugglik symbol för Kristi prästtjänst. Kristus gjorde det klart att syftet med Mose lag var att förbereda folket för hans ankomst när han sa: "Detta är de ord som jag sa till er, medan jag fortfarande var hos er, att allt måste uppfyllas som är skrivet om mig i Mose lag och i profeterna och i psalmerna." (Luk 24:44). Paulus skrev att Kristus var lagens fullbordan, dess *syfte* eller *mål*. "För Kristus är lagens fullbordan, till rättfärdighet för var och en som tror. För Mose skriver om den rättfärdighet som kommer av lagen, att den människa som gör dessa ting ska leva genom dem." (Rom 10:4-5). Vi måste noga överväga i vilket sammanhang Paulus skriver här i Romarbrevet. Vilken lag menade han? Lägg märke till att Paulus i de tidigare citerade bibeltexterna klargör att han talar om Mose lag när han talar om det som *Mose skrivit* och att han citerar vad Herren hade sagt till Mose om *lagboken*: "Ni ska hålla mina stadgar och mina lagar. För den som gör efter dem, han ska leva genom dem." (3 Mos 18:5).

Kan du tydligt och klart se vad Paulus sa i Romarbrevet 10:4-5? Kristus var Mose lags fullbordan, dess *syfte* eller mål, det gamla förbundet som uttryckte Guds åtagande att rädda världen från synd. Kristus är vårt *nya förbund* med Gud! I en messiansk profetia om Kristus sa Gud: "Jag, HERREN, har kallat dig i rättfärdighet, och jag kommer att hålla din hand och bevara dig och ge dig till ett förbund för

folket, till ett ljus för hednafolken. För att öppna de blindas ögon, och föra ut fångarna ur fängelset, och ur fångenskapen dem som sitter i mörker.” (Jes 42:6-7).

Det råder inget tvivel om att det nya förbundet som vi högtidlighåller i Jesus omfattar de tio buden. Hör vad Herren säger: ”Se, dagar ska komma, säger Herren, då jag ska sluta ett nytt förbund ... detta är det förbund ... Jag ska lägga mina lagar i deras sinnen och skriva dem i deras hjärtan, och jag ska vara deras Gud, och de ska vara mitt folk.” (Heb 8:8, 10. Se även Jer 31:31-33). Guds lag med de tio buden är det nya förbundets hjärta, precis som den var i det gamla förbundet. Paulus undervisade tydligt om att Guds lag var en del av det nya förbundet. Lägg märke till hur han beskriver naturen hos både Mose lag (som innehöll föreskrifter om omskärelse) och Guds lag med de tio buden när han här jämför dem med varandra: ”Omskärelsen betyder inget och förhuden betyder inget, men *däremot att man håller Guds bud.*” (1 Kor 7:19).

Låt oss understryka några fakta om det nya förbundet:

- Kristus är vårt nya förbund (Jes 42:6-7). Precis som det gamla förbundet, som genom ceremonier och symboler pekade framåt i tro på Messias, beskrev Guds åtagande att rädda världen från synd, så uttrycker det nya förbundet samma åtagande från Guds sida genom Kristus, som är dessa symbolers uppfyllelse. ”Var och en som tror blir rättfärdiggjord i honom (Kristus) från allt det som ni inte kunde bli rättfärdiggjorda från genom Mose lag.” (Apg 13:39).
- Kristus ödmjukade sig och kom till jorden lik en människa. (Fil 2:5-8). Gud sände sin Son i syndigt köttets gestalt för att bli ett syndoffer. (Rom 8:3). Gud gjorde honom som inte visste av någon synd, till synd för vår skull för att vi skulle kunna bli gjorda till Guds rättfärdighet när vi förblir i Kristus Jesus. (2 Kor 5:21).

Kristus blev gjord lik oss på alla sätt. Han tog del av vår mänsklighet så att han kunde göra djävulens verk om intet. (Heb 2:14, 17). Han led när han frestades så att han kunde hjälpa oss när vi blir frestade. (Heb 2:18).

- Trots sin mänskliga natur var Kristus syndfri. Det är därför hans liv kan ta bort våra synder. (1 Joh 3:5). Han var det fullkomliga offret, som dog för gudlösa syndare för att visa Guds kärlek till oss. (Rom 5:6, 8). Vår gamla syndiga natur blev korsfäst tillsammans med honom, fastspikad på korset, så att de som är ”i Kristus” inte måste vara slavar under synden längre. (Rom 6:6).
- Människorna är födda med Adams syndfulla natur (efter hans fall), men Jesus Kristus erbjuder oss en ny natur. (1 Kor 15:45). Med hans stärkande liv i oss kan pånyttfödda lärjungar följa i hans rättfärdiga fotspår. (Ps 85:13; 1 Joh 2:6). Vi kan vandra i kärleksfull lydnad enligt Faderns vilja.
- De tio buden är hjärtat i det nya förbundet. (Heb 8:8-10; Jer 31:31-33). De är egentligen tio underbara löften om hur Kristi liv i oss kan ge oss kraft att visa vår kärlek till Gud och människorna. Gud kommer att verka i oss för att göra så att vi längtar efter att följa hans vägar och agerar enligt hans goda syften. (Fil 2:13).

Kan du se att skillnaden mellan Moses tid (det gamla förbundet) och Kristi tid (det nya förbundet) inte är att de tio buden upphävdes? Den verkliga skillnaden är vägen till frälsning. Mose gamla ceremoniallag upprättade en tillfällig uppsättning symboliska handlingar som representerade den kommande Messias, Jesu Kristi prästerskap. Under ceremoniallagen offrade syndaren ett oskyldigt lamm för att täcka sin synd. Synd överfördes symboliskt till det oskyldiga offret, vilket pekade på Kristus som skulle bli vår ställföreträdare för att ta det dödsstraff som våra synder krävde. ”Se, Guds lamm, som tar bort världens synd!” (Joh 1:29).

Kristus var Guds fläckfria Lamm. Han blev offret för dig och mig. På Golgatas grymma kors överförde Gud det dödsstraff som vi förtjänar till sin älskade Son. Kraften i det blod som Kristus utgjutit är tillräcklig för att täcka alla våra synder som vi bekänt. Till skillnad från det gamla förbundets präster behöver inte Kristus genomföra upprepade offer. Bibeln säger att han offrade "en gång för alla" när han offrade sig själv. (Heb 7:27).

"Men Jesus ropade än en gång med hög röst och gav upp andan. Och se, förlåten i templet brast i två delar, uppifrån och ända ner, och jorden skakade, och klipporna rämnade." (Matt 27:50-51). Vid korsfästelsen avslutade Gud den jordiska tempeltjänsten som var föreskriven i Mose lag. Den dagen, när Gud rev sönder förlåten som täckte ingången till det Allra Heligaste, då visade han att Kristi offer hade gett oss direkt tillträde, genom hans Son, till hans nåds tron. Före Kristi död på Golgata hade bara översteprästen tillträde till det Allra Heligaste, och han kunde bara gå in dit en gång om året. Men när förlåten revs sönder visade Gud att de symboliska ceremonierna hade nått Uppfyllelsen – Jesus Kristus, den nya och levande vägen till Fadern.

Det gamla förbundet var "lagboken" och det omfattade de tio buden. Det nya förbundet finner vi i Jesus Kristus och det omfattar fortfarande de tio buden. Med denna bättre förståelse, låt oss tackla en bibeltext som många människor tolkar som att den innebär att Guds bud avskaffades. Det är något som Paulus skrivit i Galaterbrevet 3:10-14. Jag delar upp den i munsbitar när vi går igenom den:

- "För alla de som håller sig till laggärningar är under förbannelse, för det står skrivet: Förbannad är var och en som inte förblir vid allt det som är skrivet i lagboken, så att han fullgör det." *Här, i detta textsammanhang säger Paulus tydligt att han skriver om lagboken (Mose lag). Och han citerar lagboken: "Förbannad är den som inte håller denna lags ord och gör efter dem."* (5 Mos 27:26).

- ”Men att ingen blir rättfärdig inför Gud genom lagen är uppenbart, för den rättfärdige ska leva av tro.” *Paulus fortsätter i Galaterbrevet 3:11 att skriva utifrån samma hänvisning till lagboken. En del vilseledda människor använder denna bibeltext för att försöka avskaffa de tio buden, men vi vet att Paulus talar om Mose lag.*
- *Han skriver om Mose lag och fortsätter i verserna 12-14 med att säga: ”Men lagen är inte av tro, utan den människa som håller dessa bud ska leva genom dem. Kristus har friköpt oss från lagens förbannelse, då han blev en förbannelse för vår skull, för det står skrivet: Förbannad är var och en som är upphängd på trä. Detta för att Abrahams välsignelse skulle komma till hedningarna genom Jesus Kristus och för att vi genom tron skulle få den utlovade Anden.”*

Som vi redan sett i vårt studium var lagens förbannelser skrivna i lagboken, Moses bok. Kristus befriade oss från förbannelsen i Mose lag. Ser du hur enkelt det är att förstå vad Paulus skriver när man väl förstår skillnaden mellan Mose lag och Guds lag med de tio buden? Med lite historia om de två lagarnas natur och syfte och genom att undersöka textens sammanhang, kan vi urskilja vilken lag Paulus talar om och det exakta syftet med det han skriver. Vi kan förklara och tolka Bibeln korrekt.

I samma kapitel och samma sammanhang förklarar Paulus att Guds frälsningsplan alltid har uppfyllts av nåd, genom tro. Sedan förklarar han varför Mose lag infördes från början: ”Men det säger jag, att det testamente som tidigare av Gud hade förklarats giltigt i Kristus, kan inte upphävas av lagen som gavs 430 år senare, så att den skulle kunna sätta löftet ur kraft. För om arvet beror på lagen, så beror det inte längre på löftet. Men åt Abraham har Gud gett det genom löftet. Vad är då lagen till för? Den blev tillagd för överträdelseernas skull, till dess säden skulle komma, åt

vilken löftet hade blivit givet, och den blev förmedlad genom änglar i en medlares hand.” (Gal 3:17-19).

Eftersom vi nyss läst Galaterbrevet 3:10-14 kan du vara säker på att Paulus i Galaterbrevet 3:17-19 avser samma lagbok. Mose lag var en temporär lag som trädde i kraft genom änglar och skrevs ned av Mose som agerade som medlare mellan Gud och Israel. Det fanns ingen medlare när Gud uttalade sina tio bud till hela menigheten.

Mose lag åsidosatte inte löftet till Abraham om frälsning genom tro. Lagboken *lades till* på grund av *överträdelser (synd)*. Som vi upprepade gånger sagt är det omöjligt för överträdelse (synd) att existera om det inte finns en lag på plats. Eftersom Guds tio bud fanns på plats innan Mose lag kan vi dra slutsatsen att Mose lag var ett tillägg eftersom Guds morallag hade brutits. Alla ceremoniallagarna i Moses bok pekade på Jesus. Den var bara temporär – en lag som skulle gälla tills Jesus (Guds Säd) kom för att införa en bättre ordning. (Heb 9:10).

”HERRENS lag är fullkomlig och ger själen nytt liv.” (Ps 19:8). Det är Guds lag med de tio buden som är fullkomlig! Handskriften med stadgarna i Mose lag kunde inte ”ge själen nytt liv”. Guds lag är fullkomlig eftersom den avspeglar hans fullkomliga kärleksfulla natur.

Vi borde vara tacksamma för att Mose lag (lagboken) inte längre gäller, för den krävde snabba domar och dödsstraff för många brott. Till exempel krävdes dödsstraff för dem som offrade till en annan gud (2 Mos 22:20) eller ens föreslog att man skulle tjäna andra gudar (5 Mos 13:9), för dem som bröt mot sjundedagssabbaten (2 Mos 35:2), för äktenskapsbrytare och äktenskapsbryterskor (3 Mos 20:10), för upproriska söner som inte ville lyda sina föräldrar (5 Mos 21:20) och till och med för den person som inte stängde in sin oxe som hade för vana att stängas och som hade dödat någon tidigare (2 Mos 21:29). Mose lag krävde ”öga för öga och tand för tand”. (5 Mos 19:21). Men Jesus visade tydligt att de civilrättsliga lagarna som fanns nedskrivna i Mose lag

inte skulle följas när han sa: ”Ni har hört att det är sagt: Öga för öga och tand för tand. Men jag säger er, att ni inte ska stå emot det onda, utan vem som än slår dig på din högra kind, så vänd också den andra åt honom.” (Matt 5:38-39).

Är vi inte glada att det gamla förbundets civilrättsliga och ceremoniella lagar inte gäller idag? Men ändå borde vi, som det gamla ordspråket säger, vara försiktiga så vi ”inte kastar ut barnet med badvattnet”. Precis som de tio buden, som var det gamla förbundets hjärta, fortfarande gäller idag, så fanns det andra saker som nämndes i Moses bok som utgjorde principer som Gud hade gett sitt folk innan han förkunnade det gamla förbundets villkor för Mose. Tionde till exempel, och oren mat, nämns i det gamla förbundet. Men, precis som vi kommer att se i nästa kapitel, att de tio buden inte infördes på Sinai berg, så infördes inte heller principerna för tionde och oren mat där.

Vi kan se att principen för tionde – att ge tillbaka en tiondel av sin inkomst till Gud – praktiserades i 1 Mosebok 14:20 (Abraham till Melkisedek, Gud den Högstes präst) och återigen i 1 Mosebok 28:22 (Jakob lovar att betala tionde till Gud). Kristus visade tydligt sitt samtycke till denna praxis i Lukas 11:42, när han berömmar fariséerna för att de betalar sin tionde, medan han fördömer deras brist på rättvisa och Guds kärlek. Många kristna förstår att tionde inte hade sitt ursprung i det gamla förbundet och aldrig upphävdes av Bibeln.

Gud fastslog principen om rena och orena djur innan floden. Herren gav Noa dessa instruktioner för hur han skulle ta emot djuren som han skulle ta ombord på arken: ”Av alla rena fyrfotadjur ska du ta med dig sju par, hanne och hona, men av de fyrfotadjur, som inte är rena, ett par, hanne och hona.” (1 Mos 7:2). Den första nedtecknade listan över dessa djur som Gud genom sitt ord avskilde som rena, till skillnad från orena, finns detaljerad i Mose lag (3 Mos 11:1-47; 5 Mos 14:3-20), och bekräftar att det är en styggelse för Herren att äta orena djur och därför har han förbjudit det.

I synen som Petrus fick med den stora linneduken som var fylld med djur, kräldjur och fåglar ser vi att en tid efter att Jesus hade upprättat det nya förbundet åt Petrus fortfarande inte oren mat. När rösten talade till honom och sa: "Stå upp Petrus, slakta och ät," blev hans upprörda svar: "Nej, nej, Herre, för jag har aldrig ätit något oheligt eller orent." (Apg 10:14). Eftersom rösten talade en andra gång och sa: "Vad Gud har gjort rent ska du inte kalla orent" (vers 15) tror en del människor att Gud tog tillbaka sina hälsoprinciper när det gällde mat. Men Petrus förstod det inte på det sättet. Han undrade för sig själv vad synen betydde (vers 17). Senare förstod han synen och förklarade den så här: "Gud har visat mig att jag inte ska kalla någon människa för ohelig eller oren." (vers 28).

Paulus rådde Timoteus att inte avstå från mat som Gud hade gjort för att den skulle tas emot med tacksägelse, för det som Gud har skapat till mat är något gott och ska inte avvisas, för "det blir helgat genom Guds ord och bön". (Tim 4:3-5). Den ursprungliga kosten som Gud skapade och valde ut (helgade) åt människan i Edens lustgård var begränsad till spannmål, nötter, frukt och grönsaker. Efter floden tillät Gud att de djur som han hade valt ut (helgat) som "rena" inkluderades i människans kost. Inte undra på att Petrus blev bestört över synen med linneduken. Han visste att förbudet att äta orena djur inte hade tagits bort och de djur som fanns i linneduken var inte helgade genom Guds ord. Efter att ha sett duken sänkas ner tre gånger i synen blev han lättad när han förstod att Gud inte sa att han skulle äta oren mat, utan istället visade honom att han inte skulle kalla den delegation av tre hedniska män som kom från Kornelius hus för "ohelig eller oren". (Apg 10:28; 11:1-18).

Kärlekens och frihetens lag

De tio buden är kärlekens lag, en transkription av Guds karaktär. "Den som inte älskar känner inte Gud, för Gud är

kärlek.” (1 Joh 4:8). De tio buden uttrycker Guds fullkomliga och kärleksfulla vilja för sitt folk. Kristi kärleksfulla karaktär uppenbaras i Guds lag. Vår Herre sa att alla hans tio bud upprätthålls genom kärlek: ”Du skall älska Herren, din Gud, av hela ditt hjärta och av hela din själ och av hela ditt förstånd. ... Du skall älska din nästa som dig själv. På dessa två bud hänger hela lagen och profeterna.” (Matt 22:37-40).

De fyra första buden (2 Mos 20:2-11) beskriver hur vi kan utveckla ett nära kärleksförhållande med Gud – att älska Herren av hela hjärtat, hela själen, allt vårt förstånd och all vår kraft. De sex sista buden (2 Mos 20:12-17) beskriver hur vi kan älska vår nästa som oss själva.

Jesus sa: ”Om ni älskar mig, så håll mina bud.” ”Om ni håller mina bud, blir ni kvar i min kärlek, liksom jag har hållit min Faders bud och är kvar i hans kärlek.” (Joh 14:15; 15:10). Jesus lydde Faderns bud. Han ber oss att visa vår kärlek till honom genom att göra detsamma.

Paulus skrev att kärleken är Guds lags uppfyllelse, lagen med de tio buden. (Rom 13:10). De grekiska orden som används innebär att kärlek uppfyller Guds bud helt och fullt. Hur kan vi uppfylla hans kärlekslag? Det är omöjligt om vi förlitar oss på mänsklig natur. Det som krävs av oss är att vi öppnar våra hjärtan och låter Gud utgjuta sin kärlek i oss genom den Helige Andes kraft (Rom 5:5). Guds fullkomliga lag uppfylls helt och fullt enbart genom hans kärlek som flödar genom oss.

”Här är de heligas uthållighet. Här är de som håller Guds bud och Jesu tro.” (Upp 14:12). Uppenbarelsboken, Bibelns sista bok, identifierar Guds heliga som *de som håller Guds bud* och har Jesu tro. Uppenbarelsboken pekar också på Satans raseri mot den församling som håller Guds bud: ”Och draken (symbol för Satan) blev vred på kvinnan (symbol för församlingen) och gick bort för att strida mot de övriga av hennes barn, de som håller Guds bud och har Jesu Kristi vittnesbörd.” (Upp 12:17). Vilka bud är det som dessa sanna kristna, som lever under den sista tiden, håller? Vi

vet att dessa hänvisningar inte gäller Mose lag. Om Gud avskaffade sina tio bud, varför skulle Bibeln säga åt oss att "hålla Guds bud"?

Aposteln Jakob klargör att standarden för Guds dom är hans tio bud: "Om ni uppfyller den kungliga lagen enligt Skriften: Du ska älska din nästa som dig själv, så gör ni rätt. Men om ni gör skillnad på människor begår ni synd och blir av lagen avslöjade såsom överträdare. För den som håller hela lagen men felar i ett är skyldig till allt. För den som sa: Du skall inte begå äktenskapsbrott, har också sagt: Du skall inte döda. Om du nu inte begår äktenskapsbrott men dödar, så har du blivit en lagöverträdare. Tala och gör såsom de som ska dömas efter frihetens lag." (Jak 2:8-12). "Frihetens lag" är detta: Kristus gör oss fria från synd och ger oss kraft att vandra i lydnad för Gud. Han gör för oss det som vi inte kan göra själva, och gör att vi blir allt det som han har kallat oss att vara!

Guds tio bud är egentligen tio underbara löften om vad han kommer att göra i våra liv. Kristus kom för att förgöra djävulens verk. Han sänder sin Helige Ande för att ge oss makt över synden. Eftersom vi lever i en värld av synd måste det finnas en lag som definierar synd. Den lagen är Guds tio bud. Jakobs råd i Nya Testamentet stämmer överens med det kloka råd som Salomo gav i Gamla Testamentet. Deras samstämmighet vittnar om att Guds syfte med sina tio bud är lika beständigt som Gud själv: "Låt oss nu höra huvudsumman av all lärdom: Frukta Gud och håll hans bud, för det är varje människas plikt. För Gud ska döma alla gärningar, också de fördolda, vare sig det är gott eller ont." (Pred 12:13-14).

Gud kan inte ljuga eller motsäga sig själv. Syndare idag är fortfarande värda den lön som de har förtjänat. "För syndens lön är döden, men Guds gåva är evigt liv genom Kristus Jesus, vår Herre." (Rom 6:23). Den förmån vi har nu är att när vi inser att vi har syndat kan vi gå direkt till Jesus och be honom om förlåtelse. Kristus förstår! Han levde i en

värld som var sjuk av synd. Han förstår hur vi kämpar med varje frestelse. Som den ende sanne Översteprästen medlar han nu inför sin Fader å våra vägnar, och han kan frälsa oss helt och fullt. (Heb 7:25). Istället för evig död får vi det eviga livets gåva, när vi underkastar oss Guds vilja och lämnar över våra liv åt honom och vandrar i lydnad för hans bud. "Och när han hade fullkomnats, blev han upphovet till evig frälsning för alla dem som lyder honom." (Heb 5:9).

Kristus vandrade i fullkomlig lydnad för Fadern, inte för att *bli* Guds Son, utan för att han *var* Guds helige Son. Han förväntar sig att vi ska lyda, eftersom han ger oss kraft att lyda. Sanna kristna håller inte Guds bud *för att bli* frälsta. Vi vet att frälsningen är en gåva, av nåd, genom tro. (Ef 2:8). Verkliga kristna håller Guds bud *eftersom vi är* frälsta, och kärlek till Herren motiverar oss att glädja honom genom att vandra i lydnad. Lydnad är nyckelfaktorn här. En av de lögner som Satan har spritt ut i hundratals år är att Guds tio bud spikades fast på korset. Den store bedragaren har fått många att tro att Kristus offrade livet så att vi inte längre behöver lyda Guds fullkomliga lag med de tio buden.

Kristus håller inte med! När han talade om Guds lag med de tio buden sa han: "Tro inte att jag har kommit för att upphäva lagen eller profeterna. Jag kom inte för att upphäva, utan för att fullborda. För sannerligen säger jag er: Förrän himmel och jord förgås, ska inte en minsta bokstav eller en enda prick i lagen förgås förrän allt har skett. Därför, den som upphäver ett av dessa minsta bud och lär människor så, ska kallas den minste i himmelriket, men den som håller dem och lär så, ska kallas stor i himmelriket." (Matt 5:17-19). Kristus kom för att "fullborda" lagen. Det grekiska ord som används här innebär att *fylla den full* – att uppenbara Guds hela intentioner. Kristus förklarade också att Guds lag med de tio buden skulle bestå tills "himmel och jord förgås". Eftersom Gud uppenbarade sin fullkomliga vilja i sina bud, har människor rätt att dela upp den eller radera någon del av den? Inte minsta streck i texten

kommer att raderas förrän allt har uppfyllts när han kommer för andra gången!

Vad var det som spikades fast på korset? När Jesus Kristus offrade sig själv som Guds fullkomliga offer, då "utplånade (han) den handskrift som genom sina stadgar vittnade emot oss, och han tog bort den genom att spika fast den på korset." (Kol 2:14). Kristus spikade fast det gamla förbundet, Mose lags stadgar, på korset!

Kristus är vårt nya förbund med Gud! När vi blir delaktiga av hans gudomliga natur får vi kraft att vandra i hans lydness fotspår inför Gud. *Guds lag* med de tio buden, som är skriven i våra hjärtan och sinnen, är det nya förbundets kärna, precis som den var i det gamla förbundet. Detta är *frihetens lag*: Genom att Kristi liv verkar i oss och genom oss får vi kraft att vandra i lydnad för Guds bud.

När vi nu har rätt ut vad som är sant när det gäller de två stora lagarna i Bibeln och det gamla och det nya förbundet, då har vi all orsak i världen att vara glada. Vi kan räkna med att vår Frälsare kommer att förgöra djävulens bedrägliga gärningar i våra liv. Kristus kommer att göra det för oss som vi inte kan göra själva – att *göra* så att vi blir allt det som han har *kallat* oss att vara. Halleluja!

För att göra det lättare att hitta de bibeltexter som vi refererat till kommer här en lista som visar några av skillnaderna mellan Guds lag med de tio buden och Mose lag.

Guds lag, de tio buden

Kallas "Herrens lag"

Jes 5:24

Skriven av Gud på sten

2 Mos 31:18; 32:16

Placerad inuti arken

2 Mos 40:20

Guds lag pekar ut synd

Rom 7:7; 3:20

Guds lag är inte tung

1 Joh 5:3

Guds lag kallas

"den kungliga lagen"

Jak 2:8

Guds lag dömer alla
människor

Jak 2:10-12

Guds lag är andlig

Rom 7:14

Guds lag ger välsignelser
och frid

Ords 29:18; Ps 119:165

Guds lag är FULLKOMLIG

Ps 19:8

Guds lag är EVIG

Matt 5:17-19

Mose lag

Kallas "Mose lag"

Luk 2:22; 1 Kor 9:9

Skriven av Mose i en bok

5 Mos 31:24;

2 Krön 35:12

Placerad vid sidan av
arken

5 Mos 31:26

Mose lag lades till på
grund av synd

Gal 3:19

Mose lag var emot oss

Kol 2:14

Mose lag kallades

"Lagen med föreskrifter"

Ef 2:15

Mose lag dömer ingen

Kol 2:14-16

Mose lag är köttslig

Heb 7:16

Mose lag innehöll
förbannelser

5 Mos 29:20-21; Gal 3:10

Mose lag gjorde inget
fullkomligt

Heb 7:19

Mose lag var tillfällig

Kol 2:14; Heb 8:13

5

Innan Sinai berg och efter uppståndelsen

När Mose hade klättrat uppför Sinai berg för att ta emot Guds nedtecknade morallag såg han hur Guds finger ristade in sin fullkomliga uppsättning av bud på "förbundets tavlor". Många kristna tror att det var vid detta tillfälle som Guds bud först introducerades för människorna. De har misstagit sig och tror att Abraham (som levde fyra århundraden före Mose) enbart tjänade som exempel på frälsning genom tro, istället för lydnad mot Gud. Det är sant att Gud upprättade ett evigt förbund med patriarken Abraham, ett förbund grundat på nåd, *rättfärdighet genom tro* och inte genom gärningar. (Rom 4:3-8). I en syn såg Abraham Kristi dag och glädde sig. (Joh 8:56). Han förstod att det eviga förbundet skulle uppfyllas i Jesu Kristi prästerliga tjänst och han litade på Guds plan med Golgata. Gud räknade Abrahams tro som rättfärdighet. Vad innebär det att bli gjord rättfärdig? Att vara rättfärdig representerar ett tillstånd när man har "rätt förhållande" till Gud.

Men byggde Guds löfte om nåd på villkor om lydnad? Hör Guds ord när han bekräftade förbundseden med Abrahams son Isak: "I din säd ska alla folk på jorden bli välsignade därför att Abraham lydde min röst och har hållit mina befallningar, mina bud, stadgar och lagar." (1 Mos 26:4-5). Kräver rättfärdighet genom tro arbete? Aposteln Petrus sa: "... att Gud inte gör skillnad på människor. Utan bland alla folkslag är den som fruktar honom och gör rättfärdighet välbehaglig för honom." (Apg 10:34-35). Och Johannes skrev: "Låt ingen bedra er. Den som gör det som är rättfärdigt är rättfärdig liksom han är rättfärdig." (1 Joh 3:7).

Rättfärdighet definieras som att handla enligt Guds *rätta sätt* att göra saker och ting.

Det står tydligt i Bibeln att Abraham lydde Guds bud och lagar. Välsignelse kom som ett resultat av lydnad. Gud bekräftade förbundet med Abrahams avkomlingar eftersom patriarken praktiserade den rättfärdighet som han fick från Gud. Abraham visade vägen till välsignelser för alla sina avkomlingar – att lyda Guds bud! ”Därför ska du veta att HERREN, din Gud ... håller sitt förbund och sin nåd i tusen släktled med dem som älskar honom och håller hans bud.” (5 Mos 7:9. Se även Dan 9:4; Neh 1:5).

Vilka var de Guds lagar som Abraham lydde århundraden före Mose? Förstod människor morallagen innan Moses tid? För att kunna besvara dessa frågor måste vi se tillbaka på mänsklighetens historia innan Gud förkunnade sina bud för dem som flytt ut i öknen. (2 Mos 20). Kom ihåg att om det inte finns något bud så finns ingen synd. Med detta faktum i minnet, låt oss se på vart och ett av de tio buden och se om patriarkerna före Mose var medvetna om Guds lagar.

1. Det första budet handlar om *trofasthet*

- 2 Mos 20:2-3

Universums skapare förkunnar att han är vår Gud och vår Räddare. Han ber oss att visa vår kärlek till honom genom att inte ha några andra gudar. Jakob (som levde långt före Mose) visade att han förstod denna lag. Han sa åt folket att lägga bort sina *främmande gudar* och att rena sig och rentvå sig själva från denna synd (1 Mos 35:2-4).

2. Det andra budet handlar om *tillbedjan*

- 2 Mos 20:4-6

Gud förbjuder tillbedjan av bilder, att falla ner inför utskurna avgudabilder. Berättelsen ovan om ”främmande gudar” börjar i 1 Mos 31:19-34. Rakel, Jakobs hustru, stal husgudarna från sin avgudadyrk-

ande fars hem. 1 Mos 35:2 bevisar att patriarkerna visste att det var synd att tillbe avgudar och att det gjorde en person ören i Herrens ögon.

3. Det tredje budet handlar om *vördnad*

- 2 Mos 20:7

Gud säger till oss att visa respekt för hans heliga namn och att inte missbruka hans namn (Översättarens kommentar: Det som översätts till "missbruka" på svenska kallas på engelska "in vain.") Det engelska "*vain*" motsvaras av det hebreiska ordet "shaw" som har en vid innebörd - synd, lögn, fåfänga, tomhet. "Shaw" betyder helt enkelt att visa bristande respekt.

Det finns många beskrivningar av den synd som består i att visa bristande respekt för Herrens namn vid tillfällen före Sinai berg. När Mose vidarebefordrade Guds befallning att frisläppa Israels folk från slaveriet hånskrattade farao åt Guds namns auktoritet. (se 2 Mos 5). Till slut förgjorde Herren honom på grund av hans hjärtas hårdhet.

4. Det fjärde budet handlar om *helgelse och relation* - 2 Mos 20:8-11

Gud säger till sitt folk att "tänka på" sabbaten och att hålla den avskild för heliga syften för att komma närmare honom. Gud instiftade sabbatsvilan vid skapelsen när han välsignade och helgade den sjunde dagen (1 Mos 2:1-3). Det är tydligt att han förväntade sig att den skulle fortsätta att helighållas.

I god tid *innan* israeliterna kom fram till Sinai berg befallde Herren att de skulle förbereda sig för sabbaten. Folket skulle samla en dubbel portion manna på den sjätte dagen så de kunde vila på den heliga sjunde dagen. (2 Mos 16:22-26). Somliga lydde inte anvisningarna och Gud blev missnöjd: "Och det skedde att några av folket gick ut för att

samla på den sjunde dagen men de fann inget. Då sa HERREN till Mose: Hur länge ska ni vägra att hålla mina bud och mina lagar? Se, HERREN har gett er sabbaten. Därför ger han er på den sjätte dagen bröd för två dagar.” (2Mos 16:27-29).

5. Det femte budet handlar om *respekt för föräldrars auktoritet* - 2 Mos 20:12

Gud säger till oss att visa kärlek till våra föräldrar genom att hedra dem. 1 Mosebok 37:28-35 och 50:15-17 visar att även detta bud var känt före Sinai berg. Dessa två bibeltexter berättar om Josef och hans bröder. De belyser den synd som består i att visa bristande respekt för våra föräldrar genom oärlighet.

I den första beskrivning ljög bröderna för sin far om Josefs död. I den senare beskrivningen ber bröderna om förlåtelse för sin överträdelse mot sin far. De visste att de hade brutit det femte budet. Tänk också på berättelsen om Ham som vanärade Noa genom att exponera sin sovande fars nakenhet. Ham drabbades av en livslång förbannelse för sin synd. (1 Mos 9:22-27).

6. Det sjätte budet handlar om *respekt för människoliv* - 2 Mos 20:13

Gud säger till oss att visa kärlek, inte hat, mot andra genom att inte mörda. Bibeln berättar om Kains skuld när han mördade sin bror, Abel. Gud straffade Kain för att han bröt mot detta bud. Denna lag gällde uppenbarligen (1 Mos 4:8-13).

7. Det sjunde budet handlar om *renhet i relationer* - 2 Mos 20:14

Gud ber oss att visa vår kärlek genom att inte begå äktenskapsbrott. Långt innan Mose föddes pekar Bibeln på äktenskapsbrott som något syndigt i

berättelserna om farao som tog Abrahams hustru in i sitt hus (1 Mos 12:10-20) och om Sodom och Gomorra (1 Mos 18:20-21).

Det bästa exemplet, för att bevisa att Guds bud om äktenskapsbrott var kända innan Sinai berg, är berättelsen om Josef som vägrade att ha en affär med Potifars hustru när han sa i 1 Mosebok 39:9: "Du är hans hustru. Hur skulle jag då kunna göra så mycket ont och synda emot Gud?"

8. Det åttonde budet handlar om *ärlighet*

- 2 Mos 20:15

Gud säger till oss att inte stjäla. I Bibelns berättelse om Josefs återförening med sina lömska bröder sägs att Josef ordnade ett sista test innan han avslöjade sin identitet för dem. Han placerade en bägare i sin yngste bror Benjamins säck, för att få det att verka som om han hade stulit den. Josef ville få ett giltigt skäl för att hålla kvar sin älskade bror hos sig när de andra reste därifrån. Syftet med testet var att se vilka slags män de andra bröderna hade blivit. Deras skräckslagna reaktion visade att de förknippade stöld med synd, något som i deras tankar förtjänade döden. De kände till Guds bud. (1 Mos 44:4, 6-10).

9. Det nionde budet handlar om *ärlighet*

- 2 Mos 20:16

Herren säger till oss att inte ljuga eller bedra andra. Kristus kallade Satan för "lögnens fader". (Joh 8:44). Den första nedtecknade lögnen på planeten jorden finns i 1 Mosebok 3:4 när Satan motsade Guds ord och sa till Eva: "Ni ska visst inte döden dö." Berättelsen om Jakob och Esau, som delvis återges i 1 Mosebok 27, visar att man visste att lögn och bedrägeri var något ont.

10. Det tionde budet handlar om *förnöjsamhet* - 2 Mos 20:17

Gud säger till oss att inte ha begärelse, för han vet att det kan fånga oss i ännu större synder. Det finns många exempel på det i mänsklighetens tidiga historia, men jag tror att ett av de mest slående exemplen är de konsekvenserna som Eva drabbades av. Hon kände begärelse efter den förbjudna frukten och föll i ännu större synd. Hennes begär bidrog till att hon drevs ut från Edens trädgård! Och senare tog hennes son Kain efter hennes synd. När Kain kom med ett oacceptabelt offer inför Herren fick han inte Guds godkännande. Abel däremot kom med det föreskrivna offret och fick Guds godkännande. Kain blev arg och nedstämd. Han ville ha det godkännande som hans bror hade fått. (1 Mos 4:3-5). Hans begär fick honom att begå mord.

Det här är bara några få av alla de bibelberättelser som vi skulle kunna studera för att förstå att människan har varit medveten om Guds lag, långt innan han skrev den i sten. Ett noggrant studium av Bibeln skulle rätta till den falska teologi som lär att de tio buden inte existerade före Sinai berg. Århundraden innan Mose föddes dömde Gud män och kvinnor efter denna norm: om man "lydde min röst och har hållit mina befallningar, mina bud, stadgar och lagar." (1 Mos 26:4-5).

De tio buden är Guds tio "livsprinciper". De synder som omtalas i Bibeln är brott mot dessa bud. Gud har aldrig använt någon annan uppsättning lagar för att döma sitt folk. Genom hela Bibeln har han bedömt dem som höll de tio buden som "rättfärdiga", medan han förklarade att de som medvetet bröt hans tio bud var onda syndare. De tidiga patriarkerna, inklusive Abraham, trons fader, kände till kraven i Guds lag med de tio buden.

Kan vi även hitta bevis för att alla tio buden fortfarande gällde i Nya Testamentet? Ja, det kan vi! De flesta kristna håller genast med om att Nya Testamentet beskriver nio av de tio som bindande idag. Det verkar råda oenighet enbart kring det fjärde budet, att helighålla Guds sjundedagssabbat (lördag). Eftersom det är där oenigheten börjar kommer vi att börja där. Låt oss först se på några fakta från Nya Testamentet, och sedan se närmare på denna fråga i de följande kapitlen.

En uppstånden Frälsare valde ut Paulus till apostel. Vilken dag tillbad Paulus Gud? ”Och han höll samtal i synagogan varje sabbat och övertygade både judar och greker.” (Apg 18:4). Här ser vi att både judar och greker firade Herrens sabbat. (Se även Apg 13:14, 42). Ännu viktigare, vi ser att den omvända Paulus långt efter vår Herres uppståndelse, höll sjundedagssabbaten som infaller varje vecka. Som vi snart kommer att studera så finns det inte en enda bibeltext som tyder på att Gud överförde sin sjundedagssabbats (lördag) helighet till den första dagen i veckan. Tvärt emot den allmänna läran kommer vi att låta bibeltexter från Nya Testamentet bevisa att ingen av de tidiga kristna helighöll söndag som dagen för tillbedjan varje vecka.

Nya Testamentet beskriver flera dispyter mellan personer med judisk bakgrund som konverterat till kristendomen och dem som hade hednisk bakgrund. En del personer i gemenskapen kallades ”judaiserare”, de som insisterade på att Moses ceremoniallagar skulle upprätthållas. Stora bråk bröt ut mellan dessa judaiserare och de nya troende, när det gällde fastedagar, om hedningar skulle omskäras, om man skulle fira de årliga sabbaterna och flera andra frågor. Men du kommer inte att hitta en enda diskussion om Guds sjundedagssabbat som dagen för tillbedjan. Alla tillbad på Guds heliga sabbatsdag och ingen ifrågasatte att det var den sjunde dagen i veckan (lördag).

Även om det inte fanns några andra indikationer när det gäller sabbatsfirande i Nya Testamentet, så skulle detta

räcka för att övertyga mig om att den Guds utvalda dag för tillbedjan varje vecka är densamma. Jag inser att detta resonemang inte är tillräckligt övertygande för de flesta människor, så låt mig väcka din aptit med ytterligare några texter från Nya Testamentet: "Så kom han till Nasaret, där han hade växt upp. Och på sabbatsdagen gick han in i synagogan, som han brukade, och reste sig för att läsa." (Luk 4:16). Jesus hade för vana att hålla sjundedagssabbaten. Du kanske tänker: "*Visst, det var för att han fortfarande levde i det judiska samhället.*" Men ändå, under tre och ett halvt års arbete antydde Jesus inte en enda gång för sina lärjungar att sabbaten skulle ändras. Faktum är att när han profeterade om Jerusalems förstörelse som skulle inträffa år 70 e.Kr. (nästan fyra decennier efter hans himmelsfärd), så bekräftade han att sabbaten fortfarande skulle gälla. (Matt 24:20).

Det finns många texter i Nya Testamentet som handlar om att hålla Guds lag med de tio buden. Jesus raderade aldrig ett enda bud. Det är bara människan som har försökt göra det. Visste du att Nya Testamentet faktiskt förklarar att det "*återstår en sabbatsvila*", Guds heliga dag, efter uppståndelsen? Låt mig visa dig: "För om Josua hade fört dem in i vilan, så skulle han sedan inte ha talat om en annan dag. Därför återstår en sabbatsvila (grekiska: sabbatismos) för Guds folk." (Heb 4:8-9). Josua ledde Guds styvnackade folk in i det utlovade landet. Ändå kunde han inte *tygla dem så att de vilade fysiskt*, vilket är meningen med det grekiska ordet *katapauo*. Så Bibeln säger att det *återstår en sabbatismos* för Guds folk. Att "återstå" innebär att den har funnits tidigare. Den bokstavliga översättningen av det grekiska ordet *sabbatismos* är "sabbatsfirande". Det återstår ett välsignat sabbatsfirande för kristna idag! En dag när vi upphör med allt vårt arbete, liksom Gud gjorde från sitt arbete.

Gud avsåg att sjundedagssabbaten (lördag) skulle innebära både fysisk och andlig vila, en dag då man fokuserar

helt och hållet på honom och litar på hans frälsning. Gud avsåg att hans veckosabbat skulle vara en välsignelse i våra liv, en tid när vi kan dra oss tillbaka och bara vara med honom. Gud ville och planerade att vårt sabbatsfirande varje vecka skulle vara vår glädje. (Jes 58:13-14). Det förvånar mig hur förvirrat vårt tänkande har blivit. Många människor betraktar idag att hålla alla de tio buden som "att vara i slaveri". Det var verkligen inte aposteln Paulus inställning. "Alltså är lagen visserligen helig, och budordet heligt och rättfärdigt och gott... För jag gläder mig över Guds lag till den inre människan." (Rom 7:12, 22). Det var inte så psalmisten tänkte heller. "Stor frid har de som älskar din lag, och inget kan få dem på fall." "Jag längtar efter din frälsning, HERRE, och din lag är min glädje." (Ps 119:165, 174). Och Jakob kallade de tio buden för "frihetens lag," och sa att om vi blir kvar i den, som görare, då kommer vi att bli välsignade i allt vi gör. (Jak 1:25).

Där det inte finns någon lag finns det ingen synd. I 1 Mosebok beskrivs många tillfällen då man bröt mot de tio budens principer. Den beskriver också Guds straffdomar över dem som begick synden. Kommer du ihåg Bibelns definition av synd? Synd är överträdelse, att bryta Guds lag. (1 Joh 3:4). Gör inte Nya Testamentet det klart, att för att undvika synd borde vi undvika att bryta lagen med de tio buden? "För den som håller hela lagen men felar i *ett* är skyldig till allt. För den som sa: Du skall inte begå äktenskapsbrott, har också sagt: Du skall inte döda. Om du nu inte begår äktenskapsbrott men dödar, så har du blivit en lagöverträdare. (Jak 2:10-11).

Nya Testamentet slår fast att Abrahams sanna avkomlingar är de som tillhör Kristus. Som Abrahams avkomlingar är vi arvingar till det förbund som upprättades med honom. (Gal 3:29). Vår tro och förtröstan på Kristus som vår Frälsare tillskriver oss hans rättfärdighet. Halleluja! Förväntas vi då anpassa oss efter Guds gudomliga vilja och ha Kristi lydnad som förebild för att upprätthålla vår upp-

riktiga relation med honom? ”Om ni vet att han är rättfärdig, så vet ni att var och en som gör det som är rättfärdigt är född av honom.” (1 Joh 2:29. Gud varnar oss för att bli lurade idag, för bara ”den som gör det som är rättfärdigt är rättfärdig.” (1 Joh 3:7). Kristi rättfärdighet och den Helige Ande i oss ger oss kraft att följa Guds standard.

Gud inspirerade David att skriva: ”HERRENS lag är fullkomlig och ger själen nytt liv.” (Ps 19:8). Det var en händelse som ingav respekt när Herren uttalade sin fullkomliga lag med de tio buden för Israels församlade menighet! Du kanske vill läsa 2 Mosebok kapitel 19 och 20 igen och tänka på vad folket upplevde. Om Gud hade för avsikt att ändra sin ”fullkomliga” lag skulle han helt säkert inte ha gjort det på ett sätt som inte märktes. Jesus skulle ha kungjort det med hög röst! Men detta var vad Kristus sa istället: ”För sannerligen säger jag er: Förrän himmel och jord förgås, ska inte en minsta bokstav eller en enda prick i lagen förgås förrän allt har skett. Därför, den som upphäver ett av dessa minsta bud och lär människorna så, ska kallas den minste i himmelriket, men den som håller dem och lär så, ska kallas stor i himmelriket.” (Matt 5:18-19). Jesus sa också: ”Om ni älskar mig, så håll mina bud.” (Joh 14:15). Kärlek driver kristna som har lärt känna sanningen om Guds lag att hålla alla tio buden. Vi håller dem inte för att *bli* frälsta. Vi håller dem eftersom vi *är* frälsta. Tro och gärningar är inte i konflikt med varandra. De går hand i hand.

Om vi söker i Bibeln och rätt förstår Guds ord kommer vi att finna att Guds tio bud gäller från 1 Mosebok till Uppenbarelsboken. Som vi såg i kapitel tre var Mose lag det ”tidsbegränsade, gamla förbundet” med Israels barn. Den eviga lagen med de tio buden inkluderades i både Gamla och Nya Testamentet. Guds lag tjänade som rättesnöre före Sinai berg och fortsatte att göra det efter uppståndelsen.

6

Herrens dag

Bibeln lämnar inga tvivel om vilken dag som tillhör vår Herre. Alla bibeltexter som definierar Herrens *särskilda dag* tillskriver lördagen den äran, den sjunde dagen i veckan. Förvånar det dig? Visste du att det inte finns någon bibeltext som hänvisar till *veckans första dag* som Herrens dag? Inte en enda bibeltext gör den kopplingen. I detta kapitel ska vi granska varje vers i Bibeln som talar om "den första dagen i veckan". Var inte orolig. Det kommer inte att bli jobbigt, för det finns bara åtta, och fem av dem handlar om samma händelse.

Låt oss först fundera på hur denna irrlära smög sig in i kyrkan. De flesta samfund grundar sina doktriner (läror) på bibeltexter. *Sunda* bibliska doktriner har utvecklats utifrån djupgående studier av alla bibeltexter som har med ett speciellt ämne att göra, och de har studerats i sitt angivna sammanhang. Men folk kläcker fram *osunda* doktriner när de är slarviga och bara använder några få texter, tagna ur sitt sammanhang. Det finns en allmänt accepterad doktrin som är så *osund* att den är *orimlig*. Denna lära har absolut *ingen bibeltext* som stödjer den. Det är en mänsklig tradition som praktiseras av katoliker och de flesta protestanter. Den traditionen byter ut lydnad mot Guds sabbatsbud som gäller den sjunde dagen (lördag) mot "söndagsfirande". I kapitel åtta ska vi spåra ursprunget och historien bakom denna tradition som Katolska kyrkan gör anspråk på att ha initierat och fört vidare som "beviset på deras auktoritet" att ändra Guds ord. "*Skickligt* upphäver ni Guds bud för att hålla era traditioner... Så upphäver ni Guds ord genom er tradition, som ni har fört vidare." (Mark 7:9, 13). Med de orden bannade Jesus fariséerna på hans tid. Hör kristna

som håller människors tradition att tillbe på söndagen, ekot av Kristi tillrättavisning?

Kristna trampar på Herrens dag! De flesta är inte medvetna om att de gör intrång på helig mark. "Om du hindrar din fot på sabbaten från att göra vad du har lust med på min heliga dag, om du kallar sabbaten en fröjd, HERRENS heliga dag ... då ska du få fröjda dig i HERREN." (Jes 58:13-14).

Märkte du att Gud gör anspråk på sjundedagssabbaten som "min heliga dag ... HERRENS heliga dag"? Vi går emot Herrens auktoritet när vi inte låter bli att trampa på hans heliga dag. "Men den sjunde dagen, är HERRENS, din Guds sabbat." (2 Mos 20:10). Den sjunde dagen tillhör Gud. Det är Herrens dag. Enligt Bibeln skapades allt genom Kristus. Ingenting blev till utan honom. (Joh 1:3). Strax efter att Kristus hade skapat människan gjorde han sabbaten, till nytta för människan. Jesus förklarade att han var Herre över denna heliga sjunde dag: "Därför är Människosonen Herre också över sabbaten." (Mark 2:28).

Hur kunde så många kristna bli lurade så att de avvisade Guds heliga sabbat och bytte ut den mot en annan dag, av tradition? Hur installerades detta falska alternativ till Guds styresskick? Jag kan inte utgå ifrån att det som jag skrivit hittills kommer att utradera detta bedrägeri, för denna irrlära är för djupt rotad i den kristna gemenskapen nu. Om du inte redan lyder det fjärde budet har du förmodligen ett antal frågor som jag måste besvara. Därför bjuder jag dig med på en resa tillsammans med mig till slutet av denna bok. Jag har ägnat flera kapitel åt att besvara de frågor som jag tror kan dröja sig kvar i dina tankar.

Låt oss ställa undan Guds fjärde bud ett ögonblick. Utan detta bud om att tänka på sjundedagssabbaten (lördag) och helighålla den, finns det *ingen jordisk orsak* att avskilja lördagen som speciell. Faktiskt, utan det budet finns det *ingen jordisk orsak till vår veckocykel*. Den har inget att göra med solens position eller jordens och vår månens omloppsbanor och rotation. Varför har vi inte, ur fysikersperspektiv, fem eller

tio dagar i vår vecka? Vad skulle det göra för skillnad vilken dag vi helighåller? Vilken fördel skulle det vara att tillbe och vila på lördag, jämfört med söndag eller någon annan dag i veckan? Varför har hela världen en veckocykel med sju dagar? Det finns *inget jordiskt skäl* till det, som jag kan komma på. Åh, men det finns ett *himmelskt skäl*! Gud fastställde och avskilde veckocykeln enbart genom sitt ords auktoritet. Strax efter att han hade skapat människan inrättade han uppdelningen i sjudagarsveckor: ”På sjunde dagen fullbordade Gud sitt verk som han hade gjort. Och på sjunde dagen vilade han från hela sitt verk som han hade gjort. Gud välsignade den sjunde dagen och helgade den, eftersom han på den dagen vilade från allt sitt verk, som Gud hade skapat och gjort.” (1 Mos 2:2-3). Det var Gud som inspirerade Mose att skriva ”den sjunde dagen”, inte bara en gång utan *tre gånger* i det avsnittet. Varför är den sjunde dagen den sista i vår veckocykel? För att Gud bestämde att den skulle vara en vilodag, en helig paus. Det finns bara ett skäl till att sjundedagssabbaten (lördag) är helig – Gud *välsignade och helgade* just den dagen och kallade den ”min heliga dag”. Det skälet räcker för mig. Hur är det med dig?

Men hur kan vi förklara aposteln Johannes kommentar i Uppenbarelseboken? När Johannes fick uppenbarelsen av Jesus Kristus skrev han: ”Jag, Johannes ... var på den ö som kallas Patmos för Guds ords skull och för Jesu Kristi vittnesbörds skull. Jag var i Anden på Herrens dag och jag hörde bakom mig en stark röst som av en basun.” (Upp 1:9-10). Vilken dag var ”Herrens dag” som Johannes fick uppenbarelsen på? En del tror att Johannes menade den stora, avslutande Herrens dag (när Gud utgjuter sin vrede över jorden). Men lägg märke till att Johannes beskriver var han är, varför han är där och hans tillstånd, att han ”var i Anden” när han fick denna syn. Verkar det inte mer troligt att Johannes talade om den faktiska dag då han fick synen? De flesta bibelforskare förordar den tolkningen.

Johannes sa: "Jag var i Anden på Herrens dag." På grekiska står det bokstavligen "Herrens dag". Den första dagen i veckan, söndag, nämns inte. Så varifrån kom den idén? I det romerska imperiet kallades den första dagen i veckan (söndag) för "Herrens (kejsarens) dag" eftersom söndag var den dag då kejsaren tog emot betalningar till statskassan. Soldyrkande hedningar firade också söndagen som "Solens vördade dag". Romarna hade förvisat Johannes till den ödsliga ön Patmos för att han hade vittnat om Jesus. Tror du att Johannes skulle erkänna söndagen, den *Herrens dag* som ärade den romerska kejsaren och som var *Solens dag*, som sin Herres dag? Johannes höll sabbaten tillsammans med Jesus. Han visste att Gud kallade sjundedagssabbaten för "MIN HELIGA DAG". Han var där när Kristus förkunnade att han var Herre över sabbaten. Verkar det inte logiskt att "Herrens dag" för Johannes, som var Jesu hängivna lärjunge, inte kunde betyda något annat än Guds sjundedagssabbat (lördag).

Många människor tror att söndag kallas "Herrens dag" för att Kristus uppstod på den första dagen i veckan. Det är uppenbart att kristna med tiden kallade den för det. Men det skedde inte förrän någon gång under det andra århundradet, åtminstone sjuttiofem år efter att Johannes skrev Uppenbarelseboken. När jag kollade i Strong's Concordance efter deras referens till Herrens dag stod det: "Herrens dag, som vi vanligen kallar söndag". Strong's brukar ge en lista med bibeltexter som har med ett speciellt ämne att göra. Här räknar de inte upp någon mer än den enda hänvisningen till Johannes uttalande på ön Patmos i Uppenbarelseboken 1:10, och det finns goda skäl till det! De enda bibeltexter som definierar en dag som Gud kallar sin egen handlar om den sjunde dagen, aldrig den första. Jag utmanar dig att studera detta ämne på djupet. Om du hittar några bibliska bevis som motsäger det jag har skrivit, var snäll och låt mig veta det. Jag har studerat 1 Mosebok till Uppenbarelseboken om detta ämne och jag kan inte hitta

en enda bibeltext som antyder att söndag är Herrens dag. I egenskap av Gud som skapat universum äger Herren alla dagar. Men det finns bara en dag som han påstår vara välsignad och helgad som hans speciella veckodag - sjundedagssabbaten.

Håller du fortfarande fast vid tanken att Paulus sa att vi inte skulle låta människor döma oss när det gällde att hålla sjundedagssabbaten? Låt oss se på hans uttalande igen och se om vi tveklöst kan tolka vad han menar: "Låt därför ingen döma er i fråga om mat eller dryck, eller i fråga om högtid eller nymånad eller sabbater, som är en skugga av det som skulle komma, Kristi kropp". (Kol 2:16-17). Det är nödvändigt att undersöka denna vers i det sammanhang som Paulus skriver för att förstå vilka sabbater han skrev om. Han lärde att "den handskrift som genom sina stadgar vittnade emot oss" var fastspikad på korset (Kol 2:14) och att dessa krav hade tagits bort. Mose lag förordnade årliga ceremoniella sabbater under de stora högtiderna som symboliserade Kristi prästerliga tjänst. Vet du vad som styrde firandet av dessa årliga sabbater? Lagboken gav specifika instruktioner gällande dessa ceremoniella dagar, många detaljerade förordningar om mat, dryck och andra saker som skulle lydas. Dessa speciella årliga sabbatsdagar var bara skuggor av frälsningen för att hänvisa människor till Jesus. Kristus var det verkliga, som kroppen som kastar skuggan. Därför skrev Paulus två verser senare att du inte ska låta en människa döma dig när det gäller mat eller dryck och att hålla de årliga ceremoniella sabbaterna. Ser du att han definitivt inte talade om det fjärde budets sjundedagssabbat?

Låt oss nu ta fram det fjärde budet igen och sätta tillbaka det där det hör hemma, som en del av hela paketet med Guds tio bud.

Vårt bräckliga mänskliga förstånd kanske inte fattar varför Gud vill att vi ska tillbe på den sjunde dagen i veckan. Det finns som jag sa, *inget jordiskt skäl till att lördagen ska vara mer speciell än någon annan dag i veckan*. För oss

verkar det inte logiskt. Men om vi ignorerar Bibeln och vägrar att lyda Guds bud, då ifrågasätter vi Guds auktoritet! Sjundedagssabbaten är den dag som Gud avskilt för gudstjänster i kyrkan. "Sex dagar ska du arbeta, men den sjunde dagen är vilosabbat, en helig sammankomst. Då ska ni inte utföra något arbete. Det är HERRENS sabbat, var ni än bor." (3 Mos 23:3). Sjundedagssabbaten (lördag) är en kallelse från Gud till helig sammankomst, en uppmaning att träffas i en helig församling för att tillbe vår Herre. Jesus fastställde det mönster som vi ska följa. "Och på sabbatsdagen gick han in i synagogan, som han brukade." (Luk 4:16).

En del människor tror att det finns bevis i Nya Testamentet för att lärjungarna tillbad den första dagen i veckan efter Jesu korsfästelse. Det finns bara åtta ställen i hela Bibeln där "den första dagen i veckan" förekommer, och alla dessa referenser finns i Nya Testamentet. (Sjundedagssabbaten nämns 59 gånger bara i Nya Testamentet.) Innan vi diskuterar verserna där "den första dagen i veckan" förekommer, är det bra att se efter hur en dag definierades på Bibelns tid. "Gud kallade ljuset dag, och mörkret kallade han natt. Och det blev kväll, och det blev morgon, den första dagen." (1 Mos 1:5). En biblisk dag började på kvällen när solen gick ner. En tydlig tillämpning av detta sätt att beräkna tid finns i 3 Mosebok 23:32: "Från kvällen ska ni hålla er sabbat, från kväll till kväll." Veckosabbaten hölls från solnedgång på fredagen till solnedgång på lördagen. Även om romarna räknade tid som vi gör idag (en ny dag börjar vid midnatt), så definierade Jesu lärjungar *början* av deras dag som *den tid som följde efter solnedgången*.

Fem av de åtta bibeltexter som hänvisar till "den första dagen i veckan" (Matt 28:1; Mark 16:2; Mark 16:9; Luk 24:1; Joh 20:1) hör ihop med den dag då Kristi kvinnliga lärjungar återvände till hans grav på uppståndelsens morgon. Det är intressant att notera att om dessa hängivna lärjungar står det efter korsfästelsen att "på sabbaten var de stilla enligt lagens bud." (Luk 23:56). Trots att de var angelägna om

att smörja hans döda kropp med kryddor och väldoftande oljor väntade de från sent på fredag eftermiddag till tidigt på söndag morgon med att gå tillbaka till graven. De visste tydligen att sabbatsbudet inte hade avskaffats på korset.

Låt oss nu ta en kort titt på de tre andra referenserna till ”den första dagen i veckan”. Den första är Johannes 20:19 där vi finner Kristi skrämde lärjungar samlade den första dagen i veckan, den söndag när Jesus uppstått. Efter korsfästelsen kurade de ihop sig tillsammans bakom dörrar som de barrikaderat av rädsla för judarna. Hur kan någon tro att detta handlade om en gudstjänst? Lärjungarna förstod ännu inte att Kristus skulle uppstå från graven. De trodde inte på det som personerna berättade som Jesus redan hade visat sig för, de kvinnliga lärjungarna och de män som kom tillbaka efter att ha träffat Kristus på vägen till Emmaus. Denna sammankomst började som något allvarligt och skrämmande. Du kan läsa Markus 16:12-14 och Lukas 24:33-49 för att få mer bakgrundsinformation om denna händelse.

I den andra referensen, Apostlagärningarna 20:7, var lärjungarna samlade för att bryta bröd tillsammans med Paulus före hans sista avskedsmöte innan han reste iväg. Lukas skriver att detta var ”på första dagen i veckan”, som började vid solnedgången på lördagen. Det verkar som om Paulus hade mycket att säga i sitt avskedsbudskap. Han fortsatte att predika ända till midnatt. Stackars Eutykus nickade till under predikan och föll från tredje våningen och slog ihjäl sig. Många tror att enda orsaken till att Lukas skrev ner denna händelse var att Gud hade gjort ett underverk genom Paulus och väckt liv i den unge mannen igen. Sedan fortsatte Paulus att tala ända till söndag morgon, när det ljusnade den första dagen i veckan.

Den tredje referensen till ”den första dagen i veckan” (förutom de som nämns i evangelierna om den dag då Kristus uppstod), finns i 1 Korintierbrevet 16:2. I den versen ger Paulus bröderna instruktioner om att systematiskt göra en

insamling för de troende i Jerusalem som hade drabbats av hungersnöd, genom att *lägga undan* något på den första dagen varje vecka. Den bokstavliga grekiska texten betyder att "lägga undan hos sig", vilket översatt innebär att samla ihop "hos sig själv", "i sitt hem". Paulus ville att bidragen skulle vara redo när han kom, så han kunde vidarebefordra sakerna till församlingen i Jerusalem genom sina ombud. Det här är knappast en hänvisning till söndag som dagen för tillbedjan.

Förutom hänvisningarna till den dag som Kristus uppstod finns det bara tre bibeltexter som refererar till "den första dagen i veckan". Vi har just gått igenom dem. Ser du något bevis för att Gud flyttade sin heliga dag från lördag till söndag? Eftersom Gud lade sådan vikt vid sin heliga sabbatsdag är det logiskt att han skulle ha tillkännagett alla förändringar som gällde hans dag för tillbedjan på något uppseendeväckande sätt. Eller hur? Kan ni föreställa er att han i tysthet sopar detta bud under mattan och låter människan *gissa* eller *spekulera* när det gäller hans vilja?

Att helighålla söndagen är människors tradition. De flesta bibelforskare erkänner genast det. Vi ska se på deras kommentarer i kapitel åtta. Jag har mött många människor som håller med om att vi behöver avsätta en del tid för Gud och vila en dag av sju. Ändå säger de att det inte spelar någon roll vilken dag vi väljer, så länge vi vilar. Vilket slag i ansiktet detta måste vara för vår Skapargud! Det är ett klassiskt exempel på hur skapade varelser tror att de är smartare än Skaparen. I detta fall säger de "skapade" till Skaparen att han inte hade rätt att auktorisera dagen för tillbedjan och vila. Guds bud går inte alltid ihop med våra *små begränsade hjärnor*, men det tar inte bort vår skyldighet att lyda Gud Allsmäktig.

Genom åren har många välmenande kristna försökt avråda mig från att hålla den bibliska sabbaten. De talar indignerat om "lagiskhet, slaveri, judisk tradition" och sånt. Men jag har aldrig hört någon av dessa människor påstå att

om man håller de andra nio buden så faller det i någon av dessa kategorier. Kan ni föreställa er hur det skulle låta? "Åh, du är slav under en judisk tradition om du tar Guds bud att inte mörda på allvar. Du är inget annat än lagisk." Skulle de tycka att jag var förslavad för att jag inte tillber utskurna avgudabilder och har andra *gudar* vid sidan av min Skapargud? Att hålla sabbaten handlar om att njuta av en nära relation med Gud. Det handlar om frihet, inte slaveri.

Sen finns det de som citerar Efesierbrevet 2:8 och med stor entusiasm säger att vi är frälsta enbart av nåd, genom tro. Absolut! Jag håller med! Men har de inte läst de två verserna som kommer efter det, där Paulus säger att vi är "skapade i Kristus Jesus till goda gärningar, som Gud har förberett för att vi ska vandra i dem"? (Ef 2:10). Eller hur är det med Jakob 2:20: "att tron utan gärningar är död"? Eller ännu tydligare, har de aldrig läst Hebréerbrevet 5:9, som bekräftar att Kristus blev "upphovet till evig frälsning för alla dem som lyder honom"?

Trodde Paulus, eftersom vi är frälsta av nåd genom tro, att vi kunde ignorera Guds lag med de tio buden? "Därför kan inget kött bli rättfärdigat inför honom genom laggärningar. För genom lagen kommer kännedom om synd. ... Upphäver vi då lagen genom tron? Nej, inte alls! Utan vi befäster lagen." (Rom 3:20, 31). Den grekiska definitionen av ordet *befästa* är "att göra så att den består". Utan Jesus Kristus kan vi inte göra någonting! Det är bara genom hans livs förvandlande kraft och hans Ande i oss som vi kan hålla Guds tio bud. I Hebréerbrevet 8:10 upprepade författaren Guds löfte om det nya förbundet från Jeremia 31:33: "Jag ska lägga min lag i deras inre och skriva den på deras hjärtan. Och jag ska vara deras Gud, och de ska vara mitt folk." Det är genom tro som Guds tio bud upprättas i våra hjärtan. Det är tro och fullständig tillit till Gud som gör att sabbaten står som ett minnesmärke tillägnat vår Skapare. Varje sjundedagssabbat riktar våra tankar tillbaka till skapelsen, till

den som först skapade människan till sin avbild och som nu återskapar oss till sina avbilder. Genom tro ser vi tillbaka till den dag då Gud avskilde sabbaten som ett minnesmärke över sin skapelse. (1 Mos 2:2-3).

Men några kommer fortfarande att argumentera: "Världen har gått igenom många förändringar i kalendern sedan forntiden. Hur kan vi veta om nutida veckodagar kommer i samma ordningsföljd som veckodagarna i Bibeln?" Detta är en utmärkt fråga som är värd att fundera på. Är den sjunde dagen i veckan som vi kallar "lördag" fortfarande den dag i veckocykeln som Kristus helighöll som sjundedagssabbaten? Någon ställde denna fråga till James Robertson (Director Ephemeris, Navy Department, U.S. Naval Observatory, Washington, D.C. och Director of the Nautical Almanac Office). Här är hans svar i ett personligt brev daterat 12 mars 1932: "Det har inte skett någon förändring i vår kalender under de århundraden som gått som på något vis har påverkat veckocykeln."

Låt oss ta en snabb titt på de enkla fakta som gäller ändringar i kalendern, som får en del människor att felaktigt påstå att vi har "tappat dagar" ur vår tideräkning och att vi därför inte kan veta på vilken dag i vår veckocykel sabbaten infaller. År 45 f.Kr. när Julius Caesar införde den "julianska kalendern," trodde de människor som beräknade tid att ett solår (den tid det tar för jorden att röra sig ett varv runt solen), var exakt 365 och en fjärdedels dag. För att korrigera för denna fjärdedels dag införde den julianska kalendern skottår. Man la till en dag i februari vart fjärde år. Denna ändring påverkade inte dagarnas ordningsföljd i veckocykeln, och den förändrade inte sjundedagssabbaten som Gud instiftat.

Idag vet vi att ett solår är 365 dagar plus ungefär *11 minuter och 14 sekunder mindre* än en fjärdedels dag. De gamla forskarnas lilla felräkning påverkade antalet dagar i den julianska kalenderns solår. På grund av deras lilla överskattning inföll vår- och höstdagjämningarna och sommar- och

vintersolstånd ungefär tre dagar senare i kalendern på 400 år. Det blev tre skottår för mycket på fyrahundra år. När konciliet i Nicaea sammankallades år 325 e.Kr. användes den julianska kalendern i större delen av världen. Konciliet fastställde det officiella datumet för påskdagen enligt vårdagjämningen (påskdagen infaller den första söndagen efter den första fullmånen efter vårdagjämningen), och den inföll år 325 e.Kr. den 21 mars. Men på grund av den lilla överskattningen av solåret i den julianska kalendern hade det datum som sammanföll med den faktiska vårdagjämningen halkat bakåt till 11 mars. Påve Gregorius XIII fann ett enkelt sätt att ordna upp situationen. Han utfärdade ett dekret om att man skulle ta bort 10 dagar från kalendern. År 1582, när han införde den "gregorianska kalendern" (den vanliga kalendern i hela världen idag) korrigerades felräkningen genom att man helt enkelt tog bort tio dagar. Det innebar att torsdag 4 oktober följdes av fredag 15 oktober, bara under år 1582. Denna övergång till den gregorianska kalendern ändrade inte dagarnas ordningsföljd i veckocykeln. Om denna justering som gjordes av påve Gregorius och en senare justering som gjordes i England, säger Catholic Encyclopedia: "Man ska notera att under den kristna tidsåldern har dagarnas ordningsföljd i veckan aldrig avbrutits. Därför, när Gregorius XIII uppdaterade kalendern år 1582 följdes torsdag 4 oktober av fredag 15 oktober. Och i England år 1752 följdes onsdag 2 september av torsdag 14 september. (Artikeln "Chronology," band 3, sid 740).

Kan vi vara säkra på att dagens sjundedags-lördag fortfarande infaller på Guds sjundedagssabbat? Hör vad dr. Frank Jeffries (uppskattad medlem av Royal Astronomical Society och Research Director of the Royal Observatory, Greenwich, England) har att säga om detta ämne: "Det är ett märkligt faktum att än idag råder stor förvirring kring frågan om s.k. förlorat tid. Ändringar som gjorts i kalendern förr i tiden har gett intrycket att man verkligen har förlorat tid. Faktum är förstås att dessa justeringar gjordes för

att få kalendern att bättre stämma överens med det naturliga (sol)året. Olyckligtvis används denna förmodat 'förlorade tid' fortfarande för att väcka tvivel angående sjundedagssabbatens obrutna cykel, den sabbat som Gud instiftade vid skapelsen. Jag är glad att jag, med min vetenskapliga utbildning, kan vittna om veckocykelns definitiva natur. Efter att ha arbetat med att beräkna tid vid Greenwich (Royal Observatory, England) i många år kan jag vittna om att Gud har full kontroll över alla våra dagar, som utan uppehåll räknats utifrån jordens dagliga rotation kring sin axel. Denna dagliga rotationstid varierar inte ens en tusendels sekund på tusentals år. Även året består av ett mycket exakt antal dagar. Följaktligen kan man säga att inte en enda dag har gått förlorad sedan skapelsen, och trots alla ändringar i kalendern har veckocykeln aldrig brutits."

Vi kan med tillförsikt dra slutsatsen att den sjundedagssabbat som Gud instiftade och helgade i vår världs begynnelse, fortfarande är den sjundedagssabbat som judar och kristna världen runt helighåller idag. Gud har försäkrat sig om att människan inte avbröt eller ändrade på den veckocykel som han fastställde vid skapelsen. Gud visste att pressen från våra arbetsveckor skulle snärja oss i världsliga angelägenheter och att vi skulle glömma att erkänna honom som vår allsmäktige Skapare. Han upprättade veckosabbaten för att åter rikta våra tankar mot honom, för att ge oss andlig uppmuntran, fysisk vila och hopp inför framtiden. Varje sjundedagssabbat kan vi vila från denna världens bördor och fokusera på vår Gud. Vi tänker på att han som lever i oss är större än den som är i världen. (1 Joh 4:4). "Sannerligen, mina sabbater ska ni hålla, för de är ett tecken mellan mig och er, genom alla släktled, för att ni ska veta att jag är HERREN som helgar er. Ni ska hålla sabbaten, för den är helig för er." (2 Mos 31:13-14). Det är genom tro som vi helighåller Guds sjundedagssabbat som ett minnesmärke över att Gud är den som helgar oss, som utrustar oss och gör oss heliga. (Se även Hes 20:12). Vi accepterar i tro att han som

har påbörjat ett gott verk i oss kommer att vara trofast och fullborda det. (Fil 1:6).

Det finns inga *jordiska skäl* att hålla Guds fjärde bud. Men det finns de allra starkaste *andliga skäl* i hela det skapade universum. Sjundedagssabbaten är tecknet på Guds auktoritet som Skapare och Återlösare! Han kallar den sitt *tecken* mellan oss och honom, att han är den som helgar oss. Är vi verkligen villiga att lita på och lyda Gud? Sabbaten är ett *tecken* på vår trohet. Den visar om vi antingen tjänar Gud vår Skapare, eller människan som av tradition avfärdar Herrens bud. Kommer kristna att erkänna Guds auktoritetsmärke eller fortsätta att sätta traditionen före hans heliga ord?

”Ty så som de nya himlarna och den nya jorden, som jag ska göra, ska bestå inför mig, säger HERREN, så ska din säd och ditt namn bestå. Och det ska ske, att ... från en sabbat till nästa, ska alla människor komma för att tillbe inför mig, säger HERREN.” (Jes 66:22-23). Den heliga sabbaten fortsätter i evighet! Vi kommer att fira Herrens dag under hela evigheten. Varför skulle vi låta en osund lära, en mänsklig tradition som inte har någon grund i Bibeln, stjäla vår glädje nu? Gud helgade den sjunde dagen varje vecka för vår skull, så att vi skulle kunna spendera särskild tid med honom och vila från våra världsliga bekymmer. Sjundedagssabbaten är den enda dag som Gud beskriver som ”sin heliga dag” – Herrens dag.

7 För människans skull

”Sabbaten blev till för människans skull, och inte människan för sabbatens skull.” (Mark 2:27). Vad menade Jesus? Vi får en ledtråd om vi ser i den bokstavliga översättningen

av Jesu kommentar: "Sabbaten gjordes för mänsklighetens skull." Gud är den som ger varje god och fullkomlig gåva. I sin kärlek till oss inrättade Herren sabbaten för vårt bästa. Först skapade Gud människan och sedan krönte han sin skapelse genom att förordna sin eviga sabbat. Detta var hans kärlekshandling för att ge oss välsignelse!

Herren gav sin heliga dag en så speciell betydelse att den blev lagens hjärta. Men fariséerna stal den glädje som vecosabbaten var avsedd att ge, genom att tvinga in dystra ritualer och förbjuda trettionio rutinmässiga sysslor. Enligt deras påhittade regler var en person skyldig till sabbatsbrott om han bara knöt eller knöt upp en knut, eller åt ett ägg som värpts på sabbaten! Med sådana löjliga restriktioner blev sabbatsfirande en småaktig börda istället för en glad välsignelse. Som du kanske kan gissa så började folk att hitta på ursäkter och lägga upp listiga planer, vilket är naturligt för människor som resonerar på ett allt sämre vis. Snart funderade de ut sätt att kringgå de utökade kraven, medan de uppfyllde de mänskliga reglernas "bokstav". Sorgligt nog förlorade man sabbatsfirandets anda.

"Därför är Människosonen Herre också över sabbaten." (Mark 2:28). Kristus var sabbatens Herre – inte en slav under den, som fariséerna ville ha det till. Jesus vägrade att rätta sig efter de restriktioner som skapade kontroverser på hans heliga dag. Han tillkännagav sitt herravälde även över sabbatsdagen och sin auktoritet att återupprätta de andliga syften som han ursprungligen hade haft. Vad var syftet med att han instiftade sabbaten? Jag hittade detta citat i Easton's Illustrated Dictionary. Jag kunde inte själv uttrycka det bättre, så här kommer det: "Sabbaten, som ursprungligen instiftades för människans skull när hon skapades, är en permanent och universell skyldighet. Människans fysiska behov kräver en sabbatsvila. Hon är så konstruerad att hennes kropp behöver vila från vanligt arbete åtminstone en dag av sju, för att må bra. Erfarenheten visar också att

även människors moraliska och andliga behov kräver sabbatsvila.”

Easton's fortsatte med att citera F. W. Robertson (1816-1853), en kristen väckelsepredikant som ibland kallas det viktorianska samvetet: ”Av egen erfarenhet blir jag mer och mer säker på att orsaken till att man ska helighålla sabbaten ligger djupt i den mänskliga naturens eviga behov. Så länge människan är människa kommer den välsignelse som man får av att hålla den, inte bara som en vilodag utan även som en dag för andlig vila, aldrig att upphävas. Jag känner verkligen av egen erfarenhet den eviga skyldigheten att fira sabbaten, på grund av det eviga behovet. Själen förtvinar utan den. Den blomstrar i förhållande till hur man helighåller den. Sabbaten blev gjord för människans skull. Gud gjorde den för människor i ett speciellt andligt tillstånd eftersom de behövde den. Behovet ligger därför djupt i den mänskliga naturen. Den som kan undvara den måste verkligen vara helig och andlig. Och den som trots att hon fortfarande är ohelig och oandlig skulle lägga bort den, är en människa som knappast är klokare än sin Skapare.”

Herren upprättade sabbaten som en försmak av himmelsk vila. För att vi ska lära känna honom närmare förordnade Gud en dag av sju för att vi ska vara tillsammans med honom utan vardagliga distraktioner. Han vill att vårt firande av veckosabbaten ska vara en minnesdag, som påminner oss om att han inte bara är vår Skapare utan också vår Återlösare. Sabbatens utformning visar vårt totala beroende av den som älskar oss med en evig kärlek. När vi går in i hans vila varje vecka på detta speciella sätt gör Gud att vi lägger märke till det arbete som han kommer att uträtta i oss för att helga oss genom hans kraft. Han vill att vi ska inse att han kommer att ge oss kraft att vandra i lydnad, motiverade av vår kärlek till honom. Sabbatsfirande handlar helt och hållet om gemenskap med en kärleksfull Gud! Fundera på det. Huvuddragen i vad vår Skapare och Gud säger till oss är ungefär detta: *”Jag har valt en speciell dag*

i veckan att spendera helt och hållet med dig. Jag har välsignat den och helgat den. Detta är min heliga dag – avskild för vår speciella tid tillsammans. Jag vill få dig att glömma allt som Satan gör för att "stjäla, slakta och förgöra" dig. Dra dig undan från dina jordiska bekymmer. Kom och vila i mig. Var tillsammans med mig på denna speciella dag så att vi kan fira vår gemenskap. När du blir kvar i min närhet kommer din depression och ditt missmod att försvinna. Jag kommer att lyfta dig denna dag till andliga höjder bortom denna värld. Jag kommer att ge dig glädjen åter. Jag kommer att fylla dig med överflödande hopp. Jag kommer att göra så att en frid som övergår allt förstånd sköljer över dig. Kom mitt barn, för jag älskar dig och vill tillbringa denna tid med dig."

Så spännande det var för mig att upptäcka att Gud gjorde sabbaten för min skull! Tyvärr hade den församling som jag tillhörde när jag var ung legalistiska tendenser när det gällde sabbatsfirande. De fokuserade på en lista över vad man *inte* skulle göra istället för glädjen över vad vi *kunde* göra. Mina föräldrar intog samma attityd och jag genomled många sabbaters kvävande begränsningar. På senare år har min djupnande relation med Gud och hans ord spritt en del välbehövligt ljus över frågan. När jag förstod att sabbaten var Guds sätt att uttrycka sin kärlek till mig gjorde det en dramatisk skillnad i mitt sabbatsfirande. Den blev inte längre ett försök att blidka Gud med min lydnad. Istället närmade jag mig honom för att tillbringa tid med honom på hans heliga sjundedagssabbater, som ett uttryck för min kärlek till honom.

Här är min medförfattares vittnesbörd om hur hon upptäckte sanningen om sabbaten: "Jag växte upp i en familj som krävde att jag skulle vara fullkomlig. Den kyrka som jag gick i som ung målade upp en bild av en vred Gud som också krävde fullkomlighet. Jag trodde att den himmelske Fadern övervakade mig, redo att ge mig en snyting när jag misslyckades. Hela mitt liv presterade jag för att bli accepterad

av min familj och av min Gud. Det var inte förrän Herren lärde mig sanningen om hans sabbat som jag befriades från denna prestationsmentalitet som höll mig bunden. Den första gång någonsin som jag upplevde fullständig *frihet från prestation* var när jag firade min första sabbat. Jag kände att jag hade fått lov att luta mig tillbaka, slappna av och njuta – inget arbete, inga dagliga plikter, inga krav. Men framför allt, jag hade hela dagen att tillbringa med Gud. Plötsligt blev jag medveten om att jag visste att han skulle helga mig och göra så att jag blev allt det som han kallade mig att vara. Tala om att träda in i hans vila! Det finns inget jämförbart! Det är därför 2 Mosebok 31:13 är min favorittext om sabbaten. Den är ett tecken som gör att jag kommer ihåg att det är Gud som verkar i mig för att helga mig och som utvecklar Kristi heliga karaktär. Men trots det upptäcker jag mot slutet av veckan ibland att jag halkar tillbaka till prestationstänkande och tänker att jag inte gör tillräckligt för Gud. Men när jag hälsar sabbaten välkommen påminner Gud mig om Galaterbrevet 3:3: "Är ni så oförståndiga? Ni har börjat i Anden, vill ni nu sluta i köttet?" Sabbaten påminner mig om att utan Kristus kan jag inte göra någonting. Min livserfarenhet tillsammans med Gud förändrades dramatiskt när jag började fira hans sjundedagssabbat. Jag blev medveten om att hans nåd är nog. Hans kraft fullkomnas i min svaghet. Jag lärde mig att lydnad är vägen till välsignelse. Och det är så mycket lättare att lyda nu när jag vet att jag kan lita på honom i allt. Att fira sabbaten har lärt mig att ta emot Guds kärlek i en ny dimension." Det är orsaken till att Gud instiftade sabbaten! När Gud avslutade sitt arbete med att skapa upphörde han med sitt arbete för att fira! "Gud *välsignade* den sjunde dagen och *helgade* den." (1 Mos 2:3).

Det hebreiska ordet för *helga* är "qadas" och det dyker upp första gången i Bibeln i 1 Mosebok 2:3. Qadas (helga) innebär "att förklara något vara heligt eller att säga att det

ska användas enbart för att hylla Guds härlighet". (Vine's Expository Dictionary of Old and New Testament Words).

Den sjunde dagen avskildes från de andra veckodagarna, den förklarades vara *helig* och att den skulle användas *helt* till hans ära! "För människans skull" instiftade Gud sabbaten vid skapelsen. Adam och Eva var de enda människorna på jorden då. Gud skapade en speciell tid, den sjunde dagen varje vecka, för att fira tillsammans med sin nya familj och för att fördjupa relationen mellan honom, Skaparen, och människan, den skapade varelsen. Jag förstår inte varför kristna vägrar tro att Gud instiftade sabbaten vid skapelsen. De har inte den inställningen när det gäller äktenskapet. De flesta kristna erkänner att Gud upprättade äktenskapets helighet i Edens trädgård. På samma sätt som "Gud välsignade den sjunde dagen och helgade den", välsignade och helgade han Adam och Evas äktenskap. Han instiftade äktenskapet just där. "Därför ska en man lämna sin far och sin mor och hålla sig till sin hustru, och de ska bli ett kött." (1 Mos 2:24). Har du någonsin hört någon påstå att äktenskapet som institution inte gällde förrän vid Sinai berg, eller att äktenskapet bara var till för judar? Det låter ganska löjligt, eller hur?

Från berättelsen om Adam och Evas äktenskap till Sinai berg finner du ingen annan uttrycklig befallning gällande äktenskapet. Ändå upprepar man eller hänvisar till Guds ord vid den där första äktenskapsceremonin vid tre tillfällen i Nya Testamentet. (Mark 10:8; 1 Kor 6:16; Ef 5:31). Hela den kristna världen bekräftar att äktenskapet var Guds gåva till oss vid skapelsen. Varför tillämpar de inte samma kraftfulla resonemang på sabbaten? Varför skulle vi anta att det första gifta paret inte fortsatte att njuta av Herrens välsignade och helgade dag varje vecka?

Jesus hade förstahandsinformation när han talade om att "sabbaten blev till för människans skull". Fadern, Sonen och den Helige Ande samarbetade under skapelsen. Kristus visste att han hade välsignat och helgat den sjunde dagen

som en speciell gåva till sina skapade varelser. Han gjorde den för människans skull, inte för sin egen skull. Och det finns inget som ens antyder att han pausade sabbaten fram till Mose och den judiska nationens tid. Vi måste komma ihåg att även om Gud upprättade ett evigt förbund grundat på *frälsning av nåd genom tro* med Abraham så bekräftade han förbundet med patriarkens son, ”därför att Abraham lydde min röst och har hållit mina befallningar, mina bud, stadgar och lagar”. (1 Mos 26:5). Detta är en bekräftelse på att avtalet var fullständigt. Genom hela Bibeln förknippar skriften alla dessa begrepp med Guds morallag med de tio buden. Gud håller förbundet med dem som håller förbundet med honom, med dem som älskar honom och håller hans bud. (5 Mos 7:9; Dan 9:4; Neh 1:5). Det finns inget logiskt skäl för någon att anta att de bud som Abraham höll skiljde sig på något sätt från de bud som Gud gav till Mose på stentavlorna. Hur kan någon uppriktig människa påstå att den uppsättning lagar som Abraham, Isak och Jakob följde inte inkluderade sabbatsbudet?

Jag uppmanar dig också att komma ihåg hur Gud behandlade Israel. När Israel for ner till Egypten var det bara sjuttio personer som kom ner till Josef där. Under den tid som de var kvar i Egypten gjorde Gud Jakobs släkt ”lika talrik som stjärnorna på himlen”. (5 Mos 10:22). Men det som började som en generös tillflyktsort förvandlades snart till en bitter slavhåla. Under århundraden av fångenskap berövade faraonerna Israel förmånen att följa hela Guds lag så som de fått den från sina förfäder. Och lyssna till vad Gud sa till Mose i öknen, efter att han hade lett dem ut ur Egypten och var redo att låta manna regna från himlen över Israel: ”Se, jag vill låta det regna bröd från himlen åt er, och folket ska gå ut och samla för var dag så mycket som behövs. För att jag må pröva dem, om de vill vandra efter min lag eller inte.” (2 Mos 16:4). *Frågan är: Vilken lag hänvisade Gud till här?* Mose förklarade det för folket när han sa: ”I sex dagar ska ni samla det, men på den sjunde dagen är det

sabbat. Då finns där ingenting.” Några struntade i Moses instruktioner och gick ut för att samla mat på den sjunde dagen, bara för att komma tillbaka besvikna med tomma korgar. Fundera på Herrens reaktion: ”Hur länge ska ni vägra att hålla mina bud och mina lagar? Se, HERREN har gett er sabbaten. Därför ger han er på den sjätte dagen bröd för två dagar. Så stanna nu var och en hemma och ingen ska gå ut från sin plats på den sjunde dagen.” Folket tog Guds missnöje över att de hade brutit hans sabbatsbud på allvar, och de började vila på den sjunde dagen. (2 Mos 16:26-30). Om du kollar händelseförloppet i 2 Mosebok så krävde Gud att israeliterna som han hade befriat ur fångenskapen skulle hålla hans sabbatsbud långt *innan* de kom till Sinai berg. Det var efter denna incident som de fick vatten ur klippan, som de segrade över amalekiterna och som Jetro gav råd till Mose om hur han skulle upprätta ett styrelseskick för att göra det lättare för den uttröttade ledaren. En tid senare kom de till Sinai berg. Eftersom Gud uttryckte sin vilja att pröva ”om de vill vandra efter min lag eller inte” *innan* Mose förkunnade för dem att det var sabbat och *innan* Gud gav de tio buden på Sinai berg, är det då inte logiskt att tro att den heliga sabbatsdag som instiftades vid skapelsen fördes vidare från generation till generation?

Bibeln säger att ”alla människor” ska tillbe inför Herren från en sabbatsdag till nästa i evighet. (Jes 66:22-23). Det är logiskt att vi kommer att ha en dag för tillbedjan varje vecka i den nya himlen och på den nya jorden, en dag att samlas och vara tillsammans med vår Herre och med varandra, precis som vi gör nu. Men det som är fullständigt ologiskt är varför Gud från början skulle välsigna och helga sabbatsdagen, ta bort den under en tid, återinsätta den för judarna, ta bort den igen, och sedan återinsätta den när *alla människor* är förenade efter att hans folk har uppstått. Verkar det inte uppenbart konsekvent att tro att den sjundedagssabbat som Gud välsignade och helgade är ett evigt kärleksförbund med hans folk?

Gud befäste sina bud genom att skriva dem med sitt eget finger på två stentavlor (vittnesbördets tavlor). Sedan gav han instruktioner om att de skulle förvaras på en permanent plats, inuti hans förbundsark, hans tron, i det Allra Heligaste i templet. Var tror du att Guds ark-tron finns idag? "Och Guds tempel i himlen öppnades, och hans förbundsark blev synlig i hans tempel." (Upp 11:19). Tror du inte att den verkliga arken i himlen har samma innehåll som den symboliska arken på jorden som var byggd efter sin förebild?

Av alla åsikter är det den här som fascinerar mig mest: När Gud skrev sina bud på sten var det bara det fjärde budet (hans sjundedagssabbat) som han inledde med orden "TÄNK PÅ". Kan någon vara snäll och förklara för mig varför det är det enda budet som den kristna kyrkan vill glömma? "För så säger Herren GUD, Israels Helige: Genom att vända om och vara stilla ska ni bli frälsta, i stillhet och förtröstan ska ni vara starka. Men ni ville inte." (Jes 30:15). Min medförfattare påstod att denna vers var hennes livs vers i många år. Det ironiska är att hon aldrig citerade de fyra sista orden: "Men ni ville inte". Hon insåg inte vad Herren försökte säga till henne i denna vers förrän hon firade sin första sabbat.

Låt oss repetera några av bevisen från Bibeln som vi har studerat så här långt, för att hjälpa oss att förklara varför vi inte borde glömma det som skapades för vår skull, det som Gud bad oss att *komma ihåg*:

1. Gud instiftade sabbaten vid skapelsen. Han välsignade och helgade den sjunde dagen. Detta är det enda skälet som ligger till grund för vår veckocykel. (1 Mos 2:2-3).
2. Gud gjorde sabbaten för människans skull. (Mark 2:27). Adam och Eva var de enda människorna i Edens trädgård. Om Gud gjorde sabbaten för dem firade de den uppenbarligen och njöt av sina sabbater tillsammans med honom, särskilt efter deras ödesdigra fall. Sabbaterna

var de dagar då de kunde göra ett uppehåll i det hårda arbete som var deras straff, och återigen vila i sin Återlösare.

3. Abraham och hans efterkommande höll alla Guds bud, inklusive sjundedagssabbaten. (1 Mos 26:4-5).
4. Gud begärde att Mose och Israels barn skulle hålla hans sabbatslag *innan* han gav dem de tio buden. (2 Mos 16:4, 26-30).
5. Gud befäste sina tio bud – i sten, med sitt eget finger – för att understryka deras gudomliga och moraliska prioritet för Israels barn som hade glömt bevisen för deras grundläggande natur under sin fyrahundra år långa fångenskap. Han la särskild vikt vid att *tänka på* hans sjundedagssabbat. (2 Mos 20:8-11).
6. Jesus, konungarnas Konung och herrarnas Herre, gav oss en förebild. Medan han var på jorden som *Människosonen* gjorde han det till en *vana* att fira varje sabbat genom att vara med på gudstjänster. (Luk 4:16).
7. När Jesus profeterade om händelser som skulle äga rum fyrtio år efter hans död (år 70 e.Kr. när Jerusalem förstördes), underströk han det faktum att hans efterföljare fortfarande skulle helighålla hans heliga veckosabbat. (Matt 24:20).
8. Jesus sa att han inte kom för att upphäva lagen utan för att fullborda den i dess högsta andliga mening. Han förkunnade med eftertryck att inte en enda ”bokstav eller en enda prick” skulle förändras förrän himmel och jord förgås. (Matt 5:17-18).
9. Kristi lärjungar höll sabbaten efter korsfästelsen (Luk 23:56; Apg 13:14, 42-44; 16:13; 18:4). Det finns ingen notering i Nya Testamentet (som skrevs ända fram till sextio år efter Kristi död) om att sjundedagssabbaten skulle ha ändrats eller tagits bort.
10. Det gamla förbundet omfattade de tio buden. (2 Mos 24:3-4, 7-8; 5 Mos 31:24-26).

11. Det nya förbundet omfattar de tio buden. (Jer 31:31-33; Heb 8:8, 10).
12. Allt kött – alla Gud återlösta människor – kommer att fira sabbaten i de nya himlarna och på den nya jorden i all evighet. (Jes 66:22-23).

Att veta att Gud inte förändras gör att jag känner en stark förvisning. (Mal 3:6; Heb 13:8). En av de viktigaste läxorna jag lärt mig i livet är att konsekvent agerande hjälper till att utveckla förtroende och om jag kan lita på en människas ord då kan jag lita på den personen. Gud sa: "Jag kommer inte bryta mitt förbund, det mina läppar har sagt ska jag inte ändra." (Ps 89:35). Jag är övertygad om att Gud inte hade för avsikt att ändra den lag som representerade hans kärleksfulla natur och som var uttrycket för hans fullkomliga vilja. Jag vet också utan tvekan att jag kan lita på hans ord, för han ljugar aldrig.

Sabbatens Herre lovade att sända oss den Helige Ande om vi lydde honom genom att *hålla hans förbund*. "Om ni älskar mig, så håll mina bud. Och jag ska be Fadern, och han ska ge er en annan Hjälpare, för att han ska vara hos er för alltid." (Joh 14:15-16). Kristus, vår upphöjde Frälsare, ger oss ånger och förlåtelse för våra synder. Han ger också den Helige Ande till dem som lyder honom: "Honom har Gud med sin högra hand upphöjt till furste och frälsare, för att ge Israel omvändelse och syndernas förlåtelse. Och vi är hans vittnen till detta, och det är också den Helige Ande som Gud har gett åt dem som lyder honom." (Apg 5:31-32).

Hur väl tror vi att vi känner denne kärlekens Gud, universums helige och rättfärdige Skapare? Om vi påstår att vi känner honom utan att hålla hans bud kallar Bibeln oss för lögnare: "Den som säger: Jag känner honom, och inte håller hans bud, är en lögnare och sanningen finns inte i honom. Men den som håller hans ord, i honom är verkligen Guds kärlek fullkomnad. Därav vet vi att vi är i honom. Den som

säger sig förbli i honom är också skyldig att vandra så som han vandrade.” (1 Joh 2:4-6).

Vill du på allvar att Gud ska fullkomna sin kärlek i dig? Är det ditt hjärtans längtan att förbli i Kristus och att känna Herren *av egen erfarenhet*? Vill du i så fall komma till Gud med samma ödmjuka inställning som Kristus gjorde?

Se, jag kommer: i bokrullen står det skrivet om mig. Att göra din vilja, min Gud, är min glädje, för din lag är i mitt hjärta.

- Ps 40:8, 9 (Se även Heb 10:7)

Vill du följa Bibelns råd att vandra i hans fotspår, följa Guds tio bud och värna om den sjundedagssabbat (lördag) som han har gjort särskilt för dig? Jesu Kristi nåd, Guds kärlek och den Helige Andes gemenskap kommer att utgjutas över dig på ett nytt och fantastiskt sätt när du varje vecka firar den dag som Herren gjorde för din skull!

8

Det är ingen hemlighet - Katolska kyrkan påstår sig ha gjort ändringen

Jag betraktar mig själv som en sann protestant. Eftersom jag inte vet vilken övertygelse du har vill jag klargöra något i början av detta kapitel. Vi kommer snart att se närmare på några anspråk och kommentarer som gjorts offentligt av Katolska kyrkan. Jag håller inte med om den auktoritet som detta religiösa system anser sig vila på. Men jag vill uttrycka min övertygelse om att Gud har sitt folk i alla samfund – inklusive den Romersk-katolska kyrkan. Gud ser till hjärtat och dömer människor på individuella grunder, efter deras

uppriktighet. Jag har många underbara katolska vänner som är hängivna kristna. Jag har också många uppriktiga kristna vänner som är protestanter och som firar söndagen. Jag håller inte med någon av dessa grupper när det gäller sabbaten, men Gud har inte utsett mig till att döma någon av dem. Syftet med detta kapitel är att presentera publice-rade anspråk som påvesystemet gjort när det gäller sön-dagsfirande och protestantism.

Hur mycket känner du till om den protestantiska reform-ationen? Sorgligt nog vet de flesta i dagens generation myc-ket litet. Den hade sina rötter i den sena medeltiden, när reformatörerna John Wycliffe och Jan Hus konfronterade korruptionen inom den Romersk-katolska kyrkan. Men det var en katolsk munk vid namn Martin Luther som skakade påvesystemet med reformation under femtonhundratalet. Plågad av osäkerhet gällande Guds kärlek och sin egen frälsning studerade Luther Bibeln för att komma ur sin egen andliga kris. Han upptäckte de stora bibelsanningarna om rättfärdiggörelse och frälsning av nåd, genom tro. Ge-nom att spika upp sina *nittiofem teser* på kyrkporten i Wit-tenberg tände Luther gnistan till den protestantiska re-formationen som svepte över landet med rop om "sola scriptura" – *Bibeln och endast Bibeln!*

Nu har en spricka i denna "Endast Bibeln"-doktrin gjort protestantismens budskap suddigt. Enligt den historiska definitionen är protestanter de som protesterar mot påvens anspråk på högsta auktoritet när det gäller frågor som rör den religiösa tron. Vi är de som tror på Bibeln och accepte-rar dess högsta auktoritet i egenskap av Guds ord. Det är åtminstone vad vi borde vara. Men visste du att Katolska kyrkan förebrår söndagsfirande protestanter för att de inte håller sig till skriften? Begrunda detta citat från prästen John O'Brien: "Men eftersom lördag, inte söndag, är den dag som tydligt anges (som Herrens sabbat) i Bibeln, är det inte märkligt att icke-katoliker, som bekänner sig ta sin re-ligion direkt från Bibeln och inte från kyrkan, helighåller

söndag istället för lördag? Ja, det är förstås inkonsekvent, men ändringen gjordes ungefär 1500 år innan protestantismen föddes. De (protestanter) har fortsatt att följa denna tradition trots att den vilar på Katolska kyrkans auktoritet och inte på någon uttrycklig text i Bibeln. Detta helighållande kvarstår som en påminnelse om den moderkyrka som icke-katolska sekter bröt sig loss ifrån, som en pojke som rymmer från sin mor men fortfarande bär en bild av sin mor eller en hårlock från henne i fickan.” (The Faith of Millions, sid 421, 422).

Det är ingen hemlighet! Katolska kyrkan gör anspråk på att ha överfört sjundedagssabbatens helighet till söndag: ”Självklart gör Katolska kyrkan anspråk på att förändringen var hennes verk. Och den handlingen är tecknet på hennes kyrkliga makt och auktoritet i religiösa frågor.” (Faith of our Fathers, sid 14, C. F. Thomas, kardinal Gibbons kansler). Detta lärs ut allmänt i deras katekes och i andra kyrkodokument.

Vi ska ta en snabb titt på några katolska kommentarer snart. Men först har jag några frågor. Har de rätt att göra detta anspråk? Har det påvliga systemet makt att ändra Guds bud? Är det sant att kristnas tillbedjan på söndagen enbart är grundad på påvens ord? De flesta protestantiska lekmän som jag har talat med tror att det måste finnas någon biblisk auktoritet för att fira söndagen som om det vore Herrens sabbat. Till och med några pastorer som jag har träffat kommer med genomskinliga och kraftlösa påstående om att det finns stöd i Bibeln. Du vet förstås redan min inställning i denna fråga, men låt mig citera andra samfundsledare.

Den store baptistledaren dr. E.T. Hiscox skrev ”Baptist Manual”. Det här är vad han hade att säga om sabbaten: ”Det fanns och finns en befallning att helighålla sabbatsdagen, men den sabbatsdagen var inte söndag. Men man säger snabbt och litet triumferande, att sabbaten överfördes från den sjunde till den första dagen i veckan, med alla dess

plikter, förmåner och påföljder. Eftersom jag verkligen vill ha information om detta ämne, som jag har studerat i många år, undrar jag: Var kan man hitta beskrivningen av en sådan överföring? Inte i Nya Testamentet, absolut inte. Det finns inga bevis i Bibeln för att sabbaten skulle ha ändrats från den sjunde till den första dagen i veckan.” I en predikan på baptisternas pastorsmöte gjorde dr. Hiscox dessa uttalanden: ”För mig verkar det obegripligt att Jesus under tre års samtal med sina lärjungar, när han ofta talade med dem om sabbatsfrågan och diskuterade den i några av dess olika aspekter och befriade den från dess falska (judiska traditionella) fernissa, aldrig nämnde någon överföring av denna dag. Likaså att han under de fyrtio dagarna efter sin uppståndelse inte antydde något sådant. Anden som gavs för att påminna dem om allt som han hade sagt till dem, tog heller inte upp denna fråga så vitt vi vet. Inte heller de inspirerade lärjungarna diskuterade eller tog upp detta ämne när de predikade evangelium, grundade församlingar och gav råd och instruktioner till de församlingar som de hade grundat.

Jag är förstas väl medveten om att söndagen kom i bruk tidigt i kristenhetens historia som en religiös dag, vilket vi får veta från kyrkofäderna och från andra källor. Men så synd att den kommer brännmärkt med hedendomens märke och döpt med solgudens namn och att den sedan har adopterats och helgats av det påvliga avfallet och testamenterats som ett heligt arv till protestantismen.” (New York Examiner, 16 nov 1893).

D. L. Moody på Moody Bible Institute skrev: ”Sabbaten var bindande i Eden och har varit det ända sedan dess. Detta fjärde bud börjar med orden ”tänk på”, vilket visar att sabbaten redan existerade när Gud skrev lagen på tavlor av sten på Sinai berg. Hur kan människor påstå att just detta bud har avskaffats när de erkänner att de andra nio buden fortfarande gäller?” (Weighed and Wanting, sid 47).

”Jag tror uppriktigt att detta bud (det fjärde, sabbatsbudet) är lika bindande idag som det någonsin varit. Jag har talat med människor som har sagt att det har blivit upphävt, men de har aldrig kunnat peka på något ställe i Bibeln där Gud upphävde det. När Kristus var på jorden gjorde han inget för att ogiltigförklara det. Han befriade det från de begränsningar som de skriftlärde och fariséerna hade belastat det med och gav det dess rätta plats. ”Sabbaten blev till för människans skull, och inte människan för sabbatens skull.” Den är lika genomförbar och nödvändig för människor idag som den någonsin varit tidigare, faktiskt mer än någonsin tidigare eftersom vi lever i en så intensiv tid.” (Weighed and Wanting, sid 46).

Jag skulle kunna ta fram citat ur den historiska litteraturen från nästan alla söndagsfirande protestantiska organisationer som helt enkelt erkänner att det inte finns något bibliskt stöd för att helighålla söndagen. Teologer från alla samfund, som har studerat sabbatsfrågan, håller med. Jag uppskattade detta uttalande som är tillräckligt kortfattat för att ta med här: ”Den sjunde dagens heliga namn är sabbat. Detta faktum är för tydligt för att det ska behövas något argument ... (2 Mosebok 20:10 citeras) ... På denna punkt har man i alla tider erkänt ordets tydliga undervisning... Lärjungarna tillämpade inte sabbatsbudet en enda gång på den första dagen i veckan ... den dårskapen överläts åt en senare tid. Inte heller låtsades de att den första dagen hade ersatt den sjunde.” (Southern Baptist Joseph Judson Taylor, The Sabbath Question, sid 14-17, 41).

Sannerligen en dårskap! Inser du att Gud satte sitt auktoritetsmärke på sin heliga sjundedadssabbat? Precis som en jordisk monarks sigill omfattar namn, titel och domän, så tog Gud med dessa referenser i sitt fjärde bud: ”Tänk på sabbatsdagen, så att du håller den helig. ... Den sjunde dagen, är HERRENS, din Guds sabbat. ... För på sex dagar gjorde HERREN himlen och jorden och havet och allt som är i dem, och vilade på sjunde dagen. Därför har HERREN

välsignat sabbatsdagen och helgat den.” (2 Mos 20:8-11). Gud satte sitt ”sigill” på sabbaten. Själva namnet ”sabbat” bär Guds auktoritetsmärke. Det hebreiska ordet för sabbat är *shabbath*. Låt oss dela upp det hebreiska ordet och lägga märke till det uttalande som Gud gjorde om sin heliga dag. *Sha* betyder *den evige*. *Ab* är roten till ordet *Abba* som betyder *Fader*. *Bath* eller *Beth* betyder *någons hus* eller *någons tecken*. Sammansatt till *shabbath* innehåller de ett kraftfullt vittnesbörd – *Den evige Faderns tecken*. ”Sannerligen, mina sabbater ska ni hålla, för de är ett **tecken** mellan mig och er, genom alla släktled, för att ni ska veta att jag är HERREN som helgar er.” (2 Mos 31:13, kursivering tillagd).

Tidiga kristna erkände Guds auktoritetsmärke. Under församlingens historia under det första århundradet finner du inga diskussioner om sabbaten. Men under de följande trehundra åren berättas om mycket debatterande. Kyrkohistorien avslöjar att den romerska regeringen först försökte sudda ut Guds sabbatsbud. De mötte hårt motstånd mot övergången från tillbedjan på sabbaten till tillbedjan på söndagen från dem som var trogna. Det romersk-katolska påvedömet visste hur de skulle handskas med sådant motstånd. Vid konciliet i Laodicea år 364 e.Kr. stiftades en lag (Canon XXIX) som påbjöd: ”Kristna ska inte judaisera och vara sysslolösa på lördagen utan arbeta på den dagen. Men Herrens dag ska de särskilt hedra, och eftersom de är kristna ska de om möjligt inte utföra något arbete på den dagen. Men om man kommer på dem med att judaisera ska de utestängas från Kristus.” (Charles J. Hefele, *A History of the Christian Councils*, Band. 2, sid 316).

Utfärdandet av detta dekret bevisar två saker för mig. För det första, kristna tillbad fortfarande på sabbaten mer än trehundra år efter att Kristus stigit upp till himlen. Det var därför den Romersk-katolska kyrkan var tvungen att vidta åtgärder emot dem. För det andra, det romerska påvedömet var villigt att utrota dem som följde Guds nedtecknade

instruktioner istället för det system som människor hittat på. Historiker berättar att i kraft av denna lag blev straffet för att tillbe på sabbaten *döden*! Många blev martyrer. Ännu fler fogade sig för att rädda livet. Kommer historien att upprepas?

Vem bär ansvaret för att ha påbörjat denna kontrovers, denna mänskliga tradition att helighålla söndagen? Genom att verka genom mänskliga redskap skaffade Satan sig möjlighet att förstöra tecknet på Guds auktoritet, Herrens heliga sabbatsdag. Satan vill "bli lik den Allrahögste". (Jes 14:14). Ända sedan han frestade Eva i Edens trädgård har ärkefienden fortsatt att föra in tvivel och otro mot Guds ord för att få fotfäste i våra liv. Satan vill göra söndagen till tecknet på sin auktoritet. Genom att manipulera den dag och tid som föreskrivits i Guds bud, har han nu många förledda människor som tillber den sanne Guden, på en dag som bara har auktoriserats genom hans inflytande över ett religionssystem – ett system som hånar de flesta protestanter. Begrunda följande korrespondens:

Thomaston, Georgia

22 maj 1954

Till Påve Pius XII, Rom, Italien

Bäste herre,

Är den anklagelse sann som protestanter riktar mot er? De säger att ni har ändrat sjundedagssabbaten till den så kallade kristna söndagen som är identisk med veckans första dag. Om det stämmer, när genomförde ni förändringen och med vilken auktoritet?

Högaktningsfullt

J. L. Day

Svaret:

THE CATHOLIC EXTENSION
MAGAZINE

180 Wabash Ave., Chicago, Illinois
(med påve Pius XII's välsignelse)

Bäste herre,

När det gäller ändringen från helighållande av den judiska sabbaten till den kristna söndagen vill jag rikta er uppmärksamhet mot följande fakta:

1. Att protestanter som accepterar Bibeln som det enda rättesnöret för tro och religion, givetvis borde gå tillbaka till att helighålla sabbaten. Det faktum att de inte gör det, utan tvärtom helighåller söndagen, får dem att framstå som förslappade i varje tänkande människas ögon.
2. Vi katoliker accepterar inte Bibeln som det enda rättesnöret för vår tro. Förutom Bibeln har vi den levande kyrkan som rättesnöre för att vägleda oss. Vi säger att denna kyrka som inrättades av Kristus för att undervisa och vägleda människor genom livet, har rätt att ändra Gamla Testamentets ceremoniallagar och därför accepterar vi hennes ändring av sabbaten till söndag. Vi säger rakt ut: "Ja". Kyrkan gjorde denna förändring och stiftade denna lag liksom hon har stiftat många andra lagar, som fredagsfastan, det ogifta prästerskapet, lagarna om blandäktenskap, reglering av katolska äktenskap och tusen andra lagar.
3. Vi säger också att av alla protestanter är sjundedagsadventister den enda grupp som resonerar korrekt och är konsekventa i sina läror. Det är alltid litet skrattretande att se de protestantiska samfundet genom sin förkun-

nelse och sina regelverk kräva att söndagen ska helighållas, något som det inte står något om i Bibeln.

Med vänlig hälsning

Peter R. Tramer, redaktör

Om man tänker efter, är det inte lustigt att protestanter, som bekänner sig följa Bibeln och endast Bibeln, kräver att söndagen ska helighållas och försöker stödja söndagslagar? Katoliker tycker att det är "skrattretande," eftersom det inte finns något stöd i Bibeln för denna fasta ståndpunkt.

Men många protestanter säger: "Vad spelar det för roll? Jag avsätter i alla fall en dag till att tillbe Herren!" Andra säger: "Jag helighåller alla dagar." Det som saknas i deras resonemang är att Gud välsignade och helgade *dagen* – inte *vilan*. Och Guds definition av att *helighålla* en dag är att upphöra med allt världsligt arbete (2 Mos 20:8-11), att avstå från att köpa och sälja (Neh 10:31; 13:15-22), och att fokusera på honom som är vår glädje, istället för på världsliga nöjen. (Jes 58:13-14). *Ingen kan helighålla alla dagar i Herrens ögon!* Och något som är ännu viktigare, bara Gud kan välsigna och helga en dag och förklara den helig för honom, som han gjorde med sabbaten när han kallade den för "min heliga dag."

Guds vägar är högre än våra vägar. De verkar inte alltid logiska för oss. Kommer du ihåg berättelsen om Naaman, befälhavaren över den syrisk armén som drabbades av lepra? Berättelsen finns i 2 Konungaboken, kapitel 5. När Herrens profet Elisa, skickade ett meddelande till honom att han skulle doppa sig sju gånger i den grumliga floden Jordan för att bli helad, kände sig Naaman förolämpad. Men hans tjänare övertalade honom att prova Guds sätt. När han doppade sig en gång, två gånger ... sex gånger, måste Naaman ha känt sig löjlig. Tänk om han hade slutat efter den sjätte gången? Då hade han inte blivit helad. Men

när han doppade sig den sjunde gången i Jordan blev han helad. Varför? För att Gud hade lagt välsignelsen över den *sjunde* gången. Kan du se sambandet med Guds välsignelse över den sjunde dagen?

Avsåg Gud att hans sabbat bara skulle vara en religiös sedvänja? Nej! Han skapade den för att den skulle vara en dag när vi skulle fira vår gemenskap med honom. *Dagen* är bara en yttre symbol för vem vi erkänner som den högsta auktoriteten i våra liv. Detta är ingen oviktig sak. Om det är något som jag beundrar hos Katolska kyrkan så är det den ställning som de så tydligt intar, att det får allvarliga konsekvenser om man bryter mot sabbaten. De har rätt när de förkunnar att sabbatsbrott är *avfall, att vända sig bort* från Guds sanningar. Katolska kyrkan tar också tydligt åt sig äran för att ha ändrat dagen för tillbedjan från sjundedags-sabbaten (lördag) till söndag - som "tecknet på hennes kyrkliga makt och auktoritet i religiösa frågor". För mig som protestant är denna fråga av stor vikt. Ger Bibeln kyrkan auktoritet att ändra Guds ord eller villkoren i hans förbund? Låt oss helt kort se på följande råd från Bibeln, där författaren till Hebréerbrevet jämför Guds förbund (testamente) med en människas testamente. "För där ett testamente finns, är det ju nödvändigt att han som skrev det är död, för ett testamente blir giltigt först genom döden, eftersom det inte träder i kraft så länge den som upprättade det lever." (Heb 9:16-17). Precis som det gamla förbundet inte trädde i kraft förrän det hade ratificerats genom blodet från en tjur, så trädde inte det nya förbundet med sina bättre löften i kraft förrän det hade ratificerats genom Kristi blod som utgöts på korset. Och när det väl hade ratificerats kunde, enligt aposteln Paulus, ingen människa göra några tillägg eller ta bort något från förbundets villkor: "Bröder, jag talar på mänskligt vis: Även om det gäller en människas testamente (ett förbund som bara är mänskligt), är det ingen som kan upphäva det eller lägga till något när det har vunnit laga kraft (ratificerats, bekräftats)." (Gal 3:15).

När bytte människor ut Guds sjundagedagsabbat mot helighållande av söndagen, som dag för tillbedjan? Historien är tydlig gällande det faktum att detta inte infördes förrän flera hundra år efter att Kristus blivit korsfäst. Om inget kan läggas till eller tas bort från det förbund som Kristus ratificerade med sitt eget blod, hur kan söndagsfirande vara en del av det nya förbundet?

Det enda minnesmärket i Nya Testamentet för att komma ihåg Kristi uppståndelse är dopet som han påbjöd. (Matt 28:19). Paulus förklarar att vi begravs i dopgravens vatten, vilket representerar Kristi död, och att vi uppstår ur vattnet liksom han uppstod. (Rom 6:4-5). Före sin död instiftade Kristus nattvardsgudstjänsten till minne av hans korsfästelse. Brödet skulle påminna oss om hans sönderbrutna kropp som offrades en gång för alla människors skull (Heb 10:10), för att vi skulle helgas. Druvsaften i bågaren skulle påminna oss om hans dyrbara blod som utgöts för att rena oss från synd. (1 Joh 1:7).

Kristus var tydlig med att inkludera både dopet och nattvarden som delar i det nya förbundet innan han ratificerade det med sitt blod. Om han hade velat ändra den dag då vi ska tillbe Gud från lördag till söndag, då kunde han definitivt ha gjort det vid den sista måltiden. Men det gjorde han inte! Förändringen gjordes i hans "sista vilja och testamente" – av människor, efter hans död. Paulus vill ge oss ett varningens ord: "Se till att inte någon rövar bort er genom filosofi och tomt bedrägeri, efter människors traditioner ... och inte efter Kristus." (Kol 2:8). Med andra ord, acceptera inte en förfälskning.

Jag vill citera något som jag hittade på "MaryOnLine," som tills helt nyligen fanns på den katolska hemsidan www.immaculateheart.com. Tyvärr tog de bort detta värdefulla websegment när de uppdaterade sin hemsida. Tidigare hade MaryOnLine publicerat "Roms utmaning," en serie artiklar som publicerades 1893 i The Catholic Mirror, som förkunnade Katolska kyrkans rätt att ignorera Guds befal-

ning och ändra sabbaten från den sjunde till den första dagen. För att stödja sin inställning att protestanter erkände påvens auktoritet genom att acceptera mänskors tradition att helighålla söndagen hade de också publicerat uttalanden från flera protestantiska samfund som förklarade att Gud aldrig hade återkallat sitt bud om sjundedagssabbaten. Låt mig citera ett urval av det som tidigare fanns på denna hemsida.

MaryOnLine's redaktör skrev så här: "Den utmaning som Rom framförde för över 100 år sedan kvarstår: Antingen har Katolska kyrkan rätt eller så har sjundedagsadventisterna rätt. Det kan inte finnas något annat alternativ. Om man inte väljer något av dessa alternativ kollapsar hela doktrinen om Sola Scriptura, och med den kollapsar den pelare som hela protestantismen vilar på. Det man har kvar är en påhittad religion, en påhittad Gud och en påhittad uppsättning tros punkter som passar människors syften, men inte Skaparens. Som Satan och Luther före dem har protestanter framfört denna trosbekännelse i handling och tanke, även om de inte gjort det med ord: "Jag vill inte tjäna". Utmaningen kvarstår. Ändå får man inget svar, inte från något evangeliskt, fundamentalistiskt eller ordinärt protestantiskt samfund någonsans. Sist och slutligen är det Katolska kyrkans tydliga auktoritet, som hon har fått av Gud själv, som styr."

Här är ett annat citat från The Catholic Mirror som jag fann på denna hemsida. Det består av ett antal stycken men är väl värt att begrunda. Katolska kyrkan är väl insatt i detta ämne, Guds heliga sabbatsdag: "Läraren (protestanternas lärare, Bibeln) kräver bestämt på varje sida att lagen som gäller sabbaten följs varje vecka...den lärarens lärjungar har inte en enda gång under mer än trehundra år följt den gudomliga föreskriften! Metodisterna, denna stora samling bibelkristna, har förkunnat att sabbaten aldrig har upphävts...Guds skrivna ord föreskriver upprepade gånger och med eftertryck, att han absolut ska tillbes på lördagen..."

De avser att bara följa Bibeln som lärare, ändå åsidosätter de den enda läraren på ett nesligt sätt inför hela världen, och antar lära och praxis från Katolska kyrkan – hon som är 'moder till styggelserna', när det passar deras syften att kalla henne så. Detta gör de trots de mest fruktansvärda hotelser som uttalats av Gud själv mot dem som inte lyder budet: Tänk på sabbatsdagen, så att du håller den helig. Innan vi avslutar denna artikelserie ber vi våra läsare återigen att uppmärksamma våra rubriker som presenterar både:

1. Den kristna sabbaten, den äkta avkomman från unionen mellan den Helige Ande och Katolska kyrkan, hans partner.

2. Protestantismens anspråk på att ha någon del i den visade sig vara grundlösa, självmotsägande och självdestruktiva.

Om det första påståendet behöver man inte argumentera så mycket. Katolska kyrkan ändrade dag från lördag till söndag mer än tusen år innan det fanns någon protestant, i kraft av hennes gudomliga uppdrag... Den protestantiska världen fann vid sin födelse att den kristna sabbaten var för starkt förankrad för att man skulle motarbeta dess existens. Den tvingades därför att gå med på arrangemanget och har på så sätt i mer än trehundra år bekräftat kyrkans rätt att ändra denna dag. Den kristna sabbaten är därför än i denna dag den Katolska kyrkans erkända avkomma, i egenskap av partner till den Helige Ande, utan några som helst invändningar från den protestantiska världen.

Men låt oss nu ta en titt på vårt andra påstående, med endast Bibeln som lärare och vägvisare när det gäller tro och moral. Denna lärare (Bibeln) förbjuder med stort eftertryck all ändring av denna dag och har starka skäl till det. Befallningen uppmanar till ett 'evigt förbund'. Den dag som läraren befäller att man ska hålla har aldrig någonsin hållits. *Därigenom utvecklar man ett avfall* från en princip som man antagit som orubblig. Detta är självmotsägande, löjväckande och följaktligen självdestruktivt.

Man har heller inte nått gränsen för bristande moral än. Långt därifrån. Deras förevändning för att lämna Katolska kyrkans sköte var att den avfallit från sanningen, så som den framställs i det skrivna ordet.

De antog det skrivna ordet som sin enda lärare. Så fort de hade gjort det, övergav de det snabbt, som dessa artiklar åtskilliga gånger har visat. Med en motsträvighet som är lika avsiktlig som felaktig, accepterar de Katolska kyrkans lära i direkt motsats till deras enda lärares tydliga, oförändrade och konstanta lära när det gäller den mest grundläggande doktrinen i deras religion. Därigenom framhäver de situationen i vad man lämpligen skulle kunna kalla en parodi, en villfarelse och en snara.”

Det är ett djärvt uttalande, eller hur? Men allvaret i deras anklagelse mot protestanter som accepterar ändringen till söndag, att ”därigenom utvecklar man ett avfall” är korrekt. Sabbatsfirande handlar om lojalitet mot Gud. Jag måste hålla med Katolska kyrkan denna gång. Enligt Bibeln är brott mot sabbaten avfall. Faktum är att detta är Satans strategi för att framkalla separation mellan Gud och människor. Ser du hur Satan försöker upprätta sitt auktoritetsmärke genom att upphöja en förfälskning över Guds ords sanna sabbat? När du fortsätter läsa denna bok hoppas jag kunna bevisa från Bibeln att kristna har blivit förledda av en lära från Beelsebul! Vi kan lugnt kalla den för *mänsklig tradition*.

I sin överflödande nåd har Gud haft overseende med vår okunnighet i det förflutna. ”Därför har Gud haft overseende med okunnighetens tider, men nu förkunnar han att alla människor överallt ska omvända sig. För han har fastställt en dag då han ska döma världen med rättfärdighet, genom den man som han har bestämt till det.” (Apg 17:30-31). Den sovande församlingen behöver väckas till sanningen om Herrens dag! För att avsluta detta kapitel skulle jag inte

kunna säga det bättre än genom detta citat från Catholic Mirror, daterat december 1893: ”Logik och vanligt sunt förnuft kräver att man accepterar det ena eller det andra av dessa alternativ: Antingen protestantism och helighållande av lördag, eller katolicism och helighållande av söndag. En kompromiss är omöjlig.”

9

Att fira vår helgelse

Har du någonsin undrat: Hur kan jag känna till Guds vilja? Angelägen om att hitta ett svar som var tydligt och klart vände jag mig till Bibeln och upptäckte: ”Detta är Guds vilja, er helgelse.” (1 Tess 4:3). Men vad innebär det för mig i min vardag?

Helgelse. Om det är Guds vilja för oss, tror du inte att det är avgörande att vi helt och fullt förstår vad det betyder? Vad är det? Hur kan vi uppnå det? Hur kommer vi att veta när vi upplever det? Vad har sabbaten med det att göra?

Kristna använder ofta ordet ”helgelse” på ett lättvindigt sätt när de talar, medan de har en vag insikt om vad det innebär i deras liv. Att vara *helgad* innebär att vara ”avskild” till Guds ära – att vara avskild från världsliga ting och onda handlingar. En synonym till *helgelse* är ”helighet”. Att vara *helgad* innebär att vara *gjord helig*. När Guds Helige Ande – helighetens Ande – lever i oss och leder oss, då kan vi lita på att Gud verkar i oss för att få våra egna gärningar att stämma överens med hans Sons helighet. Aposteln Petrus säger faktiskt till oss att eftersom vår himmelske Fader är helig ska vi, hans barn, leva ett *alltigenom* heligt liv. Gud vill inte att vi ska drabbas av syndens konsekvenser, så han säger kärleksfullt till oss: ”Var heliga, för jag är helig.” (1 Petr 1:15-16).

Får ämnet helighet dig att känna dig illa till mods? Det kanske beror på att du är bekant med vad man kallat *helighetsrörelserna* i kyrkan. Dessa rörelser kommer i allmänhet ur en uppriktig önskan att komma närmare Gud, men det är många helighetsrörelser som har skadat hans rykte. Det är lätt att förstå varför. Man fokuserar på hur saker och ting ser ut på ytan och kokar ihop regler för att begränsa människors beteende enligt en inskränkt *mänsklig uppfattning* om helighet. Sorgligt nog blir resultatet ofta inget annat än kall lagiskhet, tomt prat och hyckleri.

Denna utvändiga filosofi lurade fariséerna. De blev fåfänga, självgoda, dömande och hycklande. Med religiöst självförtroende agerade de med en "heligare än du-attityd". Jesus kallade dem bedragare och jämförde dem med "vitkalkade gravar". (Matt 23:27). På utsidan *verkade* de vara helt och hållet renade, på insidan höll de på att ruttna. Sann helighet är rotad i ödmjukhet, att ha samma ödmjuka sinne som vår Herre och Frälsare, Jesus Kristus. (Fil 2:5-8).

I stället för att se till det yttre ser Gud till hjärtat. (1 Sam 16:7). Och enbart mänskliga ansträngningar kan inte leda till *hjärtats* helighet. Det allra bästa vi kan åstadkomma är att *överlåta* kontrollen över våra liv till Gud. Vi måste låta honom genomföra sin vilja i oss när han förenar oss med Kristus. Helighet är en frukt som bara växer fram ur vår förening med Kristus. När vi lever i *återlösningens verklighet i Kristus* ingjuter Gud sin kärlek och kraft i oss genom sin Ande. Med andra ord, Gud ger oss kraft att svara honom i helig rättfärdighet, genom att *göra rätt*. När vi har en personlig relation till Kristus är vi inte längre maktlösa emot synden. Som Paulus sa: Vi måste inse att vi har "befriats från synden och (då) ... blir er frukt (attityder och handlingar som kommer fram) att ni helgas och till slut får evigt liv." (Rom 6:22).

De flesta av oss är bekanta med doktrinen om *rättfärdighet genom tro*. Jag har goda nyheter. Helgelse kommer ock-

så genom tro! Helgelse är Guds verk i oss, vilket gör oss rättfärdiga! Det är Gud som har skiljt oss från det onda. Det är Gud som verkar i oss för att göra oss heliga. När vi samarbetar med Kristus ger han oss sitt liv och omvänder oss till sina avbilder. Paulus sa faktiskt att Kristus i oss är vårt enda "härlighetens hopp". (Kol 1:27). I motsats till ytligheten i många så kallade helighetsrörelser renar Kristi liv oss inifrån och ut. När hans verk genomförs i oss får vi kraft att vandra i hans heliga fotspår. Bibeln beskriver vårt beroende av Gud för att bli heliga:

- Kristus är vår helgelse. (1 Kor 1:30).
- Vi har blivit helgade genom att Kristus offrade sin kropp, en gång för alla. (Heb 10:10)
- Vi helgas genom Kristi blod, det eviga förbundet. (Heb 10:29; 13:12).
- Vi helgas genom tro på Kristus. (Apg 26:18).
- Vi helgas av Gud Fadern och bevaras i Jesus Kristus. (1 Tess 5:23; Jud 1:1).
- Vi helgas genom Guds sanning, den heliga Bibeln. (Joh 17:17; Ef 5:26).
- Vi helgas genom den Helige Ande. (2 Tess 2:13; 1 Kor 6:11).
- Vi helgas genom Anden för att vi ska lyda. (1 Petr 1:2).

Oj, där är det där ordet igen – lydnad. Ja, vi har en samarbetsroll när det gäller att utveckla helighet. Paulus sa att vår del är att överge syndigt beteende för att bli "ett kärl till heder, helgat och användbart för husets herre, och redo till allt gott verk". (2 Tim 2:21). Han förklarade att lydnad leder till rättfärdighet. (Rom 6:16). Med Kristus som vår lärare blir våra tankar förnyade. Vi kommer att överge vårt tidigare beteende och, som Paulus vidhåller, *klä oss i vår nya natur* "som är skapad efter Gud i sanningens rättfärdighet och helighet". (Ef 4:20-24). Jag älskar den balans som

Paulus har i sina skrifter. Å ena sidan framhåller han Guds löfte att utföra ett helgande verk i oss. Å andra sidan uppmantrar han oss att göra vår del för att samarbeta med Gud.

Helgelse är inte bara någon *sak* som Gud utför i oss – det är själva Kristi liv som verkar i oss. *Heliga*, det är vad vi *är* när vi är helt och fullt hängivna Herren. Det är ett tillstånd som Gud skapar i oss när vi accepterar hans styre i våra liv och väljer att följa Kristus utan reservationer. När det gäller praktiska, vardagliga handlingar måste vi *leva ut* det liv som han har lagt inuti oss. Detta är en kamp som får oss att växa och som ökar vår styrka. Paulus sa: ”Med fruktan och bävan arbeta på er frälsning.” Men han uppmanar oss att inte försöka göra detta i vår egen styrka, för han säger: ”Gud är den som verkar i er, både vilja och gärning, efter sin goda vilja.” (Fil 2:12-13). ”Den som är förenad med Herren är en ande *med honom*.” (1 Kor 6:17). Är inte det ett vackert löfte om vad Gud kommer att åstadkomma i våra liv? Genom helgelse skapas Kristi karaktär i oss. När han ger oss sin helighet gör han oss till ett med honom. Resultatet blir lydnad som kommer naturligt, när vi väl har beslutat oss för att följa honom och våra liv har tillägnats hans ändamål – vad det än kostar.

Vi kommunicerar med vår Herre genom bön och bibelstudium. Om vi har gjort ett tydligt val och vår kärlek är äkta, kommer kommunikationen spontant när vi väl har fått lära oss hur det går till. Så vi uppmanas: ”Sträva efter ... helgelse, utan vilken ingen får se Herren. Se till att ingen går miste om Guds nåd.” (Heb 12:14-15). När vi strävar efter helighet är vi helt övertygade om att helgelse är Guds verk – ett verk som vi borde följa!

Gud avsåg att sabbaten skulle vara ett firande av vår helgelse: ”Sannerligen, mina sabbater ska ni hålla, för de är ett tecken mellan mig och er, genom alla släktled, för att ni ska veta att jag är HERREN som helgar er.” (2 Mos 31:13). Sabbatsfirande fördjupar vår upplevelse av helgelse – av att vara avskild till Herrens ära. Det hjälper oss att *leva ut* hans

helgande kraft i en genomtänkt hängivenhet gentemot vår Herre och hans intressen. När vi begrundar hans oändliga kärlek återupprättar Gud glädjen i vår frälsning. Särskilt när vi tänker på att det är Gud som verkar i oss för att göra oss heliga! Vi kommer ihåg att vi inte är mindre värda än det pris han har betalat för oss med Jesu dyrbara blod. Resultatet blir en inneboende känsla av uppskattning för hans nåd och den kärlek som han slösade på oss genom sin plan med Golgata.

Syftet med sabbaten är "enhet" med Gud – en dag när vi helhjärtat koncentrerar oss på vår relation med honom. Gud vill att vi ska kalla hans heliga dag en fröjd, inte en jobbig dag. (Jes 58:13). I vår tidspressade värld kan vi tappa greppet om relationer som borde vara vår högsta prioritet. Sabbaten är en gåva av tid – tid för fullkomlig återförening med Gud och familjen – en "time out" som återupprättar och underhåller vår frid och vår glädje.

Sa inte Jesus i Markus 2:27 att han gjorde sabbaten "för människans skull"? Detta är en semesterdag som vi fått från Gud, en ledig dag från vardagens problem. På denna speciella dag kan vi strunta i världsliga krav och få in en uppiggande stund från Herren. Gud ger oss ny kraft, andligt och fysiskt. Vår värld är förorenad av synd, den snurrar okontrollerat och vår *andliga syn* blir suddig då och då, eller hur? Sabbaten är Guds lösning för att locka oss bort från världen och fokusera vår splittrade uppmärksamhet. Vi lägger undan våra världsliga intressen en hel dag och söker vår glädje i honom. Herrens avsikt var att denna dag skulle vara ett minnesmärke över hans kärlek, hans kungliga makt och vår sanna vila som vi bara finner i Kristus. Kan du se Guds gudomliga plan i detta? När vi firar hans godhet leder det till att vi varje vecka på nytt hänger oss åt att först söka hans rike och hans rättfärdighet. (Matt 6:33). "Vet ni inte att er kropp är ett tempel åt den Helige Ande, som är i er och som ni har fått från Gud, och att ni inte tillhör er själva? För ni

är dyrt köpta. Så förhärliga därför Gud i er kropp och i er ande, vilka tillhör Gud.” (1 Kor 6:19-20).

Sabbaten är en påminnelse varje vecka om att Kristus betalade priset för att köpa oss fria från syndens trældom. Vi tillhör honom. Han vill ha en nära relation med oss. Han helgade sabbatens timmar för att vi ska fira hans kärlek då, tillbe honom och glädjas åt gemenskap med familj och vänner. Men sabbatsfirandets anda är mer än en tid för tillbedjan, gemenskap och fysisk vila. Det är också en tid som vi kan använda för att verka sida vid sida med vår Frälsare och göra goda gärningar och tjäna på ett kristet sätt. Jesus sa: ”Alltså är det tillåtet att göra gott på sabbaten.” (Matt 12:12). Gud avsåg inte att vi skulle fira en ”stopp och start”-sabbat. Det är fel att bara tvärbromsa och stoppa när sabbatssignalen hörs, sitta sysslös och uttråkad, och att sedan varva upp våra motorer för att rivstarta igen så fort vardagssignalen hörs. Om vi inte firar sabbatens anda kommer vi att bli lagiska i vårt firande och ge en ynkelig bild av Gud inför våra familjer och vänner. Regler utan relationer leder till uppror!

Så hur firar vi sabbaten på ett sådant sätt att den blir en lycklig dag med helig glädje? Det finns ingen fast mall som man måste följa. Vårt sätt att fira sabbaten borde vara flexibelt så att det fyller våra personliga andliga och fysiska behov. Men det vore fel att ta dig så här långt för att visa sanningen om sabbaten, utan att ge förslag som stimulerar din egen entusiastiska hängivenhet för Guds heliga dag. Jag är ingen expert, och mina förslag är verkligen inte heltäckande. Men, om konceptet med att fira sabbaten är nytt för dig – vilket det är även för många sabbatsfirare – då kan du ha nytta av följande idéer. Dessa förslag är tänkta för familjer. Om du är singel, tillämpa dem tillsammans med vänner. Om du är den enda i familjen som har tagit emot sanningen om sabbaten, gör allt du kan för att tillämpa dessa vanor och låt Gud visa din familj att hans heliga dag är full av glädje. Om ditt agerande visar att sabbaten är en tid av

glädje är det mer sannolikt att familjemedlemmar förenar sig med dig i denna dag av fullkomlig harmoni med Herren.

Hur man firar sabbaten

1. **Förberedelser under veckan.** När vi upplever sabbatens glädje sker något intressant. Vi utvecklar en attityd som gör att vi värdesätter Guds dag som den viktigaste dagen i vår vecka. Snart upptäcker vi att vi planerar hela veckan omkring sabbaten, istället för att schemalägga alla våra förberedelser till fredagen, den "förberedelsedag" som Bibeln anger. Det gör att vi kan vara mindre stressade när vi börjar sabbaten. När sabbatsfirandet väl blivit en rytm för gemenskap med Gud, då kommer vi att ha nytta av att *alla* våra aktiviteter under veckan blir bättre organiserade.

Sabbaten är inte en dag för kommersiellt stök. Gud säger till oss att inte distraheras av att köpa och sälja. (Jer 17:27; Neh 10:31; 13:15-22). Det kräver att man planerar måltider och grovgöra i förväg. För att minimera förberedelserna på fredagen är det bra att göra klart matinköp, tvätt och mer omfattande hushållsarbete tidigt under veckan. Du kan också tänka på att tanka bilen på torsdagen.

2. **Fredag – förberedelsedagen.** Sabbaten är "mors dag" när hon ska slippa slava i köket. Håll menyn enkel, eller gör det mesta av matlagningen i förväg så att sabbatsmåltiderna bara behöver värmas och serveras.

Bli inte legalistisk genom att bli överdrivet restriktiv när det gäller att förbereda maten. Lärjungarna plockade sädesax från fältet på sabbaten. (Matt 12:1). Det var inget stort skördearbete. De bara tackte sina fysiska behov, och Jesus godkände deras agerande.

Städa huset så du kan njuta av sabbatsvilan i en välstädd omgivning. Du kanske kan duka bordet på ett speciellt sätt, pryda det med blommor och levande ljus vid

middagsdukningen. Gör något för att skapa speciella minnen och för att göra så att dina barn uppskattar glädjen under Guds heliga dag. Prova att skriva av bibellöften och gömma dem under varje tallrik. I slutet av måltiden får varje familjemedlem en godbit från Guds ord. Sätt på inspirerande musik en timme innan sabbaten, för att förbereda era hjärtan för detta speciella tillfälle.

3. **Fredag – solnedgång.** Guds system för tideräkning gäller från solnedgång till solnedgång. (1 Mos 1:5) och han tillämpade detta vid sabbaten (3 Mos 23:32). Gud hade ett bestämt syfte med detta och det är det sätt att fira sabbaten som Gud valt. När vi börjar vårt firande på fredag kväll ökar det vår vila och våra hjärtan förbereds för gudstjänsten på lördagen.

Skapa sabbatstraditioner i ditt hem. För att förhöja den speciella atmosfären som välkomnar sabbaten, tänd levande ljus och välkomna Jesus, "världens ljus". (Joh 8:12). Inled sabbaten med en speciell sång. Dra er till minnes vad denna dag representerar, uppmärksamma Gud som Skapare, Återlösare, Frälsare och den som helgar. Håll en kort familjebön och välkomna Guds speciella närvaro i ert hem.

Finns det någon favoriträtt som din familj gillar? Mexikanskt, italienskt, amerikanskt, en speciell sallad eller en matig vegetarisk gryta? Gör det till er tradition att äta detta på fredagskvällen. För att underlätta disken efteråt kan ni använda fina papperstallrikar eller porslin som är lätt att skölja av och trava upp.

Det finns ingen fastställd formel för hur man inleder sabbaten. Skapa dina egna traditioner. Gör måltiden trevlig helt enkelt, med samtal som fokuserar på berättelser om vad Herren har gjort under veckan som gått.

Om ni har gömt bibellöften under tallrikarna, be varje familjemedlem att läsa upp sitt löfte högt och att sedan göra anspråk på det löftet varje dag till nästa sabbat. Det

kommer att hjälpa dem att bevara Guds ord i sina hjärtan. Efter middagen kan familjen ta en promenad för att se på stjärnorna. Har ni ett teleskop, identifiera stjärnorna och tala om Guds skapelse, eller ha allsång i familjen. Fredag kväll är en bra tid att gå igenom och diskutera bibelstudiet innan man går till kyrkan.

Vad ni än gör, försök involvera alla familjemedlemmar. Familjer splittras för att de har så litet kvalitetstid tillsammans. Barn kommer att välkomna sabbaten med glädje om de betraktar den som en glad tid. Håll en kort bön innan familjen går till sängs.

4. **Sabbatsmorgon.** Gör sabbatsmorgnarna speciella med familjens favoritfrukost. Gå upp tillräckligt tidigt för att undvika stress innan ni åker till kyrkan. Ha en kort andakt efter frukost för att förbereda hjärta och tankar för gudstjänsten i kyrkan. Gud avsatte tid på sabbaten för ”helig sammankomst”. (3 Mos 23:3). Packa in familjen i bilen med biblar, bibelstudiehäften och anteckningsböcker – och glöm inte att ta med er kastrullerna om ni ska stanna för gemensam middag i kyrkan. Gör åkturen till kyrkan till en trevlig stund genom att sjunga sånger eller repetera bibellöften. Snälla, förstor inte sabbaten genom att tjafsa på vägen till kyrkan. Sabbatsskolan är utformad för att vara trevlig för barn, men små barn har ibland svårt att sitta tysta under gudstjänsten. Försök ge dem en anteckningsbok och få dem att skriva ner nyckelord som talaren använder, som Gud, Jesus, nåd, kärlek. Be dem sätta en bock efter ordet varje gång detta ord används. De kommer att lyssna uppmärksam under hela predikan och när den är slut kan de räkna hur många gånger varje ord användes. Guds ord kan tränga in i hjärtan genom öron som lyssnar – oavsett hur unga de är. Lova dem någon speciell godsak efter lunchen som belöning för att de uppfört sig väl.

5. **Sabbatseftermiddag.** Hur ska ni äta sabbatslunch? Ska ni stanna och ha gemensam måltid i kyrkan? Ska familjen åka hem och värma mat som är förberedd? Har ni bjudit vänner att komma med hem? Passar vädret för en picknick? Oavsett vad ni gör, se till att barnen känner att de på ett särskilt sätt deltar i aktiviteterna och påminn dem alltid om att detta är en dag som är avsatt för att fira Guds härlighet.

Vad kan man göra på sabbatseftermiddagarna? Massor! Syftet med sabbatsfirande är att dra oss närmare Gud och våra nära och kära. Det är en fridfull stund när vi kan stänga världens vardagsproblem ute.

Gud avsatte en dag i veckan för att vi ska vila och glädjas åt att vara tillsammans med honom. Det är mer än en dag för gudstjänster. Det är en dag för att utveckla en allt djupare gemenskap med vår Skapargud. Här kommer några förslag:

- Fira Guds skapelse. Ta en promenad i naturen, en biltur på landet, titta på fåglar eller ta en roddtur på sjön och se Guds verk i naturens alla detaljer. Håll samtalet fokuserat på Gud. Ta med en kamera, samla foton av blommor, insekter eller andra saker i naturen och börja göra ett skapelse-album.
- Fira musiken, Guds gåva. Samlas kring pianot eller ta fram gitarren och ha allsång, lär er en ny kristen sång eller skriv en sång om Herren.
- Fira Guds barmhärtighet. Gör något för att lindra andra människors lidande. Besök dem som är bundna till sin bostad eller till ett hem för föräldralösa barn, skriv uppmuntrande kort till dem som är sjuka eller som sörjer och ge mat åt dem som är hemlösa. Gör något pyssel att ta med till dem som sitter instängda hemma.
- Fira Guds ord. Dela med er av bibelberättelser eller löften i Bibeln. Låt barnen spela upp en bibelberät-

telse eller ha en bibel-skattjakt. Låt dem leda en familjeandakt. Spela bibelspel. Håll bibelstudium med en vän.

- Fira Guds vila. Ta en tupplur! Läs Bibeln eller en god kristen bok.
- Fira bön. Skriv ner dina böner till Herren i en bönejournal. Eller börja skriva en journal för familjen med datum för bönerna och datum för bönesvar.
- Fira familjen. Fokusera på att fördjupa era relationer med varandra och med Gud. Samtala om Guds plan för varje familjemedlem, hur ni kan komma närmare honom och hur ni kan lägga märke till hans ledning. Tala om Guds kärleksfulla karaktär och hur han pånyttföder var och en av er för att ni ska förvandlas till hans gudomliga natur.
- Fira hoppet om evigt liv. Tala om det eviga livet på den nya jorden. Uppmuntra barnen att tänka sig hur de bygger ett hus på landet av levande material, rider på en tiger eller leker med något annat djur som inte längre är farligt.

6. **Sabbatens avslutning.** Försök att göra den avslutande måltiden lätt och rolig! Ni kanske kan poppa popcorn och servera olika frukter tillsammans med smårätter som ni tycker om.

När solen börjar gå ner, avsluta sabbaten med att tacka Gud och ännu en kort bön. Upprepa era beslut att leva till Guds ära och be Herren att fullkomna sin kraft i er svaghet - att byta sin kraft mot er svaghet - under den kommande veckan.

Kan du se hur sabbaten har utformats för att den ska fördjupa vår kärleksrelation med Gud? Hur skulle vi kunna göra annat än fira när vi fokuserar på hans skaparkraft och inser att samma kraft verkar i oss?

När vi närmar oss honom närmar han sig oss (Jak 4:8), och sedan verkar han för att dra familjer närmare samman. Vår Frälsare återupprättar oss genom sin speciella vilodag.

Kan du föreställa dig, hur änglarna på skapelsens sjätte dag, såg på i ivrig förväntan och undrade vad Gud skulle skapa härnäst för att visa sin förunderliga kärlek? Tänk vilken glädje det måste ha varit i himlen när Skaparen på skapelsens sjunde dag så att hans enastående verk var färdigt och förkunnade att det var gott! Gud vilade från sitt verk, inte för att han var trött, utan för att han var nöjd. Han krönte sin skapelse med en dag som han avskilde för att fira sin underbara kärlekshandling. Han instiftade den sjunde dagen för människans skull, för vår andliga och fysiska hälsa, så vi kunde besvara hans kärlek. Gud helgade och gjorde denna dag helig för all framtid, som ett evigt förbund. (2 Mos 31:16). Han kallade den "min heliga dag". (Jes 58:13). Sabbaterna är till för att fira vårt förhållande med Gud – ett tecken på hans förbund för att helga oss.

Det finns en agenda för att beröva oss denna nära relation. Djävulen vill lura oss att ära honom, och därigenom förstöra vår lojalitet mot Gud. Hör de speciella budbärare som en kärleksfull Gud har sänt för att varna oss med hög röst: "Frukta Gud och ge honom ära, för stunden har kommit för hans dom. Och tillbe honom som har gjort himlen och jorden och havet och vattenkällorna." (Upp 14:7). Känner du igen sabbatsspråket som används i denna varning? Den kallar oss att vända tillbaka till att tillbe Gud som vår Skapare, honom som "gjorde ... himlen och jorden och havet och allt som är i dem." (2 Mos 20:11). Precis som i Jesaja 30:15 kallar vår himmelske Faders röst fortfarande: "Genom att vända om och vara stilla ska ni bli frälsta, i stillhet och förtröstan ska ni vara starka." Det underbara löftet återspeglar sabbatens anda. Men sorgligt nog slutar inte texten där. Man kan känna Guds förkrossande besvikelse när han tillägger: "Men ni ville inte." Kan ett Guds barn som är lett av den Helige Ande ignorera det enda bud som Gud har

understrukit att vi ska *tänka på* – sjundedagssabbaten (lördag)? Hör hur vår kärleksfulle Frälsares röst ropar till oss nu: ”Om ni älskar mig, så håll mina bud.” (Joh 14:15)

**För detta är kärleken till Gud,
att vi håller hans bud.
Och hans bud är inte tunga,
för allt det som är fött av Gud besegrar världen.
Och detta är den seger
som har besegrat världen - vår tro.
1 Joh 5:3-4**

Vår kärlek till Gud är det som motiverar oss att hålla hans bud. Kristi kraft som *lever i oss* skapar energin.

**Men honom, som förmår bevara er från fall
och ställa er fläckfria inför sin härlighet
i stor glädje,
den ende vise Guden, vår Frälsare,
vare ära och majestät, välde och makt
både nu och i all evighet.
Jud 1:24-25**

Amen